ויסף אליהוא ויאמר : כתר־לי זעיר 36.1. 2.

ואחוך כי עוד לאלוה מלים : אשא 3.

דעי למרחוק ולפעלי אתן־צדק :

כי־אמנם לא־שקר מלי תמים דעות 4.

עמך : הן־אל כביר ולא ימאס כביר־ 5.

כח לב : לא־יחיה רשע ומשפט עניים 6.

יתן : לא־יגרע מצדיק עיניו ואת־ 7.

מלכים לכסא וישיבם לנצח ויגבהו :

ואם־אסורים בזקים ילכדון בהבלי־ 8.

עני : ויגד להם פעלם ופשעיהם כי 9.

יתגברו : ויגל אזנם למוסר ויאמר־ 10.

כי ישובון מאון : אם־ישמעו ויעבדו 11.

יכלו ימיהם בטוב ושניהם בנעימים :

Ex Iobo babylonice punctato (Cod. Tschufutkale N° 8a).

ספר איוב

LIBER IOBI.

TEXTUM MASORETICUM
COLLATIS PRAESTANTISSIMIS CODICIBUS INSTAURAVIT
ATQUE EX FONTIBUS MASORAE ILLUSTRAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FRANCISCUS DELITZSCH.

CUM EFFIGIE FRAGMENTI BABYLONICO MORE INTERPUNCTI.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1875.

PRAEFATIO.

Quamquam omnino omnium Veteris Testamenti librorum textus redintegratae indiget recensionis, ut pro vere masoretico haberi possit, tamen prae ceteris libri qui dicuntur metrici (ספרי אמ"ת sive תא"ם[1]) accuratissimam castigationem poscunt; namque his in libris ad falsas vel consonas vel vocales multa contra leges accentuum commissa accedunt, quia accentuationis ratio eorum propria[2] plerisque librariorum atque etiam editorum non satis cognita erat, quo factum est, ut etiam in editionibus tam eximiis ut van der Hooghtii et Norzii ne unum quidem caput erratorum immune reperiatur. Propterea editis Genesis (1869) Jesaiae (1872) et bis Psalterii (1861. 74) emendatioribus textibus ad Iobum e sterquilinio evehendum nos accinximus, rursus aucti adjutique majori quam adhuc usi eramus auxiliorum gravissimorum copia.

Praeter editionum veterrimarum optimarumque supellectilem, quam in prima Psalterii editione (1861) enumeravimus, ad Iobum recensendum adhibuimus editionem Neapolitanam 1486/7 a Raphaele Kirchheimio Francofurtensi commodatam, quae Proverbia cum commentario Immanuelis Romani[3] et Iobum cum commentario Gersonidis (Levi b. Gersom) continet; desunt accentus atque etiam puncta literae ש diacritica, attamen ubicunque de ipsius vocabuli scriptione addubitatur magno hic testis momento est. Codicum qui pridem nobis maximo usui fuerunt, duo librum Iobi exhibebant, Francofurtensis ille anno 1294 exaratus, quem identidem descripsimus, et Jamanensis a Jacobo Sappir Hierosolymitano ex Arabia allatus, quem Baerio raros quosdam libros sibi commutando concessit. Eidem Baerius acceptos refert aliquot indices masoreticos (differentiarum inter Occidentales et Orientales, inter Ben-Ascher et Ben-Naftali etc.), quos ille ex codice pretiosissimo, nunc Bibliothecae Nationalis

---

[1] Vide Comm. in Psalmos (1873) p. 3.

[2] Subtilius quam adhuc factum erat exposita est a S. Baerio in t. II. (p. 477—512) commentarii mei majoris in Psalterium (1860), compendiose in Libro Psalmorum Hebraico (Lips., Dörffling & Franke 1861) et Libro Psalmorum Hebraico atque Latino ab Hieronymo ex Hebraeo converso (Lips., F. A. Brockhaus 1874).

[3] Cf. praefationem commentarii mei in Proverbia.

Parisiensis, anno 1002 exarato exscripserat[1], perinde ac Theophilo Abramsohn, qui editiones V. T. Berolinenses 1866. 69 Societatis Britannicae mandatu correxit, indicem vocum in pausa pathachatarum (פתחין באס״ף), quem ex codice *Ochla ve-Ochla*[2] Halensi excerptum officiose cum ipso communicavit.

Verum maximo nobis adjumento fuit HERMANNUS STRACKIUS, auctor Prolegomenôn criticorum in V. T. Hebraicum (1873) eruditissimus, qui nunc Petropoli in edenda accuratissima codicis Prophetarum anno 916 exarati atque more antiquo babylonico interpuncti imitatione occupatus est[3]. Is codicem Petropolitanum anno 1010 exaratum, de quo in praefatione Psalterii bilinguis diximus, in usum nostrum tam dextere quam religiose cum textu Iobi Hooghtiano contulit itemque transscribendis multis Masorae huic codici additae partibus sedulo studiis nostris inserviit. Ac postquam ei contigit, ut jussu Supremi Senatus literarum artiumque studio prospicientis cum A. Harkavio, viro antiquitatis semiticae peritissimo, in Chersonesum Crimaeam ad explorandos codices ab Abrahamo Firkowitsch Karaita relictos delegaretur[4], ibi quoque Iobi nostri memor indefesse elaboravit, ut quantum posset rebus nostris consuleret. Inter illos codices in oppido Tschufutkale coacervatos inveniebat duo fragmenta Iobi suo in genere singularia. Cod. membranaceus No. 8[a], formae maximae, 10 folia Iobi, 5 Proverbiorum, 12 quinque Voluminum (Megilloth) exhibet, grandibus pulchrisque literis scriptus et more tiberiensi interpunctus idque adeo speciose ut vocales et accentus plerumque figuras concavas, velut Pathach parallelogrammon, Segol tres circulos, referant, exceptis Iobeis, quae a XXXV, 10 usque ad finem libri pertinentia primum minoribus simplicibusque signis babylonice, deinde passim oblitis vel erasis babylonicis signis vulgari more, quamquam insolita ut modo diximus specie, interpuncta sunt. Haec decem folia amicus noster ad fidem archetypi diligentissime descripsit, addita interpunctione babylonica et adnotata tiberiensi ubicunque varietatem lectionis repraesentat. Hunc

---

[1] Est קונטרס h. e. commentarius qui a Sappiro in t. II. Itinerarii sui אבן ספיר inscripti (1874) commemoratur, ubi codicem istum p. 175 ss. describit, cf. etiam praefatio nostrae editionis Jesaiae p. VII.

[2] Hoc opus masoreticum ex cod. Parisiensi 1864 edidit S. Frensdorff Hanoveranus, nesciens, codicem non minoris pretii in bibliotheca Universitatis Halensi asservari.

[3] Est ipse ille codex quem Odessâ nondum Petropolin translatum Pinnerus (1845) descripsit adjecto e libro Habacuci scripturae specimine.

[4] Vide ejus de hoc itinere relationem: *Die biblischen und die massoretischen Handschriften zu Tschufutkale in der Krim* in *Luth. Zeitschrift* 1875 p. 585—624.

ipsum codicem qui primum locum obtinet non solum apparatui nostro critico attribuimus, sed etiam libri nostri frontem babylonici hujus Iobi specimine ornavimus; facile inde conspicies, Babylonios ad metricos libros interpungendos iisdem quibus alias signis usos esse[1]. Alius codex Firkowicianus (Tschuf. No. 3) quattuor folia Iobi continet, unde Strackius nobis varias lectiones ad cap. II—VII enotavit; interpunctio est babylonica, sed ab usitata ratione multifariam remota multoque imperfectior, desunt enim Dagesch et signa vocalium composita: כאשר, שאגת et similia sic scribuntur, ut primae literae Pathach tiberiense, alteri Pathach babylonicum imponatur et, quod adhuc inauditum, שׁ superne appicto pusillo שׁ, שׂ appicto pusillo ס insignitur.

Neque vero hoc uno, sed omni modo Strackius inter bimestria sua codicum Tschufutcalensium studia curae habuit, ut Baerio in masoretico Iobi textu indagando opem ferret. Manifestum est, quantum valeat ad origines textus masoretici ejusque recepti cognoscendas crebra scholarum orientalium (babylonicarum) et occidentalium (palaestinensium) de quibusdam vocibus scribendis legendisque dissensio. At quantum absit, ut quae ad hoc usque tempus de illa sententiarum diversitate comperta habebamus explorata atque integra sint, Strackii operâ, quam pro nobis ea in re posuit, certiores facti sumus. Codices enim Tschufutcalenses excutiens octo deprehendit qui ad notitiam differentiarum inter Orientales et Occidentales sive locupletandam sive emendandam conferre possent[2], quae quidem omnia nostrum in usum fideliter exscripsit[3].

---

[1] Memoratu dignum est, nomen יהוה hoc in codice sic scribi ut literae י babylonicum Chatef-Pathach, literae ה extremae Kamez superscribatur; Cholem omittitur. Ad calcem Threnorum librarius subsignavit: כָּתֶב אבְרָכו בֶן שמואֵל יש״ יְהִי׳ וִיכַבְּדֵהוּ. Vocales tiberienses concave pictae sunt; כָּתֶב supra habet Kamez et Pathach babylonica; subscriptum Segol ostendit librarium non bene perspectum habuisse quaenam vocalis tiberiensis hoc loco babylonicae respondeat. Alioqui Pathach babylonicum idem est quod Segol tiberiense.

[2] Codices ab eo excerpti sunt No. 7 Collectanea masoretica et grammatica, in his f. 14—23 חלופים inter Orientales et Occidentales; No. 18[a] folia tria formae maximae, quae חלופים continent; No. 42[a] et 51 Pentateuchi veteres cum Masora; No. 118 Fragmenta Hagiographorum vetusta cum Masora; No. 94 Prophetae priores, No. 2 Fragmenta Hagiographorum chartacea, No. 4 Libri V. T. cum notis et additamentis masoreticis.

[3] Codicibus quibus Baerius usus est quodammodo adnumerare licet opus illud grammaticum *ἀνέκδοτον*, לבנת הספיר inscriptum, cujus ad 20, 2 mentio fit, auctore Messer Leon (יהודה ליאון), Rabbino Mantuano c. 1470, 138 capitibus etymologiam linguae hebraicae tractans, quemadmodum ejusdem נופת צופים, Mantuae editum sine

Non praeterit nos, multos esse qui nos irrideant, quasi in quisquiliis nimium minutae subtilitatis insumamus. Nimirum ut quaevis ars sic masoretica quoque non habet osorem nisi ignorantem. Ignorant enim, quantum faciant istae minutiae, quos nullius momenti esse putant, ad res gravissimas et grammaticas et historicas partim illustrandas, partim etiam patefaciendas. Ars grammatica paullatim ex Masora librorum sacrorum emersit[1] atque etiam nunc, nisi vana sibi fingere velit, ei inniti debet ad eamque se recipere, ne inveteratos errores incaute propaget. Falsum est, ut exempla aliquot afferamus, tonum vocabuli primarium nunquam in antepenultimam cadere; וַיַּהַפְכוּ 12, 11 habet Tarcha sicut נֶעֶרְמוּ Ex. 15, 8 Munach in antepenultima et similiter ante monosyllabum vel Milel tonus praecedentis vocabuli, spreta makkefatione, non raro si penultima clausa est ad antepenultimam usque retro graditur[2]. Porro falsum est quod grammatici nostri uno ore docent, formas פָּעֳלוֹ, קָדָשִׁים, דָּרְבָן legendas esse *po°lo, kodasîm, dor^ebân;* Kamez illud methegatum non est ŏ, nam Kamez chatûf nec Metheg et ne Gaja quidem patitur[3], quamobrem in codd. qui ut Chatef Kamez sic etiam Kamez chatûf ֳ scribere solent (vide ad 17, 9) nusquam ָֽ reperitur et Babylonii אָהֳלֵי e. c. Hab. 3, 7 sic scribunt, ut posteriori Kamez lineolam quae signum correptionis est addant, priori non item[4]. Falso Roedigerus in ed. Grammaticae Gesenianae vicesima prima contendit, וּ copulativum nunquam Metheg assumere; scribitur sane וּכְמוֹ, וּשְׁתֵּי et similiter, sed וּֽשְׁבַע־ 14, 1. וּֽטְהָר־ 17, 9. Idem inscius est, quibus ex regulis modo וַיְהִי sine Gaja, modo וַֽיְהִי scribatur, quamquam si Baerii tractatum de legibus Methegi et Gajae consuluisset, de his multisque aliis meliora edoceri poterat. Neque adhuc ullus grammaticus liber exstat, excepto solo quodammodo Luzzattiano, in quo leges toni

---

anno (*Catalogus Bibl. Oppenheim.* p. 443. Zunz, *Zur Geschichte und Literatur* p. 250) rhetoricam linguae hebraicae tractat. Hunc librum ex cod. mscr. Bibliothecae Nat. Parisiensis Jacobus Sappir usque ad c. 51 descripsit eoque Baerium donavit.

[1] Id quod in commentatione *Physiologie und Musik in ihrer Bedeutung für die Grammatik, bes. die hebräische* 1868 demonstravimus.

[2] Sic ex praecepto Ben-Ascheri, vide Comm. ad Jes. 40, 18 et Jesaiam Baerianum p. 92. Contra, si penultima aperta est, haec ipsa accentum accipit et Metheg cessat, velut מוֹצָאֵי בֹקֶר Ps. 68, 9., vide adnotationem ad h. l. in Psalterio nostro bilingui.

[3] Ipse Baerius hoc sero intellexit, quare corrigenda sunt quae ad Gen. 19, 34 מִמָּחֳרָת adnotavit.

[4] Cf. Pinskeri *Einleitung in das Hebräisch-Babylonische Punktationssystem* p. 17, quamquam hic quoque ejus punctationis rationem non perspexit.

retrocedentis (נסוג אחור), Dagesch fortis conjunctivi post Milel (אתי מרחיק) ejusdemque post Milra (דחיק) recte ac sufficienter exponantur, ut inde penitus pernoscere possis, cur עָשָׂה לּוֹ et contra וְעָשִׂיתָ לְּךָ scribendum sit et quibus de causis in עָנָה בְךָ (2 S. 1, 16) atque הָיְתָה תֹהוּ (Gen. 1, 2) accentus non recedant. Ita pergere possem quaestiones quaestionibus cumulans, ad quarum nullam e libris quibus utimur grammaticis quid respondendum sit hauriri queat et quae omnino dissolvi non possunt, nisi legibus e textu ad fidem Masorae castigati collectis. Certo igitur speramus, labores nostros criticos usui fore ad grammaticam Hebraicam et emendandam et excolendam[1]. Haec textus sacri interpunctio, cujus testis ac custos Masora est, non potest non pro ingenti miraculo haberi. Nam haec ipsa praesens aetas, quae a miraculis abhorret omnique traditioni summe diffidere solet, tam plenam, ne dicam, immensam et interminatam huic interpunctioni fidem habet, ut ejus fundamento totam disciplinae grammaticae compagem superstruat. Neque indigna profecto tanta fiducia est, siquidem etiam in nominibus exteris scribendis mirum quantum subtilitate excellit. Nomen regis Assyriae, qui Salmanassare mortuo regnum capessivit, סַרְגוֹן (Jes. 20, 1) scribitur, et scite quidem, nam assyriace *Sarrukin* nominatur, itaque Schebâ illud mobile indicium est vocalis paene nec tamen prorsus absorptae[2]. Neque sine causa, ut exemplum aegyptiacum addamus, nomen תִּרְהָקָה (Jes. 37, 9. 2 Reg. 19, 9) cum accentu penultimae effertur: haec accentuatio

---

[1] Hac mente editionibus nostris usus est Ed. Koenig in libro eximio *Gedanke, Laut und Accent als die drei Factoren der Sprachbildung comparativ und physiologisch am Hebräischen dargestellt* 1874. Operam nostram vel ad poesis hebraicae naturam cognoscendam aliquid valere bene intellexit Julius Ley in libro *Grundzüge des Rhythmus, des Vers- und Strophenbaues in der hebräischen Poesie* 1875. Ibi vero p. 24 Baerio exprobrat, regulis de makkefatione in *Accentuations-system* cap. XX propositis ipsius editiones repugnare. Sane ita videtur, verum omnes exceptiones et ipsae certis quibusdam rationibus continentur, e. c. Ps. 92, 7 ubi לֹא יֵדָע, non לא־ידע scriptum propter sequens Athnach quod Mercha requirit, et לא־יבין, non לא יבין quia inter Rebia mugrasch et Silluk nonnisi unus conjunctivus admittitur (*Accentuationssystem* XVII § 5). Eisdem de causis Ps. 1, 1 לא עמד ante Athnach et לא ישב ante Silluk non makkefantur ibidemque consulto אשר לא הלך, non אשר לא־הלך scribitur propter Zinnor, quo sequente etiam in prosaica accentuatione makkefatio monosyllaborum omitti solet velut Ex. 4, 11. Jes. 8, 23.

[2] Cf. de illa scriptione a Baerio restituta Bern. Stade, *De Isaiae vaticiniis aethiopicis* (1873) p. 38.

ipius aegyptiacae formae *Taharka* (assyr. *Tarku*) exemplar imitatur[1].

Quam vero difficile sit, textum sacrum Veteris Testamenti omnibus signis pronuntiationis et recitationis instructum eumque typis exscriptum talem exhibere, qui omni vitio ac labe immunis sit, nos abhinc triennio in Jesaia edendo experti sumus; ingenue enim fatemur, in Genesi edenda rem nobis multo prosperius successisse[2]. Tanto majori virium contentione concertavimus, ut quem nostris in editionibus nobis proposuimus finem in Iobo assequeremur, praesertim cum ad hujus libri textum ad fidem Masorae recensendum multo major quam in Genesi et Jesaia suppeteret nobis subsidiorum copia. Etiamsi fieri non potuit quin hoc quoque in negotio hic illic humani quid nobis acciderit, tamen confidimus non defore qui nos non vano conatu Norzium, Heidenheimium atque alia criticae sacrae exempla aemulatos esse judicent.

Scribebam Lipsiae VI ante Calendas Julias MDCCCLXXV.

Franciscus Delitzsch.

---

[1] Vide Schrader, *Keilinschriften und das A. T.* p. 203.

[2] In Genesi praeter tria ista quae in praefatione Jesaiae indicavimus nihil corrigendum deprehendimus, nisi quod inter locos consimiles p. 89 recipiendi sunt 31, 38 זה עשרים שנה et 31, 41 זה לִי עשרים שנה. In ipso autem Jesaia legi oportet p. VI not. 1. lin. 2: 6, 7 אחת — VII not. 3 lin. 1 Hierosolymitanus — VIII l. 13 nescimus quo casu verba „Pentateucho rationem habuerunt“ bis posita sint. In textu hebr. sero duas falsas consonas animadvertimus: ה pro ח in וְהֶחֱזִיקוּ 4, 1 et ט pro מ in שִׁכְמֶךָ 10, 27; in additamentis p. 88 lin. extr. lege פסוקין et p. 96 mille et ducenti et nonaginta et duo. Differentiis Occidentalium et Orientalium inseratur necesse est 47, 10 ubi Occidentales אָמַרְתְּ, Orientales אָמַרְתִּי כתיב אָמַרְתְּ קרי, cf. Pinskeri *Einleitung* p. 74. Praeterea 16, 3 נֹדֵד pro נוֹדֵד scribere debebamus et si denuo edere Jesaiam nobis contingat scribemus 3, 19 וּבָתֵּי 8, 14 בָּתֵּי itemque alias (quamquam etiam optimi codd. passim legentibus committant ut hoc Metheg mente suppleant); 11, 2 רֽוּחַ et illico post רֽוּחַ (cum Metheg orthophonico propter gutturales quibus vocabula insequentia ordiuntur); 11, 15 יָֽם־ (quamquam hoc *jām* makkefatum plerumque sine Metheg scribitur atque editur, vide de hac re contra Heidenheimium qui Metheg consulto omittit *Metheg-Setzung* § 11).

Liber Iobi. איוב

1 א

אִישׁ הָיָה בְאֶרֶץ־עוּץ אִיּוֹב שְׁמוֹ וְהָיָה ׀ הָאִישׁ הַהוּא תָּם א
וְיָשָׁר וִירֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ וַיִּוָּלְדוּ לוֹ שִׁבְעָה בָנִים וְשָׁלוֹשׁ 2
בָּנוֹת׃ וַיְהִי מִקְנֵהוּ שִׁבְעַת אַלְפֵי־צֹאן וּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי גְמַלִּים 3
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת צֶמֶד־בָּקָר וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֲתוֹנוֹת וַעֲבֻדָּה רַבָּה
מְאֹד וַיְהִי הָאִישׁ הַהוּא גָּדוֹל מִכָּל־בְּנֵי־קֶדֶם׃ וְהָלְכוּ בָנָיו 4
וְעָשׂוּ מִשְׁתֶּה בֵּית אִישׁ יוֹמוֹ וְשָׁלְחוּ וְקָרְאוּ לִשְׁלֹשֶׁת
אַחְיֹתֵיהֶם לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמָּהֶם׃ וַיְהִי כִּי הִקִּיפוּ יְמֵי ה
הַמִּשְׁתֶּה וַיִּשְׁלַח אִיּוֹב וַיְקַדְּשֵׁם וְהִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וְהֶעֱלָה
עֹלוֹת מִסְפַּר כֻּלָּם כִּי אָמַר אִיּוֹב אוּלַי חָטְאוּ בָנַי וּבֵרֲכוּ
אֱלֹהִים בִּלְבָבָם כָּכָה יַעֲשֶׂה אִיּוֹב כָּל־הַיָּמִים׃ ס וַיְהִי 6
הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבוֹא גַם־
הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן מֵאַיִן תָּבֹא וַיַּעַן 7
הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשּׁוּט בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר 8
יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ
בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן 9
אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר הַחִנָּם יָרֵא אִיּוֹב אֱלֹהִים׃ הֲלֹא אַתְּ שַׂכְתָּ י
בַעֲדוֹ וּבְעַד־בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ מִסָּבִיב מַעֲשֵׂה יָדָיו
בֵּרַכְתָּ וּמִקְנֵהוּ פָּרַץ בָּאָרֶץ׃ וְאוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע בְּכָל־ 11
אֲשֶׁר־לוֹ אִם־לֹא עַל־פָּנֶיךָ יְבָרְכֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן 12
הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיָדֶךָ רַק אֵלָיו אַל־תִּשְׁלַח יָדֶךָ וַיֵּצֵא
הַשָּׂטָן מֵעִם פְּנֵי יְהוָה׃ ס וַיְהִי הַיּוֹם וּבָנָיו וּבְנֹתָיו אֹכְלִים 13
וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃ וּמַלְאָךְ בָּא אֶל־אִיּוֹב 14

---

v. 10 אַתָּה ק׳

וַיֹּאמַר הַבָּקָר הָיוּ חֹרְשׁוֹת וְהָאֲתֹנוֹת רֹעוֹת עַל־יְדֵיהֶם׃
טו וַתִּפֹּל שְׁבָא וַתִּקָּחֵם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאִמָּלְטָה
16 רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עוֹד ׀ זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר
אֵשׁ אֱלֹהִים נָפְלָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַתִּבְעַר בַּצֹּאן וּבַנְּעָרִים
17 וַתֹּאכְלֵם וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עוֹד ׀ זֶה מְדַבֵּר
וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר כַּשְׂדִּים שָׂמוּ ׀ שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים וַיִּפְשְׁטוּ עַל־
הַגְּמַלִּים וַיִּקָּחוּם וְאֶת־הַנְּעָרִים הִכּוּ לְפִי־חָרֶב וָאִמָּלְטָה
18 רַק־אֲנִי לְבַדִּי לְהַגִּיד לָךְ׃ עַד זֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא וַיֹּאמַר
בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ אֹכְלִים וְשֹׁתִים יַיִן בְּבֵית אֲחִיהֶם הַבְּכוֹר׃
19 וְהִנֵּה רוּחַ גְּדוֹלָה בָּאָה ׀ מֵעֵבֶר הַמִּדְבָּר וַיִּגַּע בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת
הַבַּיִת וַיִּפֹּל עַל־הַנְּעָרִים וַיָּמוּתוּ וָאִמָּלְטָה רַק־אֲנִי לְבַדִּי
כ לְהַגִּיד לָךְ׃ וַיָּקָם אִיּוֹב וַיִּקְרַע אֶת־מְעִלוֹ וַיָּגָז אֶת־רֹאשׁוֹ
21 וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר עָרֹם יָצָתִי מִבֶּטֶן אִמִּי וְעָרֹם
אָשׁוּב שָׁמָה יְהוָה נָתַן וַיהוָה לָקָח יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ׃
22 בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב וְלֹא־נָתַן תִּפְלָה לֵאלֹהִים׃ ס

ב 2

א וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה וַיָּבוֹא
2 גַם־הַשָּׂטָן בְּתֹכָם לְהִתְיַצֵּב עַל־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
הַשָּׂטָן אֵי מִזֶּה תָּבֹא וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר מִשֻּׁט
3 בָּאָרֶץ וּמֵהִתְהַלֵּךְ בָּהּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ
אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב כִּי אֵין כָּמֹהוּ בָּאָרֶץ אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יְרֵא
אֱלֹהִים וְסָר מֵרָע וְעֹדֶנּוּ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ וַתְּסִיתֵנִי בוֹ לְבַלְּעוֹ
4 חִנָּם׃ וַיַּעַן הַשָּׂטָן אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר עוֹר בְּעַד־עוֹר וְכֹל אֲשֶׁר
ה לָאִישׁ יִתֵּן בְּעַד נַפְשׁוֹ׃ אוּלָם שְׁלַח־נָא יָדְךָ וְגַע אֶל־עַצְמוֹ
6 וְאֶל־בְּשָׂרוֹ אִם־לֹא אֶל־פָּנֶיךָ יְבָרְכֶךָּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־הַשָּׂטָן
7 הִנּוֹ בְיָדֶךָ אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ שְׁמֹר׃ וַיֵּצֵא הַשָּׂטָן מֵאֵת פְּנֵי יְהוָה
8 וַיַּךְ אֶת־אִיּוֹב בִּשְׁחִין רָע מִכַּף רַגְלוֹ °עַד קָדְקֳדוֹ׃ וַיִּקַּח־לוֹ
9 חֶרֶשׂ לְהִתְגָּרֵד בּוֹ וְהוּא יֹשֵׁב בְּתוֹךְ הָאֵפֶר׃ וַתֹּאמֶר לוֹ אִשְׁתּוֹ
י עֹדְךָ מַחֲזִיק בְּתֻמָּתֶךָ בָּרֵךְ אֱלֹהִים וָמֻת׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ כְּדַבֵּר
אַחַת הַנְּבָלוֹת תְּדַבֵּרִי גַּם אֶת־הַטּוֹב נְקַבֵּל מֵאֵת הָאֱלֹהִים
וְאֶת־הָרָע לֹא נְקַבֵּל בְּכָל־זֹאת לֹא־חָטָא אִיּוֹב בִּשְׂפָתָיו׃ פ

v. 21 חסר א׳ v. 7 וְעַד ק׳

וַֽיִּשְׁמְע֞וּ שְׁלֹ֣שֶׁת ׀ רֵעֵ֣י אִיּ֗וֹב אֵ֣ת כָּל־הָרָעָ֣ה הַזֹּאת֮ 11
הַבָּ֣אָה עָלָיו֒ וַיָּבֹ֙אוּ֙ אִ֣ישׁ מִמְּקֹמ֔וֹ אֱלִיפַ֤ז הַתֵּֽימָנִי֙ וּבִלְדַּ֣ד
הַשּׁוּחִ֔י וְצוֹפַ֖ר הַנַּֽעֲמָתִ֑י וַיִּוָּעֲד֣וּ יַחְדָּ֔ו לָב֛וֹא לָנֽוּד־ל֖וֹ וּֽלְנַחֲמֽוֹ׃
וַיִּשְׂא֨וּ אֶת־עֵינֵיהֶ֤ם מֵֽרָחוֹק֙ וְלֹ֣א הִכִּיר֔וּהוּ וַֽיִּשְׂא֥וּ קוֹלָ֖ם 12
וַיִּבְכּ֑וּ וַֽיִּקְרְעוּ֙ אִ֣ישׁ מְעִל֔וֹ וַיִּזְרְק֥וּ עָפָ֛ר עַל־רָאשֵׁיהֶ֖ם
הַשָּׁמָֽיְמָה׃ וַיֵּשְׁב֤וּ אִתּוֹ֙ לָאָ֔רֶץ שִׁבְעַ֥ת יָמִ֖ים וְשִׁבְעַ֣ת 13
לֵיל֑וֹת וְאֵין־דֹּבֵ֤ר אֵלָיו֙ דָּבָ֔ר כִּ֥י רָא֛וּ כִּֽי־גָדַ֥ל הַכְּאֵ֖ב מְאֹֽד׃

3 ג

אַֽחֲרֵי־כֵ֗ן פָּתַ֤ח אִיּוֹב֙ אֶת־פִּ֔יהוּ וַיְקַלֵּ֖ל אֶת־יוֹמֽוֹ׃ פ א
וַיַּ֥עַן אִיּ֗וֹב וַיֹּאמַֽר׃ יֹ֣אבַד י֭וֹם אִוָּ֣לֶד בּ֑וֹ וְהַלַּ֥יְלָה אָ֝מַ֗ר הֹ֣רָה 2 3
גָֽבֶר׃ הַיּ֥וֹם הַה֗וּא יְֽהִ֫י חֹ֥שֶׁךְ אַֽל־יִדְרְשֵׁ֣הוּ אֱל֣וֹהַּ מִמָּ֑עַל וְאַל־ 4
תּוֹפַ֖ע עָלָ֣יו נְהָרָֽה׃ יִֽגְאָלֻ֬הוּ חֹ֣שֶׁךְ וְ֭צַלְמָוֶת תִּשְׁכָּן־עָלָ֣יו עֲנָנָ֑ה ה
יְ֝בַעֲתֻ֗הוּ כִּֽמְרִ֥ירֵי יֽוֹם׃ הַלַּ֥יְלָה הַהוּא֮ יִקָּחֵ֪הוּ֫ אֹ֥פֶל אַל־יִ֭חַדְּ 6
בִּימֵ֣י שָׁנָ֑ה בְּמִסְפַּ֥ר יְ֝רָחִ֗ים אַל־יָבֹֽא׃ הִנֵּ֤ה הַלַּ֣יְלָה הַ֭הוּא 7
יְהִ֣י גַלְמ֑וּד אַל־תָּ֖בֹא רְנָנָ֣ה בֽוֹ׃ יִקְּבֻ֥הוּ אֹֽרְרֵי־י֑וֹם הָ֝עֲתִידִ֗ים 8
עֹרֵ֥ר לִוְיָתָֽן׃ יֶחְשְׁכוּ֮ כּוֹכְבֵ֪י נִ֫שְׁפּ֥וֹ יְקַו־לְא֥וֹר וָאַ֑יִן וְאַל־יִ֝רְאֶ֗ה 9
בְּעַפְעַפֵּי־שָֽׁחַר׃ כִּ֣י לֹ֣א סָ֭גַר דַּלְתֵ֣י בִטְנִ֑י וַיַּסְתֵּ֥ר עָ֝מָ֗ל מֵעֵינָֽי׃ י
לָ֣מָּה לֹּ֣א מֵרֶ֣חֶם אָמ֑וּת מִבֶּ֖טֶן יָצָ֣אתִי וְאֶגְוָֽע׃ מַ֭דּוּעַ קִדְּמ֣וּנִי 11 12
בִרְכָּ֑יִם וּמַה־שָּׁ֝דַ֗יִם כִּ֣י אִינָֽק׃ כִּֽי־עַ֭תָּה שָׁכַ֣בְתִּי וְאֶשְׁק֑וֹט 13
יָ֝שַׁ֗נְתִּי אָ֤ז ׀ יָנ֬וּחַֽ לִֽי׃ עִם־מְ֭לָכִים וְיֹ֣עֲצֵי אָ֑רֶץ הַבֹּנִ֖ים חֳרָב֣וֹת 14
לָֽמוֹ׃ א֣וֹ עִם־שָׂ֭רִים זָהָ֣ב לָהֶ֑ם הַֽמְמַלְאִ֖ים בָּתֵּיהֶ֣ם כָּֽסֶף׃ א֤וֹ טו 16
כְנֵ֣פֶל טָ֭מוּן לֹ֣א אֶהְיֶ֑ה כְּ֝עֹלְלִ֗ים לֹא־רָ֥אוּ אֽוֹר׃ שָׁ֣ם רְ֭שָׁעִים 17
חָ֣דְלוּ רֹ֑גֶז וְשָׁ֥ם יָ֝נ֗וּחוּ יְגִ֣יעֵי כֹֽחַ׃ יַ֭חַד אֲסִירִ֣ים שַׁאֲנָ֑נוּ לֹ֥א 18
שָׁ֝מְע֗וּ ק֣וֹל נֹגֵֽשׂ׃ קָ֣טֹן וְ֭גָדוֹל שָׁ֣ם ה֑וּא וְ֝עֶ֗בֶד חָפְשִׁ֥י מֵאֲדֹנָֽיו׃ 19
לָ֤מָּה יִתֵּ֣ן לְעָמֵ֣ל א֑וֹר וְ֝חַיִּ֗ים לְמָ֣רֵי נָֽפֶשׁ׃ הַֽמְחַכִּ֣ים לַמָּ֣וֶת כ 21
וְאֵינֶ֑נּוּ וַֽ֝יַּחְפְּרֻ֗הוּ מִמַּטְמוֹנִֽים׃ הַשְּׂמֵחִ֥ים אֱלֵי־גִ֑יל יָ֝שִׂ֗ישׂוּ כִּ֣י 22
יִמְצְאוּ־קָֽבֶר׃ לְ֭גֶבֶר אֲשֶׁר־דַּרְכּ֣וֹ נִסְתָּ֑רָה וַיָּ֖סֶךְ אֱל֣וֹהַּ בַּעֲדֽוֹ׃ 23
כִּֽי־לִפְנֵ֣י לַ֭חְמִי אַנְחָתִ֣י תָבֹ֑א וַֽיִּתְּכ֥וּ כַ֝מַּ֗יִם שַׁאֲגֹתָֽי׃ כִּ֤י פַ֣חַד 24 כה
פָּ֭חַדְתִּי וַיֶּאֱתָיֵ֑נִי וַאֲשֶׁ֥ר יָ֝גֹ֗רְתִּי יָ֣בֹא לִֽי׃ לֹ֤א שָׁלַ֨וְתִּי ׀ וְלֹ֣א 26
שָׁ֭קַטְתִּי וְלֹא־נָ֑חְתִּי וַיָּ֥בֹא רֹֽגֶז׃ ס

v. 4 פתח באתנח v. 9 פתח באתנח

1*

ד 4

א 2 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הֲנִסָּה דָבָר אֵלֶיךָ תִּלְאֶה וַעְצֹר
3 בְּמִלִּין מִי יוּכָל׃ הִנֵּה יִסַּרְתָּ רַבִּים וְיָדַיִם רָפוֹת תְּחַזֵּק׃
4 ה כּוֹשֵׁל יְקִימוּן מִלֶּיךָ וּבִרְכַּיִם כֹּרְעוֹת תְּאַמֵּץ׃ כִּי עַתָּה ׀ תָּבוֹא
6 אֵלֶיךָ וַתֵּלֶא תִּגַּע עָדֶיךָ וַתִּבָּהֵל׃ הֲלֹא־יִרְאָתְךָ כִּסְלָתֶךָ
7 תִּקְוָתְךָ וְתֹם דְּרָכֶיךָ׃ זְכָר־נָא מִי הוּא נָקִי אָבָד וְאֵיפֹה
8 יְשָׁרִים נִכְחָדוּ׃ כַּאֲשֶׁר רָאִיתִי חֹרְשֵׁי אָוֶן וְזֹרְעֵי עָמָל
9 י יִקְצְרֻהוּ׃ מִנִּשְׁמַת אֱלוֹהַּ יֹאבֵדוּ וּמֵרוּחַ אַפּוֹ יִכְלוּ׃ שַׁאֲגַת
11 אַרְיֵה וְקוֹל שָׁחַל וְשִׁנֵּי כְפִירִים נִתָּעוּ׃ לַיִשׁ אֹבֵד מִבְּלִי־טָרֶף
12 וּבְנֵי לָבִיא יִתְפָּרָדוּ׃ וְאֵלַי דָּבָר יְגֻנָּב וַתִּקַּח אָזְנִי שֵׁמֶץ
13 מֶנְהוּ׃ בִּשְׂעִפִּים מֵחֶזְיֹנוֹת לָיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים׃
14 טו פַּחַד קְרָאַנִי וּרְעָדָה וְרֹב עַצְמוֹתַי הִפְחִיד׃ וְרוּחַ עַל־פָּנַי
16 יַחֲלֹף תְּסַמֵּר שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי׃ יַעֲמֹד ׀ וְלֹא־אַכִּיר מַרְאֵהוּ
17 תְּמוּנָה לְנֶגֶד עֵינָי דְּמָמָה וָקוֹל אֶשְׁמָע׃ הַאֱנוֹשׁ מֵאֱלוֹהַּ
18 יִצְדָּק אִם־מֵעֹשֵׂהוּ יִטְהַר־גָּבֶר׃ הֵן בַּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין
19 וּבְמַלְאָכָיו יָשִׂים תָּהֳלָה׃ אַף ׀ שֹׁכְנֵי בָתֵּי־חֹמֶר אֲשֶׁר־בֶּעָפָר
כ יְסוֹדָם יְדַכְּאוּם לִפְנֵי־עָשׁ׃ מִבֹּקֶר לָעֶרֶב יֻכַּתּוּ מִבְּלִי מֵשִׂים
21 לָנֶצַח יֹאבֵדוּ׃ הֲלֹא־נִסַּע יִתְרָם בָּם יָמוּתוּ וְלֹא בְחָכְמָה׃

ה 5

א 2 קְרָא־נָא הֲיֵשׁ עוֹנֶךָּ וְאֶל־מִי מִקְּדֹשִׁים תִּפְנֶה׃ כִּי־לֶאֱוִיל
3 יַהֲרָג־כָּעַשׂ וּפֹתֶה תָּמִית קִנְאָה׃ אֲנִי רָאִיתִי אֱוִיל מַשְׁרִישׁ
4 וָאֶקּוֹב נָוֵהוּ פִתְאֹם׃ יִרְחֲקוּ בָנָיו מִיֶּשַׁע וְיִדַּכְּאוּ בַשַּׁעַר
ה וְאֵין מַצִּיל׃ אֲשֶׁר קְצִירוֹ ׀ רָעֵב יֹאכֵל וְאֶל־מִצִּנִּים יִקָּחֵהוּ
6 וְשָׁאַף צַמִּים חֵילָם׃ כִּי ׀ לֹא־יֵצֵא מֵעָפָר אָוֶן וּמֵאֲדָמָה
7 לֹא־יִצְמַח עָמָל׃ כִּי־אָדָם לְעָמָל יוּלָּד וּבְנֵי־רֶשֶׁף יַגְבִּיהוּ
8 עוּף׃ אוּלָם אֲנִי אֶדְרֹשׁ אֶל־אֵל וְאֶל־אֱלֹהִים אָשִׂים
9 דִּבְרָתִי׃ עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃
י הַנֹּתֵן מָטָר עַל־פְּנֵי אָרֶץ וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל־פְּנֵי חוּצוֹת׃
11 12 לָשׂוּם שְׁפָלִים לְמָרוֹם וְקֹדְרִים שָׂגְבוּ יֶשַׁע׃ מֵפֵר מַחְשְׁבוֹת
13 עֲרוּמִים וְלֹא־תַעֲשֶׂינָה יְדֵיהֶם תּוּשִׁיָּה׃ לֹכֵד חֲכָמִים בְּעָרְמָם
14 וַעֲצַת נִפְתָּלִים נִמְהָרָה׃ יוֹמָם יְפַגְּשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְכַלַּיְלָה

---

v. 20 פתח באתנח   v. 7 דגש אחר שורק

יְמַשְׁשׁוּ בַצָּהֳרָיִם׃ וַיֹּשַׁע מֵחֶרֶב מִפִּיהֶם וּמִיַּד חָזָק אֶבְיוֹן׃ טו
וַתְּהִי לַדַּל תִּקְוָה וְעֹלָתָה קָפְצָה פִּיהָ׃ הִנֵּה אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ 16 17
יוֹכִחֶנּוּ אֱלוֹהַּ וּמוּסַר שַׁדַּי אַל־תִּמְאָס׃ כִּי הוּא יַכְאִיב 18
וְיֶחְבָּשׁ יִמְחַץ וְיָדָו תִּרְפֶּינָה׃ בְּשֵׁשׁ צָרוֹת יַצִּילֶךָּ וּבְשֶׁבַע ׀ 19
לֹא־יִגַּע בְּךָ רָע׃ בְּרָעָב פָּדְךָ מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִידֵי חָרֶב׃ כ
בְּשׁוֹט לָשׁוֹן תֵּחָבֵא וְלֹא־תִירָא מִשֹּׁד כִּי יָבוֹא׃ לְשֹׁד 21
וּלְכָפָן תִּשְׂחָק וּמֵחַיַּת הָאָרֶץ אַל־תִּירָא׃ כִּי עִם־אַבְנֵי הַשָּׂדֶה 22 23
בְרִיתֶךָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה הָשְׁלְמָה־לָךְ׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־שָׁלוֹם אָהֳלֶךָ 24
וּפָקַדְתָּ נָוְךָ וְלֹא תֶחֱטָא׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־רַב זַרְעֶךָ וְצֶאֱצָאֶיךָ כה
כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ׃ תָּבוֹא בְכֶלַח אֱלֵי־קָבֶר כַּעֲלוֹת גָּדִישׁ בְּעִתּוֹ׃ 26
הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנוּהָ כֶּן־הִיא שְׁמָעֶנָּה וְאַתָּה דַע־לָךְ׃ ס

ו 6

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ לוּ שָׁקוֹל יִשָּׁקֵל כַּעְשִׂי וְהַיָּתִי בְּמֹאזְנַיִם א 2
יִשְׂאוּ־יָחַד׃ כִּי־עַתָּה מֵחוֹל יַמִּים יִכְבָּד עַל־כֵּן דְּבָרַי לָעוּ׃ 3
כִּי חִצֵּי שַׁדַּי עִמָּדִי אֲשֶׁר חֲמָתָם שֹׁתָה רוּחִי בִּעוּתֵי אֱלוֹהַּ 4
יַעַרְכוּנִי׃ הֲיִנְהַק־פֶּרֶא עֲלֵי־דֶשֶׁא אִם יִגְעֶה־שּׁוֹר עַל־ ה
בְּלִילוֹ׃ הֲיֵאָכֵל תָּפֵל מִבְּלִי־מֶלַח אִם־יֶשׁ־טַעַם בְּרִיר 6
חַלָּמוּת׃ מֵאֲנָה לִנְגּוֹעַ נַפְשִׁי הֵמָּה כִּדְוֵי לַחְמִי׃ מִי־יִתֵּן 7 8
תָּבוֹא שֶׁאֱלָתִי וְתִקְוָתִי יִתֵּן אֱלוֹהַּ׃ וְיֹאֵל אֱלוֹהַּ וִידַכְּאֵנִי 9
יַתֵּר יָדוֹ וִיבַצְּעֵנִי׃ וּתְהִי עוֹד ׀ נֶחָמָתִי וַאֲסַלְּדָה בְחִילָה י
לֹא יַחְמוֹל כִּי לֹא כִחַדְתִּי אִמְרֵי קָדוֹשׁ׃ מַה־כֹּחִי כִּי 11
אֲיַחֵל וּמַה־קִּצִּי כִּי־אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי׃ אִם־כֹּחַ אֲבָנִים כֹּחִי 12
אִם־בְּשָׂרִי נָחוּשׁ׃ הַאִם אֵין עֶזְרָתִי בִי וְתֻשִׁיָּה נִדְּחָה 13
מִמֶּנִּי׃ לַמָּס מֵרֵעֵהוּ חָסֶד וְיִרְאַת שַׁדַּי יַעֲזוֹב׃ אַחַי בָּגְדוּ 14 טו
כְמוֹ־נָחַל כַּאֲפִיק נְחָלִים יַעֲבֹרוּ׃ הַקֹּדְרִים מִנִּי־קָרַח עָלֵימוֹ 16
יִתְעַלֶּם־שָׁלֶג׃ בְּעֵת יְזֹרְבוּ נִצְמָתוּ בְּחֻמּוֹ נִדְעֲכוּ מִמְּקוֹמָם׃ 17
יִלָּפְתוּ אָרְחוֹת דַּרְכָּם יַעֲלוּ בַתֹּהוּ וְיֹאבֵדוּ׃ הִבִּיטוּ אָרְחוֹת 18 19
תֵּמָא הֲלִיכֹת שְׁבָא קִוּוּ־לָמוֹ׃ בֹּשׁוּ כִּי־בָטָח בָּאוּ עָדֶיהָ כ
וַיֶּחְפָּרוּ׃ כִּי־עַתָּה הֱיִיתֶם לוֹ תִּרְאוּ חֲתַת וַתִּירָאוּ׃ הֲכִי־ 21 22
אָמַרְתִּי הָבוּ לִי וּמִכֹּחֲכֶם שִׁחֲדוּ בַעֲדִי׃ וּמַלְּטוּנִי מִיַּד־צָר 23
וּמִיַּד עָרִיצִים תִּפְדּוּנִי׃ הוֹרוּנִי וַאֲנִי אַחֲרִישׁ וּמַה־שָּׁגִיתִי 24

v. 18 וידיו ק׳   v. 27 כ׳ דגושה   v. 2 והַוָּתִי ק׳

כה הֲבִינוּ לִי׃ מַה־נִּמְרְצוּ אִמְרֵי־יֹשֶׁר וּמַה־יּוֹכִיחַ הוֹכֵחַ מִכֶּם׃
26 27 הַלְהוֹכַח מִלִּים תַּחְשֹׁבוּ וּלְרוּחַ אִמְרֵי נֹאָשׁ׃ אַף עַל־
28 יָתוֹם תַּפִּילוּ וְתִכְרוּ עַל־רֵיעֲכֶם׃ וְעַתָּה הוֹאִילוּ פְנוּ־בִי
29 וְעַל־פְּנֵיכֶם אִם־אֲכַזֵּב׃ שֻׁבוּ נָא אַל־תְּהִי עַוְלָה וְשֻׁבִי עוֹד
ל צִדְקִי־בָהּ׃ הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי עַוְלָה אִם־חִכִּי לֹא־יָבִין הַוּוֹת׃

ז 7

א 2 הֲלֹא־צָבָא לֶאֱנוֹשׁ עֲלֵי־אָרֶץ וְכִימֵי שָׂכִיר יָמָיו׃ כְּעֶבֶד יִשְׁאַף־
3 צֵל וּכְשָׂכִיר יְקַוֶּה פָעֳלוֹ׃ כֵּן הָנְחַלְתִּי לִי יַרְחֵי־שָׁוְא וְלֵילוֹת
4 עָמָל מִנּוּ־לִי׃ אִם־שָׁכַבְתִּי וְאָמַרְתִּי מָתַי אָקוּם וּמִדַּד־עָרֶב
ה וְשָׂבַעְתִּי נְדֻדִים עֲדֵי־נָשֶׁף׃ לָבַשׁ בְּשָׂרִי רִמָּה וְגִישׁ עָפָר עוֹרִי
6 7 רָגַע וַיִּמָּאֵס׃ יָמַי קַלּוּ מִנִּי־אָרֶג וַיִּכְלוּ בְּאֶפֶס תִּקְוָה׃ זְכֹר
8 כִּי־רוּחַ חַיָּי לֹא־תָשׁוּב עֵינִי לִרְאוֹת טוֹב׃ לֹא־תְשׁוּרֵנִי עֵין
9 רֹאִי עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי׃ כָּלָה עָנָן וַיֵּלַךְ כֵּן יוֹרֵד שְׁאוֹל לֹא
י 11 יַעֲלֶה׃ לֹא־יָשׁוּב עוֹד לְבֵיתוֹ וְלֹא־יַכִּירֶנּוּ עוֹד מְקֹמוֹ׃ גַּם־אֲנִי
12 לֹא אֶחֱשָׂךְ פִּי אֲדַבְּרָה בְּצַר רוּחִי אָשִׂיחָה בְּמַר נַפְשִׁי׃ הֲיָם
13 אָנִי אִם־תַּנִּין כִּי־תָשִׂים עָלַי מִשְׁמָר׃ כִּי־אָמַרְתִּי תְּנַחֲמֵנִי
14 עַרְשִׂי יִשָּׂא בְשִׂיחִי מִשְׁכָּבִי׃ וְחִתַּתַּנִי בַחֲלֹמוֹת וּמֵחֶזְיֹנוֹת
טו 16 תְּבַעֲתַנִּי׃ וַתִּבְחַר מַחֲנָק נַפְשִׁי מָוֶת מֵעַצְמוֹתָי׃ מָאַסְתִּי
17 לֹא־לְעֹלָם אֶחְיֶה חֲדַל מִמֶּנִּי כִּי־הֶבֶל יָמָי׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי
18 תְגַדְּלֶנּוּ וְכִי־תָשִׁית אֵלָיו לִבֶּךָ׃ וַתִּפְקְדֶנּוּ לִבְקָרִים לִרְגָעִים
19 תִּבְחָנֶנּוּ׃ כַּמָּה לֹא־תִשְׁעֶה מִמֶּנִּי לֹא־תַרְפֵּנִי עַד־בִּלְעִי רֻקִּי׃
כ חָטָאתִי מָה אֶפְעַל ׀ לָךְ נֹצֵר הָאָדָם לָמָה שַׂמְתַּנִי לְמִפְגָּע
21 לָךְ וָאֶהְיֶה עָלַי לְמַשָּׂא׃ וּמֶה ׀ לֹא־תִשָּׂא פִשְׁעִי וְתַעֲבִיר אֶת־
עֲוֺנִי כִּי־עַתָּה לֶעָפָר אֶשְׁכָּב וְשִׁחֲרְתַּנִי וְאֵינֶנִּי׃ ס

ח 8

א 2 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשּׁוּחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָן תְּמַלֶּל־אֵלֶּה וְרוּחַ כַּבִּיר
3 4 אִמְרֵי־פִיךָ׃ הַאֵל יְעַוֵּת מִשְׁפָּט וְאִם־שַׁדַּי יְעַוֵּת־צֶדֶק׃ אִם־
ה בָּנֶיךָ חָטְאוּ־לוֹ וַיְשַׁלְּחֵם בְּיַד־פִּשְׁעָם׃ אִם־אַתָּה תְּשַׁחֵר אֶל־
6 אֵל וְאֶל־שַׁדַּי תִּתְחַנָּן׃ אִם־זַךְ וְיָשָׁר אָתָּה כִּי־עַתָּה יָעִיר
7 עָלֶיךָ וְשִׁלַּם נְוַת צִדְקֶךָ׃ וְהָיָה רֵאשִׁיתְךָ מִצְעָר וְאַחֲרִיתְךָ

v. 29 ושבו ק׳   v. 1 עלי ק׳   v. 5 ג׳ זעירא ib. וגוש ק׳ –
v. 14 פתח בס״פ   v. 20 רפה ומלעיל

יִשְׂגֶּה מְאֹד׃ כִּי־שְׁאַל־נָא לְדֹר רִישׁוֹן וְכוֹנֵן לְחֵקֶר אֲבוֹתָם׃ 8
כִּי־תְמוֹל אֲנַחְנוּ וְלֹא נֵדָע כִּי צֵל יָמֵינוּ עֲלֵי־אָרֶץ׃ הֲלֹא־הֵם 9 י
יוֹרוּךָ יֹאמְרוּ לָךְ וּמִלִּבָּם יוֹצִאוּ מִלִּים׃ הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא בְּלֹא 11
בִצָּה יִשְׂגֶּא־אָחוּ בְלִי־מָיִם׃ עֹדֶנּוּ בְאִבּוֹ לֹא יִקָּטֵף וְלִפְנֵי כָל־ 12
חָצִיר יִיבָשׁ׃ כֵּן אָרְחוֹת כָּל־שֹׁכְחֵי אֵל וְתִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד׃ 13
אֲשֶׁר־יָקוֹט כִּסְלוֹ וּבֵית עַכָּבִישׁ מִבְטַחוֹ׃ יִשָּׁעֵן עַל־בֵּיתוֹ 14 טו
וְלֹא יַעֲמֹד יַחֲזִיק בּוֹ וְלֹא יָקוּם׃ רָטֹב הוּא לִפְנֵי־שָׁמֶשׁ וְעַל־ 16
גַּנָּתוֹ יֹנַקְתּוֹ תֵצֵא׃ עַל־גַּל שָׁרָשָׁיו יְסֻבָּכוּ בֵּית אֲבָנִים 17
יֶחֱזֶה׃ אִם־יְבַלְּעֶנּוּ מִמְּקֹמוֹ וְכִחֶשׁ בּוֹ לֹא רְאִיתִיךָ׃ הֶן־הוּא 18 19
מְשׂוֹשׂ דַּרְכּוֹ וּמֵעָפָר אַחֵר יִצְמָחוּ׃ הֶן־אֵל לֹא יִמְאַס־תָּם כ
וְלֹא יַחֲזִיק בְּיַד־מְרֵעִים׃ עַד־יְמַלֵּה שְׂחוֹק פִּיךָ וּשְׂפָתֶיךָ 21
תְרוּעָה׃ שֹׂנְאֶיךָ יִלְבְּשׁוּ־בֹשֶׁת וְאֹהֶל רְשָׁעִים אֵינֶנּוּ׃ ס 22

ט 9

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם יָדַעְתִּי כִי־כֵן וּמַה־יִּצְדַּק אֱנוֹשׁ עִם־ א 2
אֵל׃ אִם־יַחְפֹּץ לָרִיב עִמּוֹ לֹא יַעֲנֶנּוּ אַחַת מִנִּי־אָלֶף׃ חֲכַם 3 4
לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ מִי־הִקְשָׁה אֵלָיו וַיִּשְׁלָם׃ הַמַּעְתִּיק הָרִים ה
וְלֹא יָדָעוּ אֲשֶׁר הֲפָכָם בְּאַפּוֹ׃ הַמַּרְגִּיז אֶרֶץ מִמְּקוֹמָהּ 6
וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַלָּצוּן׃ הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יִזְרָח וּבְעַד כּוֹכָבִים 7
יַחְתֹּם׃ נֹטֶה שָׁמַיִם לְבַדּוֹ וְדוֹרֵךְ עַל־בָּמֳתֵי יָם׃ עֹשֶׂה עָשׁ 8 9
כְּסִיל וְכִימָה וְחַדְרֵי תֵמָן׃ עֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר י
וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃ הֵן יַעֲבֹר עָלַי וְלֹא אֶרְאֶה וְיַחֲלֹף 11
וְלֹא־אָבִין לוֹ׃ הֵן יַחְתֹּף מִי יְשִׁיבֶנּוּ מִי־יֹאמַר אֵלָיו מַה־ 12
תַּעֲשֶׂה׃ אֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׁיב אַפּוֹ תַּחְתָּו שָׁחֲחוּ עֹזְרֵי רָהַב׃ אַף 13 14
כִּי־אָנֹכִי אֶעֱנֶנּוּ אֶבְחֲרָה דְבָרַי עִמּוֹ׃ אֲשֶׁר אִם־צָדַקְתִּי לֹא טו
אֶעֱנֶה לִמְשֹׁפְטִי אֶתְחַנָּן׃ אִם־קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי לֹא אַאֲמִין כִּי־ 16
יַאֲזִין קוֹלִי׃ אֲשֶׁר־בִּשְׂעָרָה יְשׁוּפֵנִי וְהִרְבָּה פְצָעַי חִנָּם׃ לֹא־ 17 18
יִתְּנֵנִי הָשֵׁב רוּחִי כִּי יַשְׂבִּעַנִי מַמְּרֹרִים׃ אִם־לְכֹחַ אַמִּיץ הִנֵּה 19
וְאִם־לְמִשְׁפָּט מִי יוֹעִידֵנִי׃ אִם־אֶצְדָּק פִּי יַרְשִׁיעֵנִי תָּם־אָנִי כ
וַיַּעְקְשֵׁנִי׃ תָּם אָנִי לֹא־אֵדַע נַפְשִׁי אֶמְאַס חַיָּי׃ אַחַת הִיא 21 22
עַל־כֵּן אָמַרְתִּי תָּם וְרָשָׁע הוּא מְכַלֶּה׃ אִם־שׁוֹט יָמִית פִּתְאֹם 23
לְמַסַּת נְקִיִּם יִלְעָג׃ אֶרֶץ ׀ נִתְּנָה בְיַד־רָשָׁע פְּנֵי־שֹׁפְטֶיהָ יְכַסֶּה 24

v. 8 י׳ תחת א׳ v. 21 ה׳ תחת א׳ v. 13 התחתיו ק׳ v. 22 פתח באתנח

כה אִם־לֹא אֵפוֹא מִי־הוּא׃ וְיָמַי קַלּוּ מִנִּי־רָץ בָּרְחוּ לֹא־רָאוּ
26 טוֹבָה׃ חָלְפוּ עִם־אֳנִיּוֹת אֵבֶה כְּנֶשֶׁר יָטוּשׂ עֲלֵי־אֹכֶל׃
27 אִם־אָמְרִי אֶשְׁכְּחָה שִׂיחִי אֶעֶזְבָה פָנַי וְאַבְלִיגָה׃
28 29 יָגֹרְתִּי כָל־עַצְּבֹתָי יָדַעְתִּי כִּי לֹא תְנַקֵּנִי׃ אָנֹכִי אֶרְשָׁע
ל לָמָּה זֶּה הֶבֶל אִיגָע׃ אִם־הִתְרָחַצְתִּי בְמוֹ־שָׁלֶג וַהֲזִכּוֹתִי
31 32 בְּבֹר כַּפָּי׃ אָז בַּשַּׁחַת תִּטְבְּלֵנִי וְתִעֲבוּנִי שַׂלְמוֹתָי׃ כִּי לֹא־
33 אִישׁ כָּמֹנִי אֶעֱנֶנּוּ נָבוֹא יַחְדָּו בַּמִּשְׁפָּט׃ לֹא יֵשׁ־בֵּינֵינוּ
34 מוֹכִיחַ יָשֵׁת יָדוֹ עַל־שְׁנֵינוּ׃ יָסֵר מֵעָלַי שִׁבְטוֹ וְאֵמָתוֹ
לה אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃ אֲדַבְּרָה וְלֹא אִירָאֶנּוּ כִּי לֹא־כֵן אָנֹכִי עִמָּדִי׃

י 10

א נָקְטָה נַפְשִׁי בְּחַיָּי אֶעֶזְבָה עָלַי שִׂיחִי אֲדַבְּרָה בְּמַר נַפְשִׁי׃
2 אֹמַר אֶל־אֱלוֹהַּ אַל־תַּרְשִׁיעֵנִי הוֹדִיעֵנִי עַל־מַה־תְּרִיבֵנִי׃
3 הֲטוֹב לְךָ ׀ כִּי־תַעֲשֹׁק כִּי־תִמְאַס יְגִיעַ כַּפֶּיךָ וְעַל־עֲצַת
4 רְשָׁעִים הוֹפָעְתָּ׃ הַעֵינֵי בָשָׂר לָךְ אִם־כִּרְאוֹת אֱנוֹשׁ תִּרְאֶה׃
ה 6 הֲכִימֵי אֱנוֹשׁ יָמֶיךָ אִם־שְׁנוֹתֶיךָ כִּימֵי גָבֶר׃ כִּי־תְבַקֵּשׁ
7 לַעֲוֹנִי וּלְחַטָּאתִי תִדְרוֹשׁ׃ עַל־דַּעְתְּךָ כִּי־לֹא אֶרְשָׁע וְאֵין
8 מִיָּדְךָ מַצִּיל׃ יָדֶיךָ עִצְּבוּנִי וַיַּעֲשׂוּנִי יַחַד סָבִיב וַתְּבַלְּעֵנִי׃
9 י זְכָר־נָא כִּי־כַחֹמֶר עֲשִׂיתָנִי וְאֶל־עָפָר תְּשִׁיבֵנִי׃ הֲלֹא כֶחָלָב
11 תַּתִּיכֵנִי וְכַגְּבִנָּה תַּקְפִּיאֵנִי׃ עוֹר וּבָשָׂר תַּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת
12 וְגִידִים תְּשֹׂכְכֵנִי׃ חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי וּפְקֻדָּתְךָ
13 שָׁמְרָה רוּחִי׃ וְאֵלֶּה צָפַנְתָּ בִלְבָבֶךָ יָדַעְתִּי כִּי זֹאת עִמָּךְ׃
14 טו אִם־חָטָאתִי וּשְׁמַרְתָּנִי וּמֵעֲוֹנִי לֹא תְנַקֵּנִי׃ אִם־רָשַׁעְתִּי
אַלְלַי לִי וְצָדַקְתִּי לֹא־אֶשָּׂא רֹאשִׁי שְׂבַע קָלוֹן וּרְאֵה עָנְיִי׃
16 17 וְיִגְאֶה כַּשַּׁחַל תְּצוּדֵנִי וְתָשֹׁב תִּתְפַּלָּא־בִי׃ תְּחַדֵּשׁ עֵדֶיךָ ׀
18 נֶגְדִּי וְתֶרֶב כַּעַשְׂךָ עִמָּדִי חֲלִיפוֹת וְצָבָא עִמִּי׃ וְלָמָּה
19 מֵרֶחֶם הֹצֵאתָנִי אֶגְוַע וְעַיִן לֹא־תִרְאֵנִי׃ כַּאֲשֶׁר לֹא־
כ הָיִיתִי אֶהְיֶה מִבֶּטֶן לַקֶּבֶר אוּבָל׃ הֲלֹא־מְעַט יָמַי יֶחְדָּל
21 יְשִׁית מִמֶּנִּי וְאַבְלִיגָה מְּעָט׃ בְּטֶרֶם אֵלֵךְ וְלֹא אָשׁוּב אֶל־
22 אֶרֶץ חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת׃ אֶרֶץ עֵיפָתָה ׀ כְּמוֹ אֹפֶל צַלְמָוֶת וְלֹא
סְדָרִים וַתּוֹפַע כְּמוֹ־אֹפֶל׃ ס

v. 30 בְּמֵי ק׳ v. 34 ט׳ רבתי ib. פתח בס״פ v. 20 וַחדל ק׳
ib. וְשית ק׳

11 יא

וַיַּעַן צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב דְּבָרִים לֹא יֵעָנֶה וְאִם־ א 2
אִישׁ שְׂפָתַיִם יִצְדָּק׃ בַּדֶּיךָ מְתִים יַחֲרִישׁוּ וַתִּלְעַג וְאֵין 3
מַכְלִם׃ וַתֹּאמֶר זַךְ לִקְחִי וּבַר הָיִיתִי בְעֵינֶיךָ׃ וְאוּלָם מִי־ 4 ה
יִתֵּן אֱלוֹהַּ דַּבֵּר וְיִפְתַּח שְׂפָתָיו עִמָּךְ׃ וְיַגֶּד־לְךָ ׀ תַּעֲלֻמוֹת 6
חָכְמָה כִּי־כִפְלַיִם לְתוּשִׁיָּה וְדַע ׀ כִּי־יַשֶּׁה לְךָ אֱלוֹהַּ מֵעֲוֺנֶךָ׃
הַחֵקֶר אֱלוֹהַּ תִּמְצָא אִם עַד־תַּכְלִית שַׁדַּי תִּמְצָא׃ גָּבְהֵי 7 8
שָׁמַיִם מַה־תִּפְעָל עֲמֻקָּה מִשְּׁאוֹל מַה־תֵּדָע׃ אֲרֻכָּה מֵאֶרֶץ 9
מִדָּהּ וּרְחָבָה מִנִּי־יָם׃ אִם־יַחֲלֹף וְיַסְגִּיר וְיַקְהִיל וּמִי י
יְשִׁיבֶנּוּ׃ כִּי־הוּא יָדַע מְתֵי־שָׁוְא וַיַּרְא־אָוֶן וְלֹא יִתְבּוֹנָן׃ 11
וְאִישׁ נָבוּב יִלָּבֵב וְעַיִר פֶּרֶא אָדָם יִוָּלֵד׃ אִם־אַתָּה 12 13
הֲכִינוֹתָ לִבֶּךָ וּפָרַשְׂתָּ אֵלָיו כַּפֶּךָ׃ אִם־אָוֶן בְּיָדְךָ הַרְחִיקֵהוּ 14
וְאַל־תַּשְׁכֵּן בְּאֹהָלֶיךָ עַוְלָה׃ כִּי אָז ׀ תִּשָּׂא פָנֶיךָ מִמּוּם טו
וְהָיִיתָ מֻצָק וְלֹא תִירָא׃ כִּי־אַתָּה עָמָל תִּשְׁכָּח כְּמַיִם 16
עָבְרוּ תִזְכֹּר׃ וּמִצָּהֳרַיִם יָקוּם חָלֶד תָּעֻפָה כַּבֹּקֶר תִּהְיֶה׃ 17
וּבָטַחְתָּ כִּי־יֵשׁ תִּקְוָה וְחָפַרְתָּ לָבֶטַח תִּשְׁכָּב׃ וְרָבַצְתָּ 18 19
וְאֵין מַחֲרִיד וְחִלּוּ פָנֶיךָ רַבִּים׃ וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּכְלֶינָה כ
וּמָנוֹס אָבַד מִנְהֶם וְתִקְוָתָם מַפַּח־נָפֶשׁ׃ ס

12 יב

וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ אָמְנָם כִּי־אַתֶּם עָם וְעִמָּכֶם תָּמוּת א 2
חָכְמָה׃ גַּם־לִי לֵבָב ׀ כְּמוֹכֶם לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם וְאֶת־מִי 3
אֵין כְּמוֹ־אֵלֶּה׃ שְׂחֹק לְרֵעֵהוּ ׀ אֶהְיֶה קֹרֵא לֶאֱלוֹהַּ וַיַּעֲנֵהוּ 4
שְׂחוֹק צַדִּיק תָּמִים׃ לַפִּיד בּוּז לְעַשְׁתּוּת שַׁאֲנָן נָכוֹן ה
לְמוֹעֲדֵי רָגֶל׃ יִשְׁלָיוּ אֹהָלִים ׀ לְשֹׁדְדִים וּבַטֻּחוֹת לְמַרְגִּיזֵי 6
אֵל לַאֲשֶׁר הֵבִיא אֱלוֹהַּ בְּיָדוֹ׃ וְאוּלָם שְׁאַל־נָא בְהֵמוֹת 7
וְתֹרֶךָּ וְעוֹף הַשָּׁמַיִם וְיַגֶּד־לָךְ׃ אוֹ שִׂיחַ לָאָרֶץ וְתֹרֶךָּ 8
וִיסַפְּרוּ לְךָ דְּגֵי הַיָּם׃ מִי לֹא־יָדַע בְּכָל־אֵלֶּה כִּי יַד־יְהוָה 9
עָשְׂתָה זֹּאת׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חָי וְרוּחַ כָּל־בְּשַׂר־אִישׁ׃ י
הֲלֹא אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ אֹכֶל יִטְעַם־לוֹ׃ בִּישִׁישִׁים 11 12
חָכְמָה וְאֹרֶךְ יָמִים תְּבוּנָה׃ עִמּוֹ חָכְמָה וּגְבוּרָה לוֹ עֵצָה 13
וּתְבוּנָה׃ הֵן יַהֲרוֹס וְלֹא יִבָּנֶה יִסְגֹּר עַל־אִישׁ וְלֹא יִפָּתֵחַ׃ 14

v. 15 צ׳ רפה

טו 16 הֵן יַעְצֹר בַּמַּיִם וְיִבָשׁוּ וִישַׁלְּחֵם וְיַהַפְכוּ אָרֶץ׃ עִמּוֹ
17 עֹז וְתוּשִׁיָּה לוֹ שֹׁגֵג וּמַשְׁגֶּה׃ מוֹלִיךְ יוֹעֲצִים שׁוֹלָל
18 וְשֹׁפְטִים יְהוֹלֵל׃ מוּסַר מְלָכִים פִּתֵּחַ וַיֶּאְסֹר אֵזוֹר
19 כ בְּמָתְנֵיהֶם׃ מוֹלִיךְ כֹּהֲנִים שׁוֹלָל וְאֵתָנִים יְסַלֵּף׃ מֵסִיר
21 שָׂפָה לְנֶאֱמָנִים וְטַעַם זְקֵנִים יִקָּח׃ שׁוֹפֵךְ בּוּז עַל־
22 נְדִיבִים וּמְזִיחַ אֲפִיקִים רִפָּה׃ מְגַלֶּה עֲמוּקוֹת מִנִּי־חֹשֶׁךְ
23 וַיֹּצֵא לָאוֹר צַלְמָוֶת׃ מַשְׂגִּיא לַגּוֹיִם וַיְאַבְּדֵם שֹׁטֵחַ
24 לַגּוֹיִם וַיַּנְחֵם׃ מֵסִיר לֵב רָאשֵׁי עַם־הָאָרֶץ וַיַּתְעֵם
כה בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃ יְמַשְׁשׁוּ־חֹשֶׁךְ וְלֹא־אוֹר וַיַּתְעֵם כַּשִּׁכּוֹר׃

יג 13

א 2 הֶן־כֹּל רָאֲתָה עֵינִי שָׁמְעָה אָזְנִי וַתָּבֶן לָהּ׃ כְּדַעְתְּכֶם
3 יָדַעְתִּי גַם־אָנִי לֹא־נֹפֵל אָנֹכִי מִכֶּם׃ אוּלָם אֲנִי אֶל־שַׁדַּי
4 אֲדַבֵּר וְהוֹכֵחַ אֶל־אֵל אֶחְפָּץ׃ וְאוּלָם אַתֶּם טֹפְלֵי־שָׁקֶר
ה רֹפְאֵי אֱלִל כֻּלְּכֶם׃ מִי־יִתֵּן הַחֲרֵשׁ תַּחֲרִישׁוּן וּתְהִי לָכֶם
6 7 לְחָכְמָה׃ שִׁמְעוּ־נָא תוֹכַחְתִּי וְרִבוֹת שְׂפָתַי הַקְשִׁיבוּ׃ הַלְאֵל
8 תְּדַבְּרוּ עַוְלָה וְלוֹ תְּדַבְּרוּ רְמִיָּה׃ הֲפָנָיו תִּשָּׂאוּן אִם־לָאֵל
9 תְּרִיבוּן׃ הֲטוֹב כִּי־יַחְקֹר אֶתְכֶם אִם־כְּהָתֵל בֶּאֱנוֹשׁ תְּהָתֵלּוּ
י 11 בוֹ׃ הוֹכֵחַ יוֹכִיחַ אֶתְכֶם אִם־בַּסֵּתֶר פָּנִים תִּשָּׂאוּן׃ הֲלֹא
12 שְׂאֵתוֹ תְּבַעֵת אֶתְכֶם וּפַחְדּוֹ יִפֹּל עֲלֵיכֶם׃ זִכְרֹנֵיכֶם מִשְׁלֵי־
13 אֵפֶר לְגַבֵּי־חֹמֶר גַּבֵּיכֶם׃ הַחֲרִישׁוּ מִמֶּנִּי וַאֲדַבְּרָה־אָנִי
14 וְיַעֲבֹר עָלַי מָה׃ עַל־מָה ׀ אֶשָּׂא בְשָׂרִי בְשִׁנָּי וְנַפְשִׁי אָשִׂים
טו בְּכַפִּי׃ הֵן־יִקְטְלֵנִי לֹא אֲיַחֵל אַךְ־דְּרָכַי אֶל־פָּנָיו אוֹכִיחַ׃
16 17 גַּם־הוּא לִי לִישׁוּעָה כִּי לֹא לְפָנָיו חָנֵף יָבוֹא׃ שִׁמְעוּ
18 שָׁמוֹעַ מִלָּתִי וְאַחֲוָתִי בְּאָזְנֵיכֶם׃ הִנֵּה־נָא עָרַכְתִּי מִשְׁפָּט
19 יָדַעְתִּי כִּי־אֲנִי אֶצְדָּק׃ מִי־הוּא יָרִיב עִמָּדִי כִּי־עַתָּה
כ אַחֲרִישׁ וְאֶגְוָע׃ אַךְ־שְׁתַּיִם אַל־תַּעַשׂ עִמָּדִי אָז מִפָּנֶיךָ
21 לֹא אֶסָּתֵר׃ כַּפְּךָ מֵעָלַי הַרְחַק וְאֵמָתְךָ אַל־תְּבַעֲתַנִּי׃
22 23 וּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶה אוֹ־אֲדַבֵּר וַהֲשִׁיבֵנִי׃ כַּמָּה לִי עֲוֺנוֹת
24 וְחַטָּאוֹת פִּשְׁעִי וְחַטָּאתִי הֹדִיעֵנִי׃ לָמָּה־פָנֶיךָ תַסְתִּיר
כה וְתַחְשְׁבֵנִי לְאוֹיֵב לָךְ׃ הֶעָלֶה נִדָּף תַּעֲרוֹץ וְאֶת־קַשׁ
26 יָבֵשׁ תִּרְדֹּף׃ כִּי־תִכְתֹּב עָלַי מְרֹרוֹת וְתוֹרִישֵׁנִי עֲוֺנוֹת

v. 9 ל׳ דגושה   v. 15 לוֹ ק׳   v. 21 פתח באתנח ib. פתח בס״פ

נְעוּרָי׃ וְתָשֵׂם בַּסַּד ׀ רַגְלַי וְתִשְׁמוֹר כָּל־אָרְחֹתָי עַל־שָׁרְשֵׁי 27
רַגְלַי תִּתְחַקֶּה׃ וְהוּא כְּרָקָב יִבְלֶה כְּבֶגֶד אֲכָלוֹ עָשׁ׃ 28

יד 14

אָדָם יְלוּד אִשָּׁה קְצַר יָמִים וּשְׂבַע־רֹגֶז׃ כְּצִיץ יָצָא וַיִּמָּל א 2
וַיִּבְרַח כַּצֵּל וְלֹא יַעֲמוֹד׃ אַף־עַל־זֶה פָּקַחְתָּ עֵינֶךָ וְאֹתִי 3
תָבִיא בְמִשְׁפָּט עִמָּךְ׃ מִי־יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד׃ אִם־ 4 ה
חֲרוּצִים ׀ יָמָיו מִסְפַּר־חֳדָשָׁיו אִתָּךְ חֻקָּו עָשִׂיתָ וְלֹא יַעֲבֹר׃
שְׁעֵה מֵעָלָיו וְיֶחְדָּל עַד־יִרְצֶה כְּשָׂכִיר יוֹמוֹ׃ כִּי יֵשׁ לָעֵץ 6 7
תִּקְוָה אִם־יִכָּרֵת וְעוֹד יַחֲלִיף וְיֹנַקְתּוֹ לֹא תֶחְדָּל׃ אִם־ 8
יַזְקִין בָּאָרֶץ שָׁרְשׁוֹ וּבֶעָפָר יָמוּת גִּזְעוֹ׃ מֵרֵיחַ מַיִם יַפְרִחַ 9
וְעָשָׂה קָצִיר כְּמוֹ־נָטַע׃ וְגֶבֶר יָמוּת וַיֶּחֱלָשׁ וַיִּגְוַע אָדָם י
וְאַיּוֹ׃ אָזְלוּ־מַיִם מִנִּי־יָם וְנָהָר יֶחֱרַב וְיָבֵשׁ׃ וְאִישׁ שָׁכַב 11 12
וְלֹא־יָקוּם עַד־בִּלְתִּי שָׁמַיִם לֹא יָקִיצוּ וְלֹא־יֵעֹרוּ מִשְּׁנָתָם׃
מִי יִתֵּן ׀ בִּשְׁאוֹל תַּצְפִּנֵנִי תַּסְתִּירֵנִי עַד־שׁוּב אַפֶּךָ תָּשִׁית 13
לִי חֹק וְתִזְכְּרֵנִי׃ אִם־יָמוּת גֶּבֶר הֲיִחְיֶה כָּל־יְמֵי צְבָאִי 14
אֲיַחֵל עַד־בּוֹא חֲלִיפָתִי׃ תִּקְרָא וְאָנֹכִי אֶעֱנֶךָּ לְמַעֲשֵׂה טו
יָדֶיךָ תִכְסֹף׃ כִּי־עַתָּה צְעָדַי תִּסְפּוֹר לֹא־תִשְׁמוֹר עַל־ 16
חַטָּאתִי׃ חָתֻם בִּצְרוֹר פִּשְׁעִי וַתִּטְפֹּל עַל־עֲוֹנִי׃ וְאוּלָם 17 18
הַר־נוֹפֵל יִבּוֹל וְצוּר יֶעְתַּק מִמְּקֹמוֹ׃ אֲבָנִים ׀ שָׁחֲקוּ מַיִם 19
תִּשְׁטֹף־סְפִיחֶיהָ עֲפַר־אָרֶץ וְתִקְוַת אֱנוֹשׁ הֶאֱבַדְתָּ׃ תִּתְקְפֵהוּ כ
לָנֶצַח וַיַּהֲלֹךְ מְשַׁנֶּה פָנָיו וַתְּשַׁלְּחֵהוּ׃ יִכְבְּדוּ בָנָיו וְלֹא 21
יֵדָע וְיִצְעֲרוּ וְלֹא־יָבִין לָמוֹ׃ אַךְ־בְּשָׂרוֹ עָלָיו יִכְאָב וְנַפְשׁוֹ 22
עָלָיו תֶּאֱבָל׃ ס

טו 15

וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הֶחָכָם יַעֲנֶה דַעַת־רוּחַ א 2
וִימַלֵּא קָדִים בִּטְנוֹ׃ הוֹכֵחַ בְּדָבָר לֹא יִסְכּוֹן וּמִלִּים לֹא־ 3
יוֹעִיל בָּם׃ אַף־אַתָּה תָּפֵר יִרְאָה וְתִגְרַע שִׂיחָה לִפְנֵי־ 4
אֵל׃ כִּי יְאַלֵּף עֲוֹנְךָ פִיךָ וְתִבְחַר לְשׁוֹן עֲרוּמִים׃ יַרְשִׁיעֲךָ ה 6
פִיךָ וְלֹא־אָנִי וּשְׂפָתֶיךָ יַעֲנוּ־בָךְ׃ הֲרִאישׁוֹן אָדָם תִּוָּלֵד 7
וְלִפְנֵי גְבָעוֹת חוֹלָלְתָּ׃ הַבְסוֹד אֱלוֹהַּ תִּשְׁמָע וְתִגְרַע אֵלֶיךָ 8
חָכְמָה׃ מַה־יָּדַעְתָּ וְלֹא נֵדָע תָּבִין וְלֹא־עִמָּנוּ הוּא׃ גַּם־ 9

v. 5 חקָיו ק׳ v. 19 פתח בס״פ v. 7 יתיר ו׳

11 שָׂב גַּם־יָשִׁישׁ בָּנוּ כַּבִּיר מֵאָבִיךָ יָמִים׃ הַמְעַט מִמְּךָ
12 תַּנְחוּמוֹת אֵל וְדָבָר לָאַט עִמָּךְ׃ מַה־יִּקָּחֲךָ לִבֶּךָ וּמַה־
13 יִּרְזְמוּן עֵינֶיךָ׃ כִּי־תָשִׁיב אֶל־אֵל רוּחֶךָ וְהֹצֵאתָ מִפִּיךָ
14 טו מִלִּין׃ מָה־אֱנוֹשׁ כִּי־יִזְכֶּה וְכִי־יִצְדַּק יְלוּד אִשָּׁה׃ הֵן
16 בִּקְדֹשָׁו לֹא יַאֲמִין וְשָׁמַיִם לֹא־זַכּוּ בְעֵינָיו׃ אַף כִּי־נִתְעָב
17 וְנֶאֱלָח אִישׁ שֹׁתֶה כַמַּיִם עַוְלָה׃ אֲחַוְךָ שְׁמַע־לִי וְזֶה־
18 חָזִיתִי וַאֲסַפֵּרָה׃ אֲשֶׁר־חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ מֵאֲבוֹתָם׃
19 כ לָהֶם לְבַדָּם נִתְּנָה הָאָרֶץ וְלֹא־עָבַר זָר בְּתוֹכָם׃ כָּל־יְמֵי
21 רָשָׁע הוּא מִתְחוֹלֵל וּמִסְפַּר שָׁנִים נִצְפְּנוּ לֶעָרִיץ׃ קוֹל־
22 פְּחָדִים בְּאָזְנָיו בַּשָּׁלוֹם שׁוֹדֵד יְבוֹאֶנּוּ׃ לֹא־יַאֲמִין שׁוּב
23 מִנִּי־חֹשֶׁךְ וְצָפוּ הוּא אֱלֵי־חָרֶב׃ נֹדֵד הוּא לַלֶּחֶם אַיֵּה
24 יָדַע ׀ כִּי־נָכוֹן בְּיָדוֹ יוֹם־חֹשֶׁךְ׃ יְבַעֲתֻהוּ צַר וּמְצוּקָה
כה תִּתְקְפֵהוּ כְּמֶלֶךְ ׀ עָתִיד לַכִּידוֹר׃ כִּי־נָטָה אֶל־אֵל יָדוֹ וְאֶל־
26 27 שַׁדַּי יִתְגַּבָּר׃ יָרוּץ אֵלָיו בְּצַוָּאר בַּעֲבִי גַּבֵּי מָגִנָּיו׃ כִּי־
28 כִסָּה פָנָיו בְחֶלְבּוֹ וַיַּעַשׂ פִּימָה עֲלֵי־כָסֶל׃ וַיִּשְׁכּוֹן ׀ עָרִים
29 נִכְחָדוֹת בָּתִּים לֹא־יֵשְׁבוּ לָמוֹ אֲשֶׁר הִתְעַתְּדוּ לְגַלִּים׃ לֹא־
ל יֶעְשַׁר וְלֹא־יָקוּם חֵילוֹ וְלֹא־יִטֶּה לָאָרֶץ מִנְלָם׃ לֹא־יָסוּר ׀
31 מִנִּי־חֹשֶׁךְ יֹנַקְתּוֹ תְּיַבֵּשׁ שַׁלְהָבֶת וְיָסוּר בְּרוּחַ פִּיו׃ אַל־
32 יַאֲמֵן בַּשָּׁו נִתְעָה כִּי־שָׁוְא תִּהְיֶה תְמוּרָתוֹ׃ בְּלֹא־יוֹמוֹ
33 תִּמָּלֵא וְכִפָּתוֹ לֹא רַעֲנָנָה׃ יַחְמֹס כַּגֶּפֶן בִּסְרוֹ וְיַשְׁלֵךְ
34 כַּזַּיִת נִצָּתוֹ׃ כִּי־עֲדַת חָנֵף גַּלְמוּד וְאֵשׁ אָכְלָה אָהֳלֵי־
לה שֹׁחַד׃ הָרֹה עָמָל וְיָלֹד אָוֶן וּבִטְנָם תָּכִין מִרְמָה׃ ס

יו 16

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ שָׁמַעְתִּי כְאֵלֶּה רַבּוֹת מְנַחֲמֵי עָמָל
3 4 כֻּלְּכֶם׃ הֲקֵץ לְדִבְרֵי־רוּחַ אוֹ מַה־יַּמְרִיצְךָ כִּי תַעֲנֶה׃ גַּם ׀
אָנֹכִי כָּכֶם אֲדַבֵּרָה לוּ יֵשׁ נַפְשְׁכֶם תַּחַת נַפְשִׁי אַחְבִּירָה
ה עֲלֵיכֶם בְּמִלִּים וְאָנִיעָה עֲלֵיכֶם בְּמוֹ רֹאשִׁי׃ אֲאַמִּצְכֶם בְּמוֹ־
6 פִי וְנִיד שְׂפָתַי יַחְשֹׂךְ׃ אִם־אֲדַבְּרָה לֹא־יֵחָשֵׂךְ כְּאֵבִי וְאַחְדְּלָה
7 מַה־מִּנִּי יַהֲלֹךְ׃ אַךְ־עַתָּה הֶלְאָנִי הֲשִׁמּוֹתָ כָּל־עֲדָתִי׃
8 9 וַתִּקְמְטֵנִי לְעֵד הָיָה וַיָּקָם בִּי כַחֲשִׁי בְּפָנַי יַעֲנֶה׃ אַפּוֹ טָרַף ׀
י וַיִּשְׂטְמֵנִי חָרַק עָלַי בְּשִׁנָּיו צָרִי ׀ יִלְטוֹשׁ עֵינָיו לִי׃ פָּעֲרוּ

v. 15 בקדשיו ק׳ v. 22 וצפוי ק׳ v. 31 בַּשָּׁוְא ק׳

עָלָי ׀ בְּפִיהֶם בְּחֶרְפָּה הִכּוּ לְחָיָי יַחַד עָלַי יִתְמַלָּאוּן׃ יַסְגִּירֵנִי 11
אֵל אֶל עֲוִיל וְעַל־יְדֵי רְשָׁעִים יִרְטֵנִי׃ שָׁלֵו הָיִיתִי ׀ וַיְפַרְפְּרֵנִי 12
וְאָחַז בְּעָרְפִּי וַיְפַצְפְּצֵנִי וַיְקִימֵנִי לוֹ לְמַטָּרָה׃ יָסֹבּוּ עָלַי ׀ 13
רַבָּיו יְפַלַּח כִּלְיוֹתַי וְלֹא יַחְמֹל יִשְׁפֹּךְ לָאָרֶץ מְרֵרָתִי׃
יִפְרְצֵנִי פֶרֶץ עַל־פְּנֵי־פָרֶץ יָרֻץ עָלַי כְּגִבּוֹר׃ שַׂק תָּפַרְתִּי 14 טו
עֲלֵי גִלְדִּי וְעֹלַלְתִּי בֶעָפָר קַרְנִי׃ פָּנַי חֳמַרְמְרָה מִנִּי־ 16
בֶכִי וְעַל עַפְעַפַּי צַלְמָוֶת׃ עַל לֹא־חָמָס בְּכַפָּי וּתְפִלָּתִי זַכָּה׃ 17
אֶרֶץ אַל־תְּכַסִּי דָמִי וְאַל־יְהִי מָקוֹם לְזַעֲקָתִי׃ גַּם־עַתָּה 18 19
הִנֵּה בַשָּׁמַיִם עֵדִי וְשָׂהֲדִי בַּמְּרוֹמִים׃ מְלִיצַי רֵעָי אֶל־אֱלוֹהַּ כ
דָּלְפָה עֵינִי׃ וְיוֹכַח לְגֶבֶר עִם־אֱלוֹהַּ וּבֶן־אָדָם לְרֵעֵהוּ׃ 21
כִּי־שְׁנוֹת מִסְפָּר יֶאֱתָיוּ וְאֹרַח לֹא־אָשׁוּב אֶהֱלֹךְ׃ 22

יז 17

רוּחִי חֻבָּלָה יָמַי נִזְעָכוּ קְבָרִים לִי׃ אִם־לֹא הֲתֻלִים עִמָּדִי א 2
וּבְהַמְּרוֹתָם תָּלַן עֵינִי׃ שִׂימָה נָּא עָרְבֵנִי עִמָּךְ מִי־הוּא לְיָדִי 3
יִתָּקֵעַ׃ כִּי־לִבָּם צָפַנְתָּ מִּשָּׂכֶל עַל־כֵּן לֹא תְרֹמֵם׃ לְחֵלֶק 4 ה
יַגִּיד רֵעִים וְעֵינֵי בָנָיו תִּכְלֶנָה׃ וְהִצִּגַנִי לִמְשֹׁל עַמִּים וְתֹפֶת 6
לְפָנִים אֶהְיֶה׃ וַתֵּכַהּ מִכַּעַשׂ עֵינִי וִיצֻרַי כַּצֵּל כֻּלָּם׃ יָשֹׁמּוּ 7 8
יְשָׁרִים עַל־זֹאת וְנָקִי עַל־חָנֵף יִתְעֹרָר׃ וְיֹאחֵז צַדִּיק דַּרְכּוֹ 9
וּטֳהָר־יָדַיִם יֹסִיף אֹמֶץ׃ וְאוּלָם כֻּלָּם תָּשֻׁבוּ וּבֹאוּ נָא וְלֹא־ י
אֶמְצָא בָכֶם חָכָם׃ יָמַי עָבְרוּ זִמֹּתַי נִתְּקוּ מוֹרָשֵׁי לְבָבִי׃ 11
לַיְלָה לְיוֹם יָשִׂימוּ אוֹר קָרוֹב מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃ אִם־אֲקַוֶּה שְׁאוֹל 12 13
בֵּיתִי בַּחֹשֶׁךְ רִפַּדְתִּי יְצוּעָי׃ לַשַּׁחַת קָרָאתִי אָבִי אָתָּה אִמִּי 14
וַאֲחֹתִי לָרִמָּה׃ וְאַיֵּה אֵפוֹ תִקְוָתִי וְתִקְוָתִי מִי יְשׁוּרֶנָּה׃ בַּדֵּי טו 16
שְׁאֹל תֵּרַדְנָה אִם־יַחַד עַל־עָפָר נָחַת׃ ס

יח 18

וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ עַד־אָנָה ׀ תְּשִׂימוּן קִנְצֵי לְמִלִּין א 2
תָּבִינוּ וְאַחַר נְדַבֵּר׃ מַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ כַבְּהֵמָה נִטְמִינוּ בְּעֵינֵיכֶם׃ 3
טֹרֵף נַפְשׁוֹ בְּאַפּוֹ הַלְמַעַנְךָ תֵּעָזַב אָרֶץ וְיֶעְתַּק צוּר מִמְּקֹמוֹ׃ 4
גַּם אוֹר רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְלֹא־יִגַּהּ שְׁבִיב אִשּׁוֹ׃ אוֹר חָשַׁךְ בְּאָהֳלוֹ ה 6
וְנֵרוֹ עָלָיו יִדְעָךְ׃ יֵצְרוּ צַעֲדֵי אוֹנוֹ וְתַשְׁלִיכֵהוּ עֲצָתוֹ׃ כִּי־ 7 8
שֻׁלַּח בְּרֶשֶׁת בְּרַגְלָיו וְעַל־שְׂבָכָה יִתְהַלָּךְ׃ יֹאחֵז בְּעָקֵב פָּח 9

v. 14 ע׳ זעירא   v. 16 חמרמרה ק׳   v. 2 מ׳ דגושה   v. 16 פתח באתנח

י יַחֲזֵק עָלָיו צַמִּים׃ טָמוּן בָּאָרֶץ חַבְלוֹ וּמַלְכֻּדְתּוֹ עֲלֵי נָתִיב׃
11 12 סָבִיב בִּעֲתֻהוּ בַלָּהוֹת וֶהֱפִיצֻהוּ לְרַגְלָיו׃ יְהִי־רָעֵב אֹנוֹ וְאֵיד
13 14 נָכוֹן לְצַלְעוֹ׃ יֹאכַל בַּדֵּי עוֹרוֹ יֹאכַל בַּדָּיו בְּכוֹר מָוֶת׃ יִנָּתֵק
טו מֵאָהֳלוֹ מִבְטַחוֹ וְתַצְעִדֵהוּ לְמֶלֶךְ בַּלָּהוֹת׃ תִּשְׁכּוֹן בְּאָהֳלוֹ
16 מִבְּלִי־לוֹ יְזֹרֶה עַל־נָוֵהוּ גָפְרִית׃ מִתַּחַת שָׁרָשָׁיו יִבָשׁוּ
17 וּמִמַּעַל יִמַּל קְצִירוֹ׃ זִכְרוֹ־אָבַד מִנִּי־אָרֶץ וְלֹא שֵׁם לוֹ עַל־
18 19 פְּנֵי־חוּץ׃ יֶהְדְּפֻהוּ מֵאוֹר אֶל־חֹשֶׁךְ וּמִתֵּבֵל יְנִדֻּהוּ׃ לֹא נִין
כ לוֹ וְלֹא־נֶכֶד בְּעַמּוֹ וְאֵין שָׂרִיד בִּמְגוּרָיו׃ עַל־יוֹמוֹ נָשַׁמּוּ
21 אַחֲרֹנִים וְקַדְמֹנִים אָחֲזוּ שָׂעַר׃ אַךְ־אֵלֶּה מִשְׁכְּנוֹת עַוָּל
וְזֶה מְקוֹם ׀ לֹא־יָדַע אֵל׃ ס

יט 19

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ עַד־אָנָה תּוֹגְיוּן נַפְשִׁי וּתְדַכְּאוּנַנִי
3 בְמִלִּים׃ זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים תַּכְלִימוּנִי לֹא־תֵבֹשׁוּ תַּהְכְּרוּ־
4 ה לִי׃ וְאַף־אָמְנָם שָׁגִיתִי אִתִּי תָּלִין מְשׁוּגָתִי׃ אִם־אָמְנָם
6 עָלַי תַּגְדִּילוּ וְתוֹכִיחוּ עָלַי חֶרְפָּתִי׃ דְּעוּ־אֵפוֹ כִּי־אֱלוֹהַּ
7 עִוְּתָנִי וּמְצוּדוֹ עָלַי הִקִּיף׃ הֵן אֶצְעַק חָמָס וְלֹא אֵעָנֶה
8 אֲשַׁוַּע וְאֵין מִשְׁפָּט׃ אָרְחִי גָדַר וְלֹא אֶעֱבוֹר וְעַל־נְתִיבוֹתַי
9 חֹשֶׁךְ יָשִׂים׃ כְּבוֹדִי מֵעָלַי הִפְשִׁיט וַיָּסַר עֲטֶרֶת רֹאשִׁי׃
י 11 יִתְּצֵנִי סָבִיב וָאֵלַךְ וַיַּסַּע כָּעֵץ תִּקְוָתִי׃ וַיַּחַר עָלַי אַפּוֹ
12 וַיַּחְשְׁבֵנִי לוֹ כְצָרָיו׃ יַחַד ׀ יָבֹאוּ גְדוּדָיו וַיָּסֹלּוּ עָלַי דַּרְכָּם
13 וַיַּחֲנוּ סָבִיב לְאָהֳלִי׃ אַחַי מֵעָלַי הִרְחִיק וְיֹדְעַי אַךְ־זָרוּ
14 טו מִמֶּנִּי׃ חָדְלוּ קְרוֹבָי וּמְיֻדָּעַי שְׁכֵחוּנִי׃ גָּרֵי בֵיתִי וְאַמְהֹתַי
16 לְזָר תַּחְשְׁבֻנִי נָכְרִי הָיִיתִי בְעֵינֵיהֶם׃ לְעַבְדִּי קָרָאתִי וְלֹא
17 יַעֲנֶה בְּמוֹ־פִי אֶתְחַנֶּן־לוֹ׃ רוּחִי זָרָה לְאִשְׁתִּי וְחַנֹּתִי לִבְנֵי
18 19 בִטְנִי׃ גַּם־עֲוִילִים מָאֲסוּ בִי אָקוּמָה וַיְדַבְּרוּ־בִי׃ תִּעֲבוּנִי
כ כָּל־מְתֵי סוֹדִי וְזֶה־אָהַבְתִּי נֶהְפְּכוּ־בִי׃ בְּעוֹרִי וּבִבְשָׂרִי
21 דָּבְקָה עַצְמִי וָאֶתְמַלְּטָה בְּעוֹר שִׁנָּי׃ חָנֻּנִי חָנֻּנִי אַתֶּם רֵעָי
22 כִּי יַד־אֱלוֹהַּ נָגְעָה בִּי׃ לָמָּה תִּרְדְּפֻנִי כְמוֹ־אֵל וּמִבְּשָׂרִי
23 לֹא תִשְׂבָּעוּ׃ מִי־יִתֵּן אֵפוֹ וְיִכָּתְבוּן מִלָּי מִי־יִתֵּן בַּסֵּפֶר
24 כה וְיֻחָקוּ׃ בְּעֵט־בַּרְזֶל וְעֹפָרֶת לָעַד בַּצּוּר יֵחָצְבוּן׃ וַאֲנִי
26 יָדַעְתִּי גֹּאֲלִי חָי וְאַחֲרוֹן עַל־עָפָר יָקוּם׃ וְאַחַר עוֹרִי

v. 2 א׳ נחה v. 10 פתח באתנח

27 נִקְּפוּ־זֹ֑את וּ֝מִבְּשָׂרִ֗י אֶֽחֱזֶ֥ה אֱלֽוֹהַּ׃ אֲשֶׁ֤ר אֲנִ֨י ׀ אֶֽחֱזֶה־לִּ֗י
28 וְעֵינַ֣י רָא֣וּ וְלֹא־זָ֑ר כָּל֖וּ כִלְיֹתַ֣י בְּחֵקִֽי׃ כִּ֣י תֹ֭אמְרוּ מַה־נִּרְדָּף־
29 ל֑וֹ וְשֹׁ֥רֶשׁ דָּ֝בָ֗ר נִמְצָא־בִֽי׃ גּ֤וּרוּ לָכֶ֨ם ׀ מִפְּנֵי־חֶ֗רֶב כִּֽי־חֵ֭מָה
עֲוֺנ֣וֹת חָ֑רֶב לְמַ֖עַן תֵּדְע֣וּן שַׁדִּֽין׃ ס

20 כ

א 2 וַ֭יַּעַן צֹפַ֥ר הַֽנַּעֲמָתִ֗י וַיֹּאמַֽר׃ לָ֭כֵן שְׂעִפַּ֣י יְשִׁיב֑וּנִי וּ֝בַעֲב֗וּר
3 ח֣וּשִׁי בִֽי׃ מוּסַ֣ר כְּ֭לִמָּתִי אֶשְׁמָ֑ע וְ֝ר֗וּחַ מִבִּֽינָתִ֥י יַעֲנֵֽנִי׃
4 ה הֲ֭זֹאת יָדַ֣עְתָּ מִנִּי־עַ֑ד מִנִּי֙ שִׂ֣ים אָ֝דָ֗ם עֲלֵי־אָֽרֶץ׃ כִּ֤י רִנְנַ֣ת
6 רְ֭שָׁעִים מִקָּר֑וֹב וְשִׂמְחַ֖ת חָנֵ֣ף עֲדֵי־רָֽגַע׃ אִם־יַעֲלֶ֣ה לַשָּׁמַ֣יִם
7 שִׂיא֑וֹ וְ֝רֹאשׁ֗וֹ לָעָ֥ב יַגִּֽיעַ׃ כְּ֭גֶלֲלוֹ לָנֶ֣צַח יֹאבֵ֑ד רֹ֝אָ֗יו יֹאמְר֥וּ
8 אַיּֽוֹ׃ כַּחֲל֣וֹם יָ֭עוּף וְלֹ֣א יִמְצָא֑וּהוּ וְ֝יֻדַּ֗ד כְּחֶזְי֥וֹן לָֽיְלָה׃
9 י עַ֣יִן שְׁ֭זָפַתּוּ וְלֹ֣א תוֹסִ֑יף וְלֹא־ע֝֗וֹד תְּשׁוּרֶ֥נּוּ מְקוֹמֽוֹ׃ בָּ֭נָיו
11 יְרַצּ֣וּ דַלִּ֑ים וְ֝יָדָ֗יו תָּשֵׁ֥בְנָה אוֹנֽוֹ׃ עַ֭צְמוֹתָיו מָלְא֣וּ עֲלוּמָ֑ו
12 וְ֝עִמּ֗וֹ עַל־עָפָ֥ר תִּשְׁכָּֽב׃ אִם־תַּמְתִּ֣יק בְּפִ֣יו רָעָ֑ה יַ֝כְחִידֶ֗נָּה
13 תַּ֣חַת לְשׁוֹנֽוֹ׃ יַחְמֹ֣ל עָ֭לֶיהָ וְלֹ֣א יַעַזְבֶ֑נָּה וְ֝יִמְנָעֶ֗נָּה בְּת֣וֹךְ
14 טו חִכּֽוֹ׃ לַ֭חְמוֹ בְּמֵעָ֣יו נֶהְפָּ֑ךְ מְרוֹרַ֖ת פְּתָנִ֣ים בְּקִרְבּֽוֹ׃ חַ֣יִל
16 בָּ֭לַע וַיְקִאֶ֑נּוּ מִ֝בִּטְנ֗וֹ יֹרִשֶׁ֥נּוּ אֵֽל׃ רֹאשׁ־פְּתָנִ֥ים יִינָ֑ק
17 תַּ֝הַרְגֵ֗הוּ לְשׁ֣וֹן אֶפְעֶֽה׃ אַל־יֵ֥רֶא בִפְלַגּ֑וֹת נַ֝הֲרֵ֗י נַחֲלֵ֥י דְּבַ֥שׁ
18 וְחֶמְאָֽה׃ מֵשִׁ֣יב יָ֭גָע וְלֹ֣א יִבְלָ֑ע כְּחֵ֥יל תְּ֝מ֗וּרָתוֹ וְלֹ֣א יַעֲלֹֽס׃
19 כ כִּֽי־רִ֭צַּץ עָזַ֣ב דַּלִּ֑ים בַּ֥יִת גָּ֝זַ֗ל וְלֹ֣א יִבֶנֵֽהוּ׃ כִּ֤י ׀ לֹא־יָדַ֣ע
21 שָׁלֵ֣ו בְּבִטְנ֑וֹ בַּ֝חֲמוּד֗וֹ לֹ֣א יְמַלֵּֽט׃ אֵין־שָׂרִ֥יד לְאָכְל֑וֹ עַל־
22 כֵּ֝֗ן לֹא־יָחִ֥יל טוּבֽוֹ׃ בִּמְל֣אות שִׂ֭פְקוֹ יֵ֣צֶר ל֑וֹ כָּל־יַ֖ד עָמֵ֣ל
23 תְּבֹאֶֽנּוּ׃ יְהִ֤י ׀ לְמַלֵּ֬א בִטְנ֗וֹ יְֽשַׁלַּח־בּ֭וֹ חֲר֣וֹן אַפּ֑וֹ וְיַמְטֵ֥ר
24 עָ֝לֵ֗ימוֹ בִּלְחוּמֽוֹ׃ יִ֭בְרַח מִנֵּ֣שֶׁק בַּרְזֶ֑ל תַּ֝חְלְפֵ֗הוּ קֶ֣שֶׁת
כה נְחוּשָֽׁה׃ שָׁלַף֮ וַיֵּצֵ֪א מִגֵּ֥וָה וּ֭בָרָק מִמְּרֹרָת֥וֹ יַהֲלֹ֗ךְ עָלָ֣יו
26 אֵמִֽים׃ כָּל־חֹשֶׁךְ֮ טָמ֪וּן לִצְפּ֫וּנָ֥יו תְּ֭אָכְלֵהוּ אֵ֣שׁ לֹא־נֻפָּ֑ח
27 יֵ֖רַע שָׂרִ֣יד בְּאָהֳלֽוֹ׃ יְגַלּ֣וּ שָׁמַ֣יִם עֲוֺנ֑וֹ וְ֝אֶ֗רֶץ מִתְקוֹמָ֥מָה
28 29 לֽוֹ׃ יִ֭גֶל יְב֣וּל בֵּית֑וֹ נִ֝גָּר֗וֹת בְּי֣וֹם אַפּֽוֹ׃ זֶ֤ה ׀ חֵֽלֶק־אָדָ֣ם
רָשָׁ֣ע מֵאֱלֹהִ֑ים וְנַחֲלַ֖ת אִמְר֣וֹ מֵאֵֽל׃ ס

21 כא

א 2 וַיַּ֥עַן אִיּ֗וֹב וַיֹּאמַֽר׃ שִׁמְע֣וּ שָׁ֭מוֹעַ מִלָּתִ֑י וּתְהִי־זֹ֝את

v. 29 שַׁדּוּן ק׳ v. 4 פתח באתנח v. 11 עלומָיו ק׳ v. 22 יתיר ו׳ v. 26 מלעיל

3 תַּנְחוּמֹתֵיכֶם׃ שָׂאוּנִי וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר וְאַחַר דַּבְּרִי תַלְעִיג׃
4 ה הֶאָנֹכִי לְאָדָם שִׂיחִי וְאִם־מַדּוּעַ לֹא־תִקְצַר רוּחִי׃ פְּנוּ־אֵלַי
6 וְהָשַׁמּוּ וְשִׂימוּ יָד עַל־פֶּה׃ וְאִם־זָכַרְתִּי וְנִבְהָלְתִּי וְאָחַז
7 בְּשָׂרִי פַּלָּצוּת׃ מַדּוּעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ עָתְקוּ גַּם־גָּבְרוּ חָיִל׃
8 9 זַרְעָם נָכוֹן לִפְנֵיהֶם עִמָּם וְצֶאֱצָאֵיהֶם לְעֵינֵיהֶם׃ בָּתֵּיהֶם
י שָׁלוֹם מִפָּחַד וְלֹא־שֵׁבֶט אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם׃ שׁוֹרוֹ עִבַּר וְלֹא
11 יַגְעִל תְּפַלֵּט פָּרָתוֹ וְלֹא תְשַׁכֵּל׃ יְשַׁלְּחוּ כַצֹּאן עֲוִילֵיהֶם
12 וְיַלְדֵיהֶם יְרַקֵּדוּן׃ יִשְׂאוּ כְּתֹף וְכִנּוֹר וְיִשְׂמְחוּ לְקוֹל
13 14 עוּגָב׃ יְבַלּוּ בַטּוֹב יְמֵיהֶם וּבְרֶגַע שְׁאוֹל יֵחָתּוּ׃ וַיֹּאמְרוּ
טו לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וְדַעַת דְּרָכֶיךָ לֹא חָפָצְנוּ׃ מַה־שַּׁדַּי כִּי־
16 נַעַבְדֶנּוּ וּמַה־נּוֹעִיל כִּי נִפְגַּע־בּוֹ׃ הֵן לֹא בְיָדָם טוּבָם עֲצַת
17 רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶנִּי׃ כַּמָּה ׀ נֵר־רְשָׁעִים יִדְעָךְ וְיָבֹא עָלֵימוֹ
18 אֵידָם חֲבָלִים יְחַלֵּק בְּאַפּוֹ׃ יִהְיוּ כְּתֶבֶן לִפְנֵי־רוּחַ וּכְמֹץ
19 גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ אֱלוֹהַּ יִצְפֹּן־לְבָנָיו אוֹנוֹ יְשַׁלֵּם אֵלָיו וְיֵדָע׃
כ 21 יִרְאוּ עֵינָו כִּידוֹ וּמֵחֲמַת שַׁדַּי יִשְׁתֶּה׃ כִּי מַה־חֶפְצוֹ בְּבֵיתוֹ
22 אַחֲרָיו וּמִסְפַּר חֳדָשָׁיו חֻצָּצוּ׃ הַלְאֵל יְלַמֶּד־דָּעַת וְהוּא
23 רָמִים יִשְׁפּוֹט׃ זֶה יָמוּת בְּעֶצֶם תֻּמּוֹ כֻּלּוֹ שַׁלְאֲנַן וְשָׁלֵיו׃
24 כה עֲטִינָיו מָלְאוּ חָלָב וּמֹחַ עַצְמוֹתָיו יְשֻׁקֶּה׃ וְזֶה יָמוּת
26 בְּנֶפֶשׁ מָרָה וְלֹא־אָכַל בַּטּוֹבָה׃ יַחַד עַל־עָפָר יִשְׁכָּבוּ
27 וְרִמָּה תְּכַסֶּה עֲלֵיהֶם׃ הֵן יָדַעְתִּי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וּמְזִמּוֹת
28 עָלַי תַּחְמֹסוּ׃ כִּי תֹאמְרוּ אַיֵּה בֵית־נָדִיב וְאַיֵּה אֹהֶל ׀
29 מִשְׁכְּנוֹת רְשָׁעִים׃ הֲלֹא שְׁאֶלְתֶּם עוֹבְרֵי דָרֶךְ וְאֹתֹתָם לֹא
ל 31 תְנַכֵּרוּ׃ כִּי־לְיוֹם אֵיד יֵחָשֶׂךְ רָע לְיוֹם עֲבָרוֹת יוּבָלוּ׃ מִי־
32 יַגִּיד עַל־פָּנָיו דַּרְכּוֹ וְהוּא־עָשָׂה מִי יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ וְהוּא
33 לִקְבָרוֹת יוּבָל וְעַל־גָּדִישׁ יִשְׁקוֹד׃ מָתְקוּ לוֹ רִגְבֵי נָחַל
34 וְאַחֲרָיו כָּל־אָדָם יִמְשׁוֹךְ וּלְפָנָיו אֵין מִסְפָּר׃ וְאֵיךְ תְּנַחֲמוּנִי
הָבֶל וּתְשׁוּבֹתֵיכֶם נִשְׁאַר־מָעַל׃ ס

כב 22

א 2 וַיַּעַן אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וַיֹּאמַר׃ הַלְאֵל יִסְכָּן־גָּבֶר כִּי־יִסְכֹּן
3 עָלֵימוֹ מַשְׂכִּיל׃ הַחֵפֶץ לְשַׁדַּי כִּי תִצְדָּק וְאִם־בֶּצַע כִּי־
4 תַתֵּם דְּרָכֶיךָ׃ הֲמִיִּרְאָתְךָ יֹכִיחֶךָ יָבוֹא עִמְּךָ בַּמִּשְׁפָּט׃

v 13 יְכַלּוּ ק׳ .ib פתח בס״פ v. 17 קמץ ברביע v. 20 עֵינָיו ק׳

ה 6 הֲלֹא רָעָתְךָ רַבָּה וְאֵין־קֵץ לַעֲוֺנֹתֶיךָ׃ כִּי־תַחְבֹּל אַחֶיךָ
7 חִנָּם וּבִגְדֵי עֲרוּמִּים תַּפְשִׁיט׃ לֹא־מַיִם עָיֵף תַּשְׁקֶה וּמֵרָעֵב
8 תִּמְנַע־לָחֶם׃ וְאִישׁ זְרוֹעַ לוֹ הָאָרֶץ וּנְשׂוּא פָנִים יֵשֶׁב בָּהּ׃
9 י אַלְמָנוֹת שִׁלַּחְתָּ רֵיקָם וּזְרֹעוֹת יְתֹמִים יְדֻכָּא׃ עַל־כֵּן
11 סְבִיבוֹתֶיךָ פַחִים וִיבַהֶלְךָ פַּחַד פִּתְאֹם׃ אוֹ־חֹשֶׁךְ לֹא־
12 תִרְאֶה וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ הֲלֹא־אֱלוֹהַּ גֹּבַהּ שָׁמָיִם וּרְאֵה
13 רֹאשׁ כּוֹכָבִים כִּי־רָמּוּ׃ וְאָמַרְתָּ מַה־יָּדַע אֵל הַבְעַד עֲרָפֶל
14 יִשְׁפּוֹט׃ עָבִים סֵתֶר־לוֹ וְלֹא יִרְאֶה וְחוּג שָׁמַיִם יִתְהַלָּךְ׃
טו 16 הַאֹרַח עוֹלָם תִּשְׁמֹר אֲשֶׁר דָּרְכוּ מְתֵי־אָוֶן׃ ° אֲשֶׁר־קֻמְּטוּ
17 וְלֹא־עֵת נָהָר יוּצַק יְסוֹדָם׃ הָאֹמְרִים לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ
18 וּמַה־יִּפְעַל שַׁדַּי לָמוֹ׃ וְהוּא מִלֵּא בָתֵּיהֶם טוֹב וַעֲצַת
19 רְשָׁעִים רָחֲקָה מֶנִּי׃ יִרְאוּ צַדִּיקִים וְיִשְׂמָחוּ וְנָקִי יִלְעַג־
כ 21 לָמוֹ׃ אִם־לֹא נִכְחַד קִימָנוּ וְיִתְרָם אָכְלָה אֵשׁ׃ הַסְכֶּן־נָא עִמּוֹ
22 וּשְׁלָם בָּהֶם תְּבוֹאַתְךָ טוֹבָה׃ קַח־נָא מִפִּיו תּוֹרָה וְשִׂים
23 אֲמָרָיו בִּלְבָבֶךָ׃ אִם־תָּשׁוּב עַד־שַׁדַּי תִּבָּנֶה תַּרְחִיק עַוְלָה
24 כה מֵאָהֳלֶךָ׃ וְשִׁית־עַל־עָפָר בָּצֶר וּבְצוּר נְחָלִים אוֹפִיר׃ וְהָיָה
26 שַׁדַּי בְּצָרֶיךָ וְכֶסֶף תּוֹעָפוֹת לָךְ׃ כִּי־אָז עַל־שַׁדַּי תִּתְעַנָּג
27 וְתִשָּׂא אֶל־אֱלוֹהַּ פָּנֶיךָ׃ תַּעְתִּיר אֵלָיו וְיִשְׁמָעֶךָּ וּנְדָרֶיךָ
28 תְשַׁלֵּם׃ וְתִגְזַר־אֹמֶר וְיָקָם לָךְ וְעַל־דְּרָכֶיךָ נָגַהּ אוֹר׃
29 ל כִּי־הִשְׁפִּילוּ וַתֹּאמֶר גֵּוָה וְשַׁח עֵינַיִם יוֹשִׁעַ׃ יְמַלֵּט אִי־נָקִי
וְנִמְלַט בְּבֹר כַּפֶּיךָ׃ ס

כג 23

א 2 וַיַּעַן אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ גַּם־הַיּוֹם מְרִי שִׂחִי יָדִי כָּבְדָה עַל־
3 אַנְחָתִי׃ מִי־יִתֵּן יָדַעְתִּי וְאֶמְצָאֵהוּ אָבוֹא עַד־תְּכוּנָתוֹ׃
4 ה אֶעֶרְכָה לְפָנָיו מִשְׁפָּט וּפִי אֲמַלֵּא תוֹכָחוֹת׃ אֵדְעָה מִלִּים
6 יַעֲנֵנִי וְאָבִינָה מָה־יֹּאמַר לִי׃ הַבְּרָב־כֹּחַ יָרִיב עִמָּדִי לֹא
7 אַךְ־הוּא יָשִׂם בִּי׃ שָׁם יָשָׁר נוֹכָח עִמּוֹ וַאֲפַלְּטָה לָנֶצַח
8 מִשֹּׁפְטִי׃ הֵן קֶדֶם אֶהֱלֹךְ וְאֵינֶנּוּ וְאָחוֹר וְלֹא־אָבִין לוֹ׃
9 י שְׂמֹאול בַּעֲשֹׂתוֹ וְלֹא־אָחַז יַעְטֹף יָמִין וְלֹא אֶרְאֶה׃ כִּי־
11 יָדַע דֶּרֶךְ עִמָּדִי בְּחָנַנִי כַּזָּהָב אֵצֵא׃ בַּאֲשֻׁרוֹ אָחֲזָה רַגְלִי
12 דַּרְכּוֹ שָׁמַרְתִּי וְלֹא־אָט׃ מִצְוַת שְׂפָתָיו וְלֹא אָמִישׁ מֵחֻקִּי

v. 6 מ׳ דגושה v. 15 חצי הספר בפסוקים v. 9 יתיר ו׳ .ib מלעיל

13 צָפַנְתִּי אִמְרֵי־פִיו׃ וְהוּא בְאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה
14 טו וַיָּעַשׂ׃ כִּי יַשְׁלִים חֻקִּי וְכָהֵנָּה רַבּוֹת עִמּוֹ׃ עַל־כֵּן מִפָּנָיו
16 אֶבָּהֵל אֶתְבּוֹנֵן וְאֶפְחַד מִמֶּנּוּ׃ וְאֵל הֵרַךְ לִבִּי וְשַׁדַּי
17 הִבְהִילָנִי׃ כִּי לֹא נִצְמַתִּי מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וּמִפָּנַי כִּסָּה־אֹפֶל׃

כד 24

א 2 מַדּוּעַ מִשַּׁדַּי לֹא־נִצְפְּנוּ עִתִּים וְיֹדְעוֹ לֹא־חָזוּ יָמָיו׃ גְּבֻלוֹת
3 יַשִּׂיגוּ עֵדֶר גָּזְלוּ וַיִּרְעוּ׃ חֲמוֹר יְתוֹמִים יִנְהָגוּ יַחְבְּלוּ שׁוֹר
4 ה אַלְמָנָה׃ יַטּוּ אֶבְיֹנִים מִדָּרֶךְ יַחַד חֻבְּאוּ עֲנִיֵּי־אָרֶץ׃ הֵן
פְּרָאִים ׀ בַּמִּדְבָּר יָצְאוּ בְּפָעֳלָם מְשַׁחֲרֵי לַטָּרֶף עֲרָבָה לוֹ
6 לֶחֶם לַנְּעָרִים׃ בַּשָּׂדֶה בְּלִילוֹ יִקְצִירוּ וְכֶרֶם רָשָׁע יְלַקֵּשׁוּ׃
7 8 עָרוֹם יָלִינוּ מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת בַּקָּרָה׃ מִזֶּרֶם הָרִים
9 יִרְטָבוּ וּמִבְּלִי מַחְסֶה חִבְּקוּ־צוּר׃ יִגְזְלוּ מִשֹּׁד יָתוֹם וְעַל־
י עָנִי יַחְבֹּלוּ׃ עָרוֹם הִלְּכוּ בְּלִי לְבוּשׁ וּרְעֵבִים נָשְׂאוּ עֹמֶר׃
11 12 בֵּין־שׁוּרֹתָם יַצְהִירוּ יְקָבִים דָּרְכוּ וַיִּצְמָאוּ׃ מֵעִיר מְתִים ׀
13 יִנְאָקוּ וְנֶפֶשׁ־חֲלָלִים תְּשַׁוֵּעַ וֶאֱלוֹהַּ לֹא־יָשִׂים תִּפְלָה׃ הֵמָּה ׀
הָיוּ בְּמֹרְדֵי אוֹר לֹא־הִכִּירוּ דְרָכָיו וְלֹא יָשְׁבוּ בִּנְתִיבֹתָיו׃
14 לָאוֹר יָקוּם רוֹצֵחַ יִקְטָל־עָנִי וְאֶבְיוֹן וּבַלַּיְלָה יְהִי כַגַּנָּב׃
טו וְעֵין נֹאֵף ׀ שָׁמְרָה נֶשֶׁף לֵאמֹר לֹא־תְשׁוּרֵנִי עָיִן וְסֵתֶר
16 פָּנִים יָשִׂים׃ חָתַר בַּחֹשֶׁךְ בָּתִּים יוֹמָם חִתְּמוּ־לָמוֹ לֹא
17 יָדְעוּ אוֹר׃ כִּי יַחְדָּו ׀ בֹּקֶר לָמוֹ צַלְמָוֶת כִּי־יַכִּיר בַּלְהוֹת
18 צַלְמָוֶת׃ קַל־הוּא ׀ עַל־פְּנֵי־מַיִם תְּקֻלַּל חֶלְקָתָם בָּאָרֶץ
19 לֹא־יִפְנֶה דֶּרֶךְ כְּרָמִים׃ צִיָּה גַם־חֹם יִגְזְלוּ מֵימֵי־שֶׁלֶג
כ שְׁאוֹל חָטָאוּ׃ יִשְׁכָּחֵהוּ רֶחֶם ׀ מְתָקוֹ רִמָּה עוֹד לֹא יִזָּכֵר
21 וַתִּשָּׁבֵר כָּעֵץ עַוְלָה׃ רֹעֶה עֲקָרָה לֹא תֵלֵד וְאַלְמָנָה לֹא
22 יְיֵטִיב׃ וּמָשַׁךְ אַבִּירִים בְּכֹחוֹ יָקוּם וְלֹא־יַאֲמִין בַּחַיִּין׃
23 24 יִתֶּן־לוֹ לָבֶטַח וְיִשָּׁעֵן וְעֵינֵיהוּ עַל־דַּרְכֵיהֶם׃ רוֹמּוּ מְּעַט ׀
כה וְאֵינֶנּוּ וְהֻמְּכוּ כַּכֹּל יִקָּפְצוּן וּכְרֹאשׁ שִׁבֹּלֶת יִמָּלוּ׃ וְאִם־
לֹא אֵפוֹ מִי יַכְזִיבֵנִי וְיָשֵׂם לְאַל מִלָּתִי׃ ס

כה 25

א 2 וַיַּעַן בִּלְדַּד הַשֻּׁחִי וַיֹּאמַר׃ הַמְשֵׁל וָפַחַד עִמּוֹ עֹשֶׂה
3 שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו׃ הֲיֵשׁ מִסְפָּר לִגְדוּדָיו וְעַל־מִי לֹא־יָקוּם

v. 1 וידעיו ק׳ v. 6 יקצורו ק׳

אוֹרֵֽהוּ׃ וּמַה־יִּצְדַּ֣ק אֱנ֣וֹשׁ עִם־אֵ֑ל וּמַה־יִּ֝זְכֶּ֗ה יְל֣וּד אִשָּֽׁה׃ 4
הֵ֣ן עַד־יָ֭רֵחַ וְלֹ֣א יַאֲהִ֑יל וְ֝כוֹכָבִ֗ים לֹא־זַכּ֥וּ בְעֵינָֽיו׃ אַ֭ף ה 6
כִּֽי־אֱנ֣וֹשׁ רִמָּ֑ה וּבֶן־אָ֝דָ֗ם תּוֹלֵעָֽה׃ ס

כו 26

וַיַּ֥עַן אִיּ֗וֹב וַיֹּאמַֽר׃ מֶה־עָזַ֥רְתָּ לְלֹא־כֹ֑חַ ה֝וֹשַׁ֗עְתָּ זְר֣וֹעַ לֹא־ א 2
עֹֽז׃ מַה־יָּ֭עַצְתָּ לְלֹ֣א חָכְמָ֑ה וְ֝תֻשִׁיָּ֗ה לָרֹ֥ב הוֹדָֽעְתָּ׃ אֶת־מִ֭י 3 4
הִגַּ֣דְתָּ מִלִּ֑ין וְנִשְׁמַת־מִ֝֗י יָצְאָ֥ה מִמֶּֽךָּ׃ הָֽרְפָאִ֥ים יְחוֹלָ֑לוּ ה
מִתַּ֥חַת מַ֝֗יִם וְשֹׁכְנֵיהֶֽם׃ עָר֣וֹם שְׁא֣וֹל נֶגְדּ֑וֹ וְאֵ֥ין כְּ֝ס֗וּת 6
לָאֲבַדּֽוֹן׃ נֹטֶ֣ה צָפ֣וֹן עַל־תֹּ֑הוּ תֹּ֥לֶה אֶ֝֗רֶץ עַל־בְּלִי־מָֽה׃ 7
צֹרֵֽר־מַ֥יִם בְּעָבָ֑יו וְלֹא־נִבְקַ֖ע עָנָ֣ן תַּחְתָּֽם׃ מְאַחֵ֥ז פְּנֵי־ 8 9
כִסֵּ֑ה פַּרְשֵׁ֖ז עָלָ֣יו עֲנָנֽוֹ׃ חֹק־חָ֭ג עַל־פְּנֵי־מָ֑יִם עַד־תַּכְלִ֖ית י
א֣וֹר עִם־חֹֽשֶׁךְ׃ עַמּ֣וּדֵי שָׁמַ֣יִם יְרוֹפָ֑פוּ וְ֝יִתְמְה֗וּ מִגַּעֲרָתֽוֹ׃ 11
בְּ֭כֹחוֹ רָגַ֣ע הַיָּ֑ם וּ֝בִתְוּבָנָת֗וֹ מָ֣חַץ רָֽהַב׃ בְּ֭רוּחוֹ שָׁמַ֣יִם 12 13
שִׁפְרָ֑ה חֹֽלֲלָ֥ה יָ֝ד֗וֹ נָחָ֥שׁ בָּרִֽחַ׃ הֶן־אֵ֤לֶּה ׀ קְצ֬וֹת דְּרָכָ֗ו 14
וּמַה־שֵּׁ֣מֶץ דָּ֭בָר נִשְׁמַע־בּ֑וֹ וְרַ֥עַם גְּ֝בוּרֹתָ֗ו מִ֣י יִתְבּוֹנָֽן׃ ס

כז 27

וַיֹּ֣סֶף אִ֭יּוֹב שְׂאֵ֥ת מְשָׁל֗וֹ וַיֹּאמַֽר׃ חַי־אֵ֭ל הֵסִ֣יר מִשְׁפָּטִ֑י א 2
וְ֝שַׁדַּ֗י הֵמַ֥ר נַפְשִֽׁי׃ כִּֽי־כָל־ע֣וֹד נִשְׁמָתִ֣י בִ֑י וְר֖וּחַ אֱל֣וֹהַּ 3
בְּאַפִּֽי׃ אִם־תְּדַבֵּ֣רְנָה שְׂפָתַ֣י עַוְלָ֑ה וּ֝לְשׁוֹנִ֗י אִם־יֶהְגֶּ֥ה רְמִיָּֽה׃ 4
חָלִ֙ילָה לִּ֮י אִם־אַצְדִּ֪יק אֶ֫תְכֶ֥ם עַד־אֶגְוָ֑ע לֹא־אָסִ֖יר תֻּמָּתִ֣י ה
מִמֶּֽנִּי׃ בְּצִדְקָתִ֣י הֶ֭חֱזַקְתִּי וְלֹ֣א אַרְפֶּ֑הָ לֹא־יֶחֱרַ֥ף לְ֝בָבִ֗י 6
מִיָּמָֽי׃ יְהִ֣י כְ֭רָשָׁע אֹיְבִ֑י וּמִתְקוֹמְמִ֥י כְעַוָּֽל׃ כִּ֤י מַה־תִּקְוַ֣ת 7 8
חָ֭נֵף כִּ֣י יִבְצָ֑ע כִּ֤י יֵ֖שֶׁל אֱל֣וֹהַּ נַפְשֽׁוֹ׃ הֲֽ֭צַעֲקָתוֹ יִשְׁמַ֥ע ׀ אֵ֑ל 9
כִּֽי־תָב֖וֹא עָלָ֣יו צָרָֽה׃ אִם־עַל־שַׁדַּ֥י יִתְעַנָּ֑ג יִקְרָ֖א אֱל֣וֹהַּ י
בְּכָל־עֵֽת׃ אוֹרֶ֣ה אֶתְכֶ֣ם בְּיַד־אֵ֑ל אֲשֶׁ֥ר עִם־שַׁ֝דַּ֗י לֹ֣א אֲכַחֵֽד׃ 11
הֵן־אַתֶּ֣ם כֻּלְּכֶ֣ם חֲזִיתֶ֑ם וְלָמָּה־זֶּ֝֗ה הֶ֣בֶל תֶּהְבָּֽלוּ׃ זֶ֤ה ׀ חֵֽלֶק־ 12 13
אָדָ֥ם רָשָׁ֗ע ׀ עִם־אֵ֥ל וְֽנַחֲלַ֥ת עָ֝רִיצִ֗ים מִשַּׁדַּ֥י יִקָּֽחוּ׃ אִם־ 14
יִרְבּ֣וּ בָנָ֣יו לְמוֹ־חָ֑רֶב וְ֝צֶאֱצָאָ֗יו לֹ֣א יִשְׂבְּעוּ־לָֽחֶם׃ שְׂרִידָ֗ו טו
בַּמָּ֣וֶת יִקָּבֵ֑רוּ וְ֝אַלְמְנוֹתָ֗יו לֹ֣א תִבְכֶּֽינָה׃ אִם־יִצְבֹּ֣ר כֶּעָפָ֣ר 16
כָּ֑סֶף וְ֝כַחֹ֗מֶר יָכִ֥ין מַלְבּֽוּשׁ׃ יָ֭כִין וְצַדִּ֣יק יִלְבָּ֑שׁ וְ֝כֶ֗סֶף נָקִ֥י 17

v. 9 ה׳ תחת א׳ v. 12 ובתבונתו ק׳ v. 14 דרכיו ק׳ ib. גבורתיו ק׳
v. 15 שרידיו ק׳

18 19 יַחֲלֹק׃ בָּנָה כָעָשׁ בֵּיתוֹ וּכְסֻכָּה עָשָׂה נֹצֵר׃ עָשִׁיר
כ יִשְׁכַּב וְלֹא יֵאָסֵף עֵינָיו פָּקַח וְאֵינֶנּוּ׃ תַּשִּׂיגֵהוּ כַמַּיִם
21 בַּלָּהוֹת לַיְלָה גְּנָבַתּוּ סוּפָה׃ יִשָּׂאֵהוּ קָדִים וְיֵלַךְ
22 וִישָׂעֲרֵהוּ מִמְּקֹמוֹ׃ וְיַשְׁלֵךְ עָלָיו וְלֹא יַחְמֹל מִיָּדוֹ
23 בָּרוֹחַ יִבְרָח׃ יִשְׂפֹּק עָלֵימוֹ כַפֵּימוֹ וְיִשְׁרֹק עָלָיו מִמְּקֹמוֹ׃

כח 28

א 2 כִּי יֵשׁ לַכֶּסֶף מוֹצָא וּמָקוֹם לַזָּהָב יָזֹקּוּ׃ בַּרְזֶל מֵעָפָר יֻקָּח
3 וְאֶבֶן יָצוּק נְחוּשָׁה׃ קֵץ ׀ שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל־תַּכְלִית הוּא
4 חוֹקֵר אֶבֶן אֹפֶל וְצַלְמָוֶת׃ פָּרַץ נַחַל ׀ מֵעִם־גָּר הַנִּשְׁכָּחִים
ה מִנִּי־רָגֶל דַּלּוּ מֵאֱנוֹשׁ נָעוּ׃ אֶרֶץ מִמֶּנָּה יֵצֵא לָחֶם וְתַחְתֶּיהָ
6 נֶהְפַּךְ כְּמוֹ־אֵשׁ׃ מְקוֹם־סַפִּיר אֲבָנֶיהָ וְעַפְרֹת זָהָב לוֹ׃
7 8 נָתִיב לֹא־יְדָעוֹ עָיִט וְלֹא שְׁזָפַתּוּ עֵין אַיָּה׃ לֹא־הִדְרִיכֻהוּ
9 בְנֵי־שָׁחַץ לֹא־עָדָה עָלָיו שָׁחַל׃ בַּחַלָּמִישׁ שָׁלַח יָדוֹ הָפַךְ
י מִשֹּׁרֶשׁ הָרִים׃ בַּצּוּרוֹת יְאֹרִים בִּקֵּעַ וְכָל־יְקָר רָאֲתָה עֵינוֹ׃
11 12 מִבְּכִי נְהָרוֹת חִבֵּשׁ וְתַעֲלֻמָהּ יֹצִא אוֹר׃ ס וְהַחָכְמָה
13 מֵאַיִן תִּמָּצֵא וְאֵי־זֶה מְקוֹם בִּינָה׃ לֹא־יָדַע אֱנוֹשׁ עֶרְכָּהּ
14 וְלֹא תִמָּצֵא בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ תְּהוֹם אָמַר לֹא בִי־הִיא וְיָם
טו אָמַר אֵין עִמָּדִי׃ לֹא־יֻתַּן סְגוֹר תַּחְתֶּיהָ וְלֹא יִשָּׁקֵל כֶּסֶף
16 מְחִירָהּ׃ לֹא־תְסֻלֶּה בְּכֶתֶם אוֹפִיר בְּשֹׁהַם יָקָר וְסַפִּיר׃
17 18 לֹא־יַעַרְכֶנָּה זָהָב וּזְכוֹכִית וּתְמוּרָתָהּ כְּלִי־פָז׃ רָאמוֹת
19 וְגָבִישׁ לֹא יִזָּכֵר וּמֶשֶׁךְ חָכְמָה מִפְּנִינִים׃ לֹא־יַעַרְכֶנָּה
כ פִּטְדַת־כּוּשׁ בְּכֶתֶם טָהוֹר לֹא תְסֻלֶּה׃ ס וְהַחָכְמָה מֵאַיִן
21 תָּבוֹא וְאֵי־זֶה מְקוֹם בִּינָה׃ וְנֶעֶלְמָה מֵעֵינֵי כָל־חָי וּמֵעוֹף
22 הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה׃ אֲבַדּוֹן וָמָוֶת אָמְרוּ בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ שִׁמְעָהּ׃
23 24 אֱלֹהִים הֵבִין דַּרְכָּהּ וְהוּא יָדַע אֶת־מְקוֹמָהּ׃ כִּי־הוּא לִקְצוֹת־
כה הָאָרֶץ יַבִּיט תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם יִרְאֶה׃ לַעֲשׂוֹת לָרוּחַ
26 מִשְׁקָל וּמַיִם תִּכֵּן בְּמִדָּה׃ בַּעֲשֹׂתוֹ לַמָּטָר חֹק וְדֶרֶךְ לַחֲזִיז
27 28 קֹלוֹת׃ אָז רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ הֱכִינָהּ וְגַם־חֲקָרָהּ׃ וַיֹּאמֶר ׀
לָאָדָם הֵן יִרְאַת אֲדֹנָי הִיא חָכְמָה וְסוּר מֵרָע בִּינָה׃ ס

כט 29

א 2 וַיֹּסֶף אִיּוֹב שְׂאֵת מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר׃ מִי־יִתְּנֵנִי כְיַרְחֵי־קֶדֶם כִּימֵי

v. 18 מלא א׳

אֱלוֹהַּ יִשְׁמְרֵנִי׃ בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עֲלֵי רֹאשִׁי לְאוֹרוֹ אֵלֶךְ חֹשֶׁךְ׃ 3
כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי בִּימֵי חָרְפִּי בְּסוֹד אֱלוֹהַּ עֲלֵי אָהֳלִי׃ בְּעוֹד 4 ה
שַׁדַּי עִמָּדִי סְבִיבוֹתַי נְעָרָי׃ בִּרְחֹץ הֲלִיכַי בְּחֵמָה וְצוּר יָצוּק 6
עִמָּדִי פַּלְגֵי־שָׁמֶן׃ בְּצֵאתִי שַׁעַר עֲלֵי־קָרֶת בָּרְחוֹב אָכִין 7
מוֹשָׁבִי׃ רָאוּנִי נְעָרִים וְנֶחְבָּאוּ וִישִׁישִׁים קָמוּ עָמָדוּ׃ שָׂרִים 8 9
עָצְרוּ בְמִלִּים וְכַף יָשִׂימוּ לְפִיהֶם׃ קוֹל־נְגִידִים נֶחְבָּאוּ י
וּלְשׁוֹנָם לְחִכָּם דָּבֵקָה׃ כִּי אֹזֶן שָׁמְעָה וַתְּאַשְּׁרֵנִי וְעַיִן רָאֲתָה 11
וַתְּעִידֵנִי׃ כִּי־אֲמַלֵּט עָנִי מְשַׁוֵּעַ וְיָתוֹם וְלֹא־עֹזֵר לוֹ׃ בִּרְכַּת 12 13
אֹבֵד עָלַי תָּבֹא וְלֵב אַלְמָנָה אַרְנִן׃ ס צֶדֶק לָבַשְׁתִּי וַיִּלְבָּשֵׁנִי 14
כִמְעִיל וְצָנִיף מִשְׁפָּטִי׃ עֵינַיִם הָיִיתִי לַעִוֵּר וְרַגְלַיִם לַפִּסֵּחַ טו
אָנִי׃ אָב אָנֹכִי לָאֶבְיוֹנִים וְרִב לֹא־יָדַעְתִּי אֶחְקְרֵהוּ׃ וָאֲשַׁבְּרָה 16 17
מְתַלְּעוֹת עַוָּל וּמִשִּׁנָּיו אַשְׁלִיךְ טָרֶף׃ וָאֹמַר עִם־קִנִּי אֶגְוָע 18
וְכַחוֹל אַרְבֶּה יָמִים׃ שָׁרְשִׁי פָתוּחַ אֱלֵי־מָיִם וְטַל יָלִין 19
בִּקְצִירִי׃ כְּבוֹדִי חָדָשׁ עִמָּדִי וְקַשְׁתִּי בְּיָדִי תַחֲלִיף׃ לִי־שָׁמְעוּ כ 21
וְיִחֵלּוּ וְיִדְּמוּ לְמוֹ עֲצָתִי׃ אַחֲרֵי דְבָרִי לֹא יִשְׁנוּ וְעָלֵימוֹ תִּטֹּף 22
מִלָּתִי׃ וְיִחֲלוּ כַמָּטָר לִי וּפִיהֶם פָּעֲרוּ לְמַלְקוֹשׁ׃ אֶשְׂחַק 23 24
אֲלֵהֶם וְלֹא יַאֲמִינוּ וְאוֹר פָּנַי לֹא יַפִּילוּן׃ אֶבְחַר דַּרְכָּם כה
וְאֵשֵׁב רֹאשׁ וְאֶשְׁכּוֹן כְּמֶלֶךְ בַּגְּדוּד כַּאֲשֶׁר אֲבֵלִים יְנַחֵם׃

ל 30

וְעַתָּה ׀ שָׂחֲקוּ עָלַי צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים אֲשֶׁר־מָאַסְתִּי א
אֲבוֹתָם לָשִׁית עִם־כַּלְבֵי צֹאנִי׃ גַּם־כֹּחַ יְדֵיהֶם לָמָּה לִּי 2
עָלֵימוֹ אָבַד כָּלַח׃ בְּחֶסֶר וּבְכָפָן גַּלְמוּד הַעֹרְקִים צִיָּה אֶמֶשׁ 3
שׁוֹאָה וּמְשֹׁאָה׃ הַקֹּטְפִים מַלּוּחַ עֲלֵי־שִׂיחַ וְשֹׁרֶשׁ רְתָמִים 4
לַחְמָם׃ מִן־גֵּו יְגֹרָשׁוּ יָרִיעוּ עָלֵימוֹ כַּגַּנָּב׃ בַּעֲרוּץ נְחָלִים ה 6
לִשְׁכֹּן חֹרֵי עָפָר וְכֵפִים׃ בֵּין־שִׂיחִים יִנְהָקוּ תַּחַת חָרוּל 7
יְסֻפָּחוּ׃ בְּנֵי־נָבָל גַּם־בְּנֵי בְלִי־שֵׁם נִכְּאוּ מִן־הָאָרֶץ׃ וְעַתָּה 8 9
נְגִינָתָם הָיִיתִי וָאֱהִי לָהֶם לְמִלָּה׃ תִּעֲבוּנִי רָחֲקוּ מֶנִּי וּמִפָּנַי י
לֹא חָשְׂכוּ רֹק׃ כִּי־יִתְרוֹ פִתַּח וַיְעַנֵּנִי וְרֶסֶן מִפָּנַי שִׁלֵּחוּ׃ 11
עַל־יָמִין פִּרְחַח יָקוּמוּ רַגְלַי שִׁלֵּחוּ וַיָּסֹלּוּ עָלַי אָרְחוֹת אֵידָם׃ 12
נָתְסוּ נְתִיבָתִי לְהַוָּתִי יֹעִילוּ לֹא עֹזֵר לָמוֹ׃ כְּפֶרֶץ רָחָב יֶאֱתָיוּ 13 14
תַּחַת שֹׁאָה הִתְגַּלְגָּלוּ׃ הָהְפַּךְ עָלַי בַּלָּהוֹת תִּרְדֹּף כָּרוּחַ טו

v. 15 ל׳ בפתח v. 11 יתרי ק׳

16 נְדִבָתִי וּכְעָב עָבְרָה יְשֻׁעָתִי׃ וְעַתָּה עָלַי תִּשְׁתַּפֵּךְ נַפְשִׁי
17 יֹאחֲזוּנִי יְמֵי־עֹנִי׃ לַיְלָה עֲצָמַי נִקַּר מֵעָלָי וְעֹרְקַי לֹא יִשְׁכָּבוּן׃
18 19 בְּרָב־כֹּחַ יִתְחַפֵּשׂ לְבוּשִׁי כְּפִי כֻתָּנְתִּי יַאַזְרֵנִי׃ הֹרָנִי לַחֹמֶר
כ וָאֶתְמַשֵּׁל כֶּעָפָר וָאֵפֶר׃ אֲשַׁוַּע אֵלֶיךָ וְלֹא תַעֲנֵנִי עָמַדְתִּי
21 22 וַתִּתְבֹּנֶן בִּי׃ תֵּהָפֵךְ לְאַכְזָר לִי בְּעֹצֶם יָדְךָ תִשְׂטְמֵנִי׃ תִּשָּׂאֵנִי
23 אֶל־רוּחַ תַּרְכִּיבֵנִי וּתְמֹגְגֵנִי תְּשֻׁוָּה׃ כִּי־יָדַעְתִּי מָוֶת תְּשִׁיבֵנִי
24 וּבֵית מוֹעֵד לְכָל־חָי׃ אַךְ לֹא־בְעִי יִשְׁלַח־יָד אִם־בְּפִידוֹ לָהֶן
כה 26 שׁוּעַ׃ אִם־לֹא בָכִיתִי לִקְשֵׁה־יוֹם עָגְמָה נַפְשִׁי לָאֶבְיוֹן׃ כִּי טוֹב
27 קִוִּיתִי וַיָּבֹא רָע וַאֲיַחֲלָה לְאוֹר וַיָּבֹא אֹפֶל׃ מֵעַי רֻתְּחוּ וְלֹא־
28 דָמּוּ קִדְּמֻנִי יְמֵי־עֹנִי׃ קֹדֵר הִלַּכְתִּי בְּלֹא חַמָּה קַמְתִּי בַקָּהָל
29 ל אֲשַׁוֵּעַ׃ אָח הָיִיתִי לְתַנִּים וְרֵעַ לִבְנוֹת יַעֲנָה׃ עוֹרִי שָׁחַר מֵעָלָי
31 וְעַצְמִי חָרָה מִנִּי־חֹרֶב׃ וַיְהִי לְאֵבֶל כִּנֹּרִי וְעֻגָבִי לְקוֹל בֹּכִים׃

לא 31

א 2 בְּרִית כָּרַתִּי לְעֵינָי וּמָה אֶתְבּוֹנֵן עַל־בְּתוּלָה׃ וּמֶה ׀ חֵלֶק
3 אֱלוֹהַּ מִמָּעַל וְנַחֲלַת שַׁדַּי מִמְּרֹמִים׃ הֲלֹא־אֵיד לְעַוָּל וְנֵכֶר
4 ה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃ הֲלֹא־הוּא יִרְאֶה דְרָכָי וְכָל־צְעָדַי יִסְפּוֹר׃ אִם־
6 הָלַכְתִּי עִם־שָׁוְא וַתַּחַשׁ עַל־מִרְמָה רַגְלִי׃ יִשְׁקְלֵנִי בְמֹאזְנֵי־
7 צֶדֶק וְיֵדַע אֱלוֹהַּ תֻּמָּתִי׃ אִם־תִּטֶּה אַשֻּׁרִי מִנִּי הַדָּרֶךְ וְאַחַר
8 עֵינַי הָלַךְ לִבִּי וּבְכַפַּי דָּבַק מְאוּם׃ אֶזְרְעָה וְאַחֵר יֹאכֵל
9 וְצֶאֱצָאַי יְשֹׁרָשׁוּ׃ אִם־נִפְתָּה לִבִּי עַל־אִשָּׁה וְעַל־פֶּתַח רֵעִי
י 11 אָרָבְתִּי׃ תִּטְחַן לְאַחֵר אִשְׁתִּי וְעָלֶיהָ יִכְרְעוּן אֲחֵרִין׃ כִּי־הִוא
12 זִמָּה וְהִיא עָוֹן פְּלִילִים׃ כִּי אֵשׁ הִיא עַד־אֲבַדּוֹן תֹּאכֵל וּבְכָל־
13 תְּבוּאָתִי תְשָׁרֵשׁ׃ אִם־אֶמְאַס מִשְׁפַּט עַבְדִּי וַאֲמָתִי בְּרִבָם
14 עִמָּדִי׃ וּמָה אֶעֱשֶׂה כִּי־יָקוּם אֵל וְכִי־יִפְקֹד מָה אֲשִׁיבֶנּוּ׃
טו 16 הֲלֹא־בַבֶּטֶן עֹשֵׂנִי עָשָׂהוּ וַיְכֻנֶנּוּ בָּרֶחֶם אֶחָד׃ אִם־אֶמְנַע
17 מֵחֵפֶץ דַּלִּים וְעֵינֵי אַלְמָנָה אֲכַלֶּה׃ וְאֹכַל פִּתִּי לְבַדִּי וְלֹא־
18 אָכַל יָתוֹם מִמֶּנָּה׃ כִּי מִנְּעוּרַי גְּדֵלַנִי כְאָב וּמִבֶּטֶן אִמִּי
19 אַנְחֶנָּה׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹבֵד מִבְּלִי לְבוּשׁ וְאֵין כְּסוּת לָאֶבְיוֹן׃
כ 21 אִם־לֹא בֵרְכוּנִי חֲלָצָו וּמִגֵּז כְּבָשַׂי יִתְחַמָּם׃ אִם־הֲנִיפוֹתִי
22 עַל־יָתוֹם יָדִי כִּי־אֶרְאֶה בַשַּׁעַר עֶזְרָתִי׃ כְּתֵפִי מִשִּׁכְמָה תִפּוֹל

v.22 תשיָּה ק׳ v.7 א׳ נחה v.11 הִיא ק׳ ib. והוא ק׳ v.20 חלצָיו ק׳

23 וְאֶזְרֹעִי מִקָּנָה תִשָּׁבֵר׃ כִּי פַחַד אֵלַי אֵיד אֵל וּמִשְּׂאֵתוֹ לֹא
24 כה אוּכָל׃ אִם־שַׂמְתִּי זָהָב כִּסְלִי וְלַכֶּתֶם אָמַרְתִּי מִבְטַחִי׃ אִם־
26 אֶשְׂמַח כִּי־רַב חֵילִי וְכִי־כַבִּיר מָצְאָה יָדִי׃ אִם־אֶרְאֶה אוֹר
27 כִּי יָהֵל וְיָרֵחַ יָקָר הֹלֵךְ׃ וַיִּפְתְּ בַּסֵּתֶר לִבִּי וַתִּשַּׁק יָדִי לְפִי׃
28 29 גַּם־הוּא עָוֺן פְּלִילִי כִּי־כִחַשְׁתִּי לָאֵל מִמָּעַל׃ אִם־אֶשְׂמַח
ל בְּפִיד מְשַׂנְאִי וְהִתְעֹרַרְתִּי כִּי־מְצָאוֹ רָע׃ וְלֹא־נָתַתִּי לַחֲטֹא
31 חִכִּי לִשְׁאֹל בְּאָלָה נַפְשׁוֹ׃ אִם־לֹא אָמְרוּ מְתֵי אָהֳלִי מִי־יִתֵּן
32 מִבְּשָׂרוֹ לֹא נִשְׂבָּע׃ בַּחוּץ לֹא־יָלִין גֵּר דְּלָתַי לָאֹרַח אֶפְתָּח׃
33 34 אִם־כִּסִּיתִי כְאָדָם פְּשָׁעָי לִטְמוֹן בְּחֻבִּי עֲוֺנִי׃ כִּי אֶעֱרוֹץ ׀
לה הָמוֹן רַבָּה וּבוּז־מִשְׁפָּחוֹת יְחִתֵּנִי וָאֶדֹּם לֹא אֵצֵא פָתַח׃ מִי
יִתֶּן־לִי ׀ שֹׁמֵעַ לִי הֶן תָּוִי שַׁדַּי יַעֲנֵנִי וְסֵפֶר כָּתַב אִישׁ רִיבִי׃
36 37 אִם־לֹא עַל־שִׁכְמִי אֶשָּׂאֶנּוּ אֶעֶנְדֶנּוּ עֲטָרוֹת לִי׃ מִסְפַּר צְעָדַי
38 אַגִּידֶנּוּ כְּמוֹ־נָגִיד אֲקָרְבֶנּוּ׃ אִם־עָלַי אַדְמָתִי תִזְעָק וְיַחַד
39 תְּלָמֶיהָ יִבְכָּיוּן׃ אִם־כֹּחָהּ אָכַלְתִּי בְלִי־כָסֶף וְנֶפֶשׁ בְּעָלֶיהָ
מ הִפָּחְתִּי׃ תַּחַת חִטָּה ׀ יֵצֵא חוֹחַ וְתַחַת־שְׂעֹרָה בָאְשָׁה תַּמּוּ
דִּבְרֵי אִיּוֹב׃ פ

לב 32

א וַיִּשְׁבְּתוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה מֵעֲנוֹת אֶת־אִיּוֹב כִּי הוּא
2 צַדִּיק בְּעֵינָיו׃ וַיִּחַר אַף ׀ אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי
מִמִּשְׁפַּחַת רָם בְּאִיּוֹב חָרָה אַפּוֹ עַל־צַדְּקוֹ נַפְשׁוֹ מֵאֱלֹהִים׃
3 וּבִשְׁלֹשֶׁת רֵעָיו חָרָה אַפּוֹ עַל אֲשֶׁר לֹא־מָצְאוּ מַעֲנֶה וַיַּרְשִׁיעוּ
4 אֶת־אִיּוֹב׃ וֶאֱלִיהוּ חִכָּה אֶת־אִיּוֹב בִּדְבָרִים כִּי זְקֵנִים־הֵמָּה
ה מִמֶּנּוּ לְיָמִים׃ וַיַּרְא אֱלִיהוּא כִּי אֵין מַעֲנֶה בְּפִי שְׁלֹשֶׁת
6 הָאֲנָשִׁים וַיִּחַר אַפּוֹ׃ ס וַיַּעַן ׀ אֱלִיהוּא בֶן־בַּרַכְאֵל הַבּוּזִי
וַיֹּאמַר צָעִיר אֲנִי לְיָמִים וְאַתֶּם יְשִׁישִׁים עַל־כֵּן זָחַלְתִּי
7 וָאִירָא ׀ מֵחַוֺּת דֵּעִי אֶתְכֶם׃ אָמַרְתִּי יָמִים יְדַבֵּרוּ וְרֹב שָׁנִים
8 יֹדִיעוּ חָכְמָה׃ אָכֵן רוּחַ־הִיא בֶאֱנוֹשׁ וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּבִינֵם׃
9 י לֹא־רַבִּים יֶחְכָּמוּ וּזְקֵנִים יָבִינוּ מִשְׁפָּט׃ לָכֵן אָמַרְתִּי שִׁמְעָה־
11 לִּי אֲחַוֶּה דֵעִי אַף־אָנִי׃ הֵן הוֹחַלְתִּי ׀ לְדִבְרֵיכֶם אָזִין עַד־
12 תְּבוּנֹתֵיכֶם עַד־תַּחְקְרוּן מִלִּין׃ וְעָדֵיכֶם אֶתְבּוֹנָן וְהִנֵּה אֵין
13 לְאִיּוֹב מוֹכִיחַ עוֹנֶה אֲמָרָיו מִכֶּם׃ פֶּן־תֹּאמְרוּ מָצָאנוּ חָכְמָה
14 אֵל יִדְּפֶנּוּ לֹא־אִישׁ׃ וְלֹא־עָרַךְ אֵלַי מִלִּין וּבְאִמְרֵיכֶם לֹא

טו 16 אֲשִׁיבֶנּוּ׃ חַתּוּ לֹא־עָנוּ עוֹד הֶעְתִּיקוּ מֵהֶם מִלִּים׃ וְהוֹחַלְתִּי
17 כִּי־לֹא יְדַבֵּרוּ כִּי עָמְדוּ לֹא עָנוּ עוֹד׃ אַעֲנֶה אַף־אֲנִי חֶלְקִי
18 אֲחַוֶּה דֵעִי אַף־אָנִי׃ כִּי מָלְתִי מִלִּים הֱצִיקַתְנִי רוּחַ בִּטְנִי׃
19 כ הִנֵּה בִטְנִי כְּיַיִן לֹא־יִפָּתֵחַ כְּאֹבוֹת חֲדָשִׁים יִבָּקֵעַ׃ אֲדַבְּרָה
21 וְיִרְוַח־לִי אֶפְתַּח שְׂפָתַי וְאֶעֱנֶה׃ אַל־נָא אֶשָּׂא פְנֵי־אִישׁ וְאֶל־
22 אָדָם לֹא אֲכַנֶּה׃ כִּי לֹא יָדַעְתִּי אֲכַנֶּה כִּמְעַט יִשָּׂאֵנִי עֹשֵׂנִי׃

לג 33

א 2 וְאוּלָם שְׁמַע־נָא אִיּוֹב מִלָּי וְכָל־דְּבָרַי הַאֲזִינָה׃ הִנֵּה־נָא
3 פָּתַחְתִּי פִי דִּבְּרָה לְשׁוֹנִי בְחִכִּי׃ יֹשֶׁר־לִבִּי אֲמָרָי וְדַעַת שְׂפָתַי
4 ה בָּרוּר מִלֵּלוּ׃ רוּחַ־אֵל עָשָׂתְנִי וְנִשְׁמַת שַׁדַּי תְּחַיֵּנִי׃ אִם־תּוּכַל
6 הֲשִׁיבֵנִי עֶרְכָה לְפָנַי הִתְיַצָּבָה׃ הֵן־אֲנִי כְפִיךָ לָאֵל מֵחֹמֶר
7 קֹרַצְתִּי גַם־אָנִי׃ הִנֵּה אֵמָתִי לֹא תְבַעֲתֶךָּ וְאַכְפִּי עָלֶיךָ לֹא־
8 9 יִכְבָּד׃ אַךְ אָמַרְתָּ בְאָזְנָי וְקוֹל מִלִּין אֶשְׁמָע׃ זַךְ אֲנִי בְּלִי
י פֶשַׁע חַף אָנֹכִי וְלֹא עָוֺן לִי׃ הֵן תְּנוּאוֹת עָלַי יִמְצָא יַחְשְׁבֵנִי
11 12 לְאוֹיֵב לוֹ׃ יָשֵׂם בַּסַּד רַגְלָי יִשְׁמֹר כָּל־אָרְחֹתָי׃ הֶן־זֹאת לֹא־
13 צָדַקְתָּ אֶעֱנֶךָּ כִּי־יִרְבֶּה אֱלוֹהַּ מֵאֱנוֹשׁ׃ מַדּוּעַ אֵלָיו רִיבוֹתָ כִּי
14 כָל־דְּבָרָיו לֹא יַעֲנֶה׃ כִּי־בְאַחַת יְדַבֶּר־אֵל וּבִשְׁתַּיִם לֹא
טו יְשׁוּרֶנָּה׃ בַּחֲלוֹם ׀ חֶזְיוֹן לַיְלָה בִּנְפֹל תַּרְדֵּמָה עַל־אֲנָשִׁים
16 בִּתְנוּמוֹת עֲלֵי מִשְׁכָּב׃ אָז יִגְלֶה אֹזֶן אֲנָשִׁים וּבְמֹסָרָם יַחְתֹּם׃
17 18 לְהָסִיר אָדָם מַעֲשֶׂה וְגֵוָה מִגֶּבֶר יְכַסֶּה׃ יַחְשֹׂךְ נַפְשׁוֹ מִנִּי־
19 שָׁחַת וְחַיָּתוֹ מֵעֲבֹר בַּשָּׁלַח׃ וְהוּכַח בְּמַכְאוֹב עַל־מִשְׁכָּבוֹ
כ וְרִיב עֲצָמָיו אֵתָן׃ וְזִהֲמַתּוּ חַיָּתוֹ לָחֶם וְנַפְשׁוֹ מַאֲכַל תַּאֲוָה׃
21 22 יִכֶל בְּשָׂרוֹ מֵרֹאִי וְשֻׁפִּי עַצְמוֹתָיו לֹא רֻאּוּ׃ וַתִּקְרַב לַשַּׁחַת
23 נַפְשׁוֹ וְחַיָּתוֹ לַמְמִתִים׃ אִם־יֵשׁ עָלָיו ׀ מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד
24 מִנִּי־אָלֶף לְהַגִּיד לְאָדָם יָשְׁרוֹ׃ וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדָעֵהוּ מֵרֶדֶת
כה שַׁחַת מָצָאתִי כֹפֶר׃ רֻטֲפַשׁ בְּשָׂרוֹ מִנֹּעַר יָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמָיו׃
26 יֶעְתַּר אֶל־אֱלוֹהַּ ׀ וַיִּרְצֵהוּ וַיַּרְא פָּנָיו בִּתְרוּעָה וַיָּשֶׁב לֶאֱנוֹשׁ
27 צִדְקָתוֹ׃ יָשֹׁר עַל־אֲנָשִׁים וַיֹּאמֶר חָטָאתִי וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי
28 וְלֹא שָׁוָה לִי׃ פָּדָה נַפְשִׁי מֵעֲבֹר בַּשָּׁחַת וְחַיָּתִי בָּאוֹר
29 תִּרְאֶה׃ הֶן־כָּל־אֵלֶּה יִפְעַל־אֵל פַּעֲמַיִם שָׁלוֹשׁ עִם־גָּבֶר׃

v. 18 חסר א׳   v. 9 ח׳ זעירא ib. מלרע באתנח   v. 19 ורוב ק׳
v. 21 ושפו ק׳ ib. א׳ דגושה   v. 28 נפשו ק׳ ib. וחיתו ק׳

ל 31 לְהָשִׁיב נַפְשׁוֹ מִנִּי־שָׁחַת לֵאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים׃ הַקְשֵׁב אִיּוֹב
32 שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר׃ אִם־יֵשׁ־מִלִּין הֲשִׁיבֵנִי דַּבֵּר
33 כִּי־חָפַצְתִּי צַדְּקֶךָּ׃ אִם־אַיִן אַתָּה שְׁמַע־לִי הַחֲרֵשׁ וַאֲאַלֶּפְךָ
חָכְמָה׃ ס

לד 34

א 2 וַיַּעַן אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ חֲכָמִים מִלָּי וְיֹדְעִים הַאֲזִינוּ
3 4 לִי׃ כִּי־אֹזֶן מִלִּין תִּבְחָן וְחֵךְ יִטְעַם לֶאֱכֹל׃ מִשְׁפָּט נִבְחֲרָה־
ה לָּנוּ נֵדְעָה בֵינֵינוּ מַה־טּוֹב׃ כִּי־אָמַר אִיּוֹב צָדַקְתִּי וְאֵל
6 הֵסִיר מִשְׁפָּטִי׃ עַל־מִשְׁפָּטִי אֲכַזֵּב אָנוּשׁ חִצִּי בְלִי־פָשַׁע׃
7 8 מִי־גֶבֶר כְּאִיּוֹב יִשְׁתֶּה־לַּעַג כַּמָּיִם׃ וְאָרַח לְחֶבְרָה עִם־
9 פֹּעֲלֵי אָוֶן וְלָלֶכֶת עִם־אַנְשֵׁי־רֶשַׁע׃ כִּי־אָמַר לֹא יִסְכָּן־
י גָּבֶר בִּרְצֹתוֹ עִם־אֱלֹהִים׃ לָכֵן ׀ אַנֲשֵׁי לֵבָב שִׁמְעוּ לִי חָלִלָה
11 לָאֵל מֵרֶשַׁע וְשַׁדַּי מֵעָוֶל׃ כִּי פֹעַל אָדָם יְשַׁלֶּם־לוֹ וּכְאֹרַח
12 אִישׁ יַמְצִאֶנּוּ׃ אַף־אָמְנָם אֵל לֹא־יַרְשִׁיעַ וְשַׁדַּי לֹא־יְעַוֵּת
13 14 מִשְׁפָּט׃ מִי־פָקַד עָלָיו אָרְצָה וּמִי־שָׂם תֵּבֵל כֻּלָּהּ׃ אִם־
טו יָשִׂים אֵלָיו לִבּוֹ רוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֵלָיו יֶאֱסֹף׃ יִגְוַע כָּל־בָּשָׂר
16 יָחַד וְאָדָם עַל־עָפָר יָשׁוּב׃ וְאִם־בִּינָה שִׁמְעָה־זֹּאת הַאֲזִינָה
17 לְקוֹל מִלָּי׃ הַאַף שׂוֹנֵא מִשְׁפָּט יַחֲבוֹשׁ וְאִם־צַדִּיק כַּבִּיר
18 19 תַּרְשִׁיעַ׃ הַאֲמֹר לְמֶלֶךְ בְּלִיָּעַל רָשָׁע אֶל־נְדִיבִים׃ אֲשֶׁר
לֹא־נָשָׂא ׀ פְּנֵי שָׂרִים וְלֹא נִכַּר־שׁוֹעַ לִפְנֵי־דָל כִּי־מַעֲשֵׂה
כ יָדָיו כֻּלָּם׃ רֶגַע ׀ יָמֻתוּ וַחֲצוֹת לָיְלָה יְגֹעֲשׁוּ־עָם וְיַעֲבֹרוּ
21 וְיָסִירוּ אַבִּיר לֹא בְיָד׃ כִּי־עֵינָיו עַל־דַּרְכֵי־אִישׁ וְכָל־צְעָדָיו
22 יִרְאֶה׃ אֵין חֹשֶׁךְ וְאֵין צַלְמָוֶת לְהִסָּתֶר שָׁם פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
23 24 כִּי לֹא עַל־אִישׁ יָשִׂים עוֹד לַהֲלֹךְ אֶל־אֵל בַּמִּשְׁפָּט׃ יָרֹעַ
כה כַּבִּירִים לֹא־חֵקֶר וַיַּעֲמֵד אֲחֵרִים תַּחְתָּם׃ לָכֵן יַכִּיר מַעְבָּדֵיהֶם
26 וְהָפַךְ לַיְלָה וְיִדַּכָּאוּ׃ תַּחַת־רְשָׁעִים סְפָקָם בִּמְקוֹם רֹאִים׃
27 28 אֲשֶׁר עַל־כֵּן סָרוּ מֵאַחֲרָיו וְכָל־דְּרָכָיו לֹא הִשְׂכִּילוּ׃ לְהָבִיא
29 עָלָיו צַעֲקַת־דָּל וְצַעֲקַת עֲנִיִּים יִשְׁמָע׃ וְהוּא יַשְׁקִט ׀ וּמִי
יַרְשִׁעַ וְיַסְתֵּר פָּנִים וּמִי יְשׁוּרֶנּוּ וְעַל־גּוֹי וְעַל־אָדָם יָחַד׃
ל 31 מִמְּלֹךְ אָדָם חָנֵף מִמֹּקְשֵׁי עָם׃ כִּי אֶל־אֵל הֶאָמַר נָשָׂאתִי
32 לֹא אֶחְבֹּל׃ בִּלְעֲדֵי אֶחֱזֶה אַתָּה הֹרֵנִי אִם־עָוֶל פָּעַלְתִּי לֹא

v. 5 פתח באתנח

33 אֹסִיף׃ הֲמֵעִמְּךָ יְשַׁלְּמֶנָּה ׀ כִּי־מָאַסְתָּ כִּי־אַתָּה תִבְחַר וְלֹא־
34 אָנִי וּמַה־יָּדַעְתָּ דַבֵּר׃ אַנְשֵׁי לֵבָב יֹאמְרוּ לִי וְגֶבֶר חָכָם
לה 36 שֹׁמֵעַ לִי׃ אִיּוֹב לֹא־בְדַעַת יְדַבֵּר וּדְבָרָיו לֹא בְהַשְׂכֵּיל׃ אָבִי
37 יִבָּחֵן אִיּוֹב עַד־נֶצַח עַל־תְּשֻׁבֹת בְּאַנְשֵׁי־אָוֶן׃ כִּי יֹסִיף
עַל־חַטָּאתוֹ פֶשַׁע בֵּינֵינוּ יִסְפּוֹק וְיֶרֶב אֲמָרָיו לָאֵל׃ ס

לה 35

א 2 וַיַּעַן אֱלִיהוּ וַיֹּאמַר׃ הֲזֹאת חָשַׁבְתָּ לְמִשְׁפָּט אָמַרְתָּ צִדְקִי
3 4 מֵאֵל׃ כִּי־תֹאמַר מַה־יִּסְכָּן־לָךְ מָה־אֹעִיל מֵחַטָּאתִי׃ אֲנִי
ה אֲשִׁיבְךָ מִלִּין וְאֶת־רֵעֶיךָ עִמָּךְ׃ הַבֵּט שָׁמַיִם וּרְאֵה וְשׁוּר
6 שְׁחָקִים גָּבְהוּ מִמֶּךָּ׃ אִם־חָטָאתָ מַה־תִּפְעָל־בּוֹ וְרַבּוּ
7 פְשָׁעֶיךָ מַה־תַּעֲשֶׂה־לּוֹ׃ אִם־צָדַקְתָּ מַה־תִּתֶּן־לוֹ אוֹ מַה־
8 מִיָּדְךָ יִקָּח׃ לְאִישׁ־כָּמוֹךָ רִשְׁעֶךָ וּלְבֶן־אָדָם צִדְקָתֶךָ׃
9 י מֵרֹב עֲשׁוּקִים יַזְעִיקוּ יְשַׁוְּעוּ מִזְּרוֹעַ רַבִּים׃ וְלֹא־אָמַר
11 אַיֵּה אֱלוֹהַ עֹשָׂי נֹתֵן זְמִרוֹת בַּלָּיְלָה׃ מַלְּפֵנוּ מִבַּהֲמוֹת
12 אָרֶץ וּמֵעוֹף הַשָּׁמַיִם יְחַכְּמֵנוּ׃ שָׁם יִצְעֲקוּ וְלֹא יַעֲנֶה
13 מִפְּנֵי גְּאוֹן רָעִים׃ אַךְ־שָׁוְא לֹא־יִשְׁמַע ׀ אֵל וְשַׁדַּי לֹא
14 יְשׁוּרֶנָּה׃ אַף כִּי־תֹאמַר לֹא תְשׁוּרֶנּוּ דִּין לְפָנָיו וּתְחוֹלֵל
טו 16 לוֹ׃ וְעַתָּה כִּי־אַיִן פָּקַד אַפּוֹ וְלֹא־יָדַע בַּפַּשׁ מְאֹד׃ וְאִיּוֹב
הֶבֶל יִפְצֶה־פִּיהוּ בִּבְלִי־דַעַת מִלִּין יַכְבִּר׃ ס

לו 36

א 2 וַיֹּסֶף אֱלִיהוּא וַיֹּאמַר׃ כַּתַּר־לִי זְעֵיר וַאֲחַוֶּךָּ כִּי־עוֹד לֶאֱלוֹהַּ
3 4 מִלִּים׃ אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק וּלְפֹעֲלִי אֶתֵּן־צֶדֶק׃ כִּי־אָמְנָם
ה לֹא־שֶׁקֶר מִלָּי תְּמִים דֵּעוֹת עִמָּךְ׃ הֶן־אֵל כַּבִּיר וְלֹא יִמְאָס
6 7 כַּבִּיר כֹּחַ לֵב׃ לֹא־יְחַיֶּה רָשָׁע וּמִשְׁפַּט עֲנִיִּים יִתֵּן׃ לֹא־
יִגְרַע מִצַּדִּיק עֵינָיו וְאֶת־מְלָכִים לַכִּסֵּא וַיֹּשִׁיבֵם לָנֶצַח
8 9 וַיִּגְבָּהוּ׃ וְאִם־אֲסוּרִים בַּזִּקִּים יִלָּכְדוּן בְּחַבְלֵי־עֹנִי׃ וַיַּגֵּד
י לָהֶם פָּעֳלָם וּפִשְׁעֵיהֶם כִּי יִתְגַּבָּרוּ׃ וַיִּגֶל אָזְנָם לַמּוּסָר
11 וַיֹּאמֶר כִּי־יְשֻׁבוּן מֵאָוֶן׃ אִם־יִשְׁמְעוּ וְיַעֲבֹדוּ יְכַלּוּ יְמֵיהֶם
12 בַּטּוֹב וּשְׁנֵיהֶם בַּנְּעִימִים׃ וְאִם־לֹא יִשְׁמְעוּ בְּשֶׁלַח יַעֲבֹרוּ
13 וְיִגְוְעוּ בִּבְלִי דָעַת׃ וְחַנְפֵי־לֵב יָשִׂימוּ אָף לֹא יְשַׁוְּעוּ כִּי
14 טו אֲסָרָם׃ תָּמֹת בַּנֹּעַר נַפְשָׁם וְחַיָּתָם בַּקְּדֵשִׁים׃ יְחַלֵּץ עָנִי
16 בְעָנְיוֹ וְיִגֶל בַּלַּחַץ אָזְנָם׃ וְאַף הֲסִיתְךָ ׀ מִפִּי־צָר רַחַב לֹא־

מוּצָק תַּחְתֶּיהָ וְנַחַת שֻׁלְחָנְךָ מָלֵא דָשֶׁן׃ וְדִין־רָשָׁע מָלֵאתָ 17
דִּין וּמִשְׁפָּט יִתְמֹכוּ׃ כִּי־חֵמָה פֶּן־יְסִיתְךָ בְשָׂפֶק וְרָב־כֹּפֶר 18
אַל־יַטֶּךָּ׃ הֲיַעֲרֹךְ שׁוּעֲךָ לֹא בְצָר וְכֹל מַאֲמַצֵּי־כֹחַ׃ אַל־ 19 כ
תִּשְׁאַף הַלָּיְלָה לַעֲלוֹת עַמִּים תַּחְתָּם׃ הִשָּׁמֶר אַל־תֵּפֶן אֶל־ 21
אָוֶן כִּי עַל־זֶה בָּחַרְתָּ מֵעֹנִי׃ הֶן־אֵל יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ מִי 22
כָמֹהוּ מוֹרֶה׃ מִי־פָקַד עָלָיו דַּרְכּוֹ וּמִי־אָמַר פָּעַלְתָּ 23
עַוְלָה׃ זְכֹר כִּי־תַשְׂגִּיא פָעֳלוֹ אֲשֶׁר שֹׁרְרוּ אֲנָשִׁים׃ כָּל־ 24 כה
אָדָם חָזוּ בוֹ אֱנוֹשׁ יַבִּיט מֵרָחוֹק׃ הֶן־אֵל שַׂגִּיא וְלֹא 26
נֵדָע מִסְפַּר שָׁנָיו וְלֹא־חֵקֶר׃ כִּי־יְגָרַע נִטְפֵי־מָיִם יָזֹקּוּ 27
מָטָר לְאֵדוֹ׃ אֲשֶׁר־יִזְּלוּ שְׁחָקִים יִרְעֲפוּ עֲלֵי ׀ אָדָם 28
רָב׃ אַף אִם־יָבִין מִפְרְשֵׂי־עָב תְּשֻׁאוֹת סֻכָּתוֹ׃ הֵן־פָּרַשׂ 29 ל
עָלָיו אוֹרוֹ וְשָׁרְשֵׁי הַיָּם כִּסָּה׃ כִּי בָם יָדִין עַמִּים 31
יִתֶּן־אֹכֶל לְמַכְבִּיר׃ עַל־כַּפַּיִם כִּסָּה־אוֹר וַיְצַו עָלֶיהָ 32
בְמַפְגִּיעַ׃ יַגִּיד עָלָיו רֵעוֹ מִקְנֶה אַף עַל־עוֹלֶה׃ 33

לז 37

אַף־לְזֹאת יֶחֱרַד לִבִּי וְיִתַּר מִמְּקוֹמוֹ׃ שִׁמְעוּ שָׁמוֹעַ בְּרֹגֶז א 2
קֹלוֹ וְהֶגֶה מִפִּיו יֵצֵא׃ תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם יִשְׁרֵהוּ וְאוֹרוֹ עַל־ 3
כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ אַחֲרָיו ׀ יִשְׁאַג־קוֹל יַרְעֵם בְּקוֹל גְּאוֹנוֹ וְלֹא 4
יְעַקְּבֵם כִּי־יִשָּׁמַע קוֹלוֹ׃ יַרְעֵם אֵל בְּקוֹלוֹ נִפְלָאוֹת עֹשֶׂה ה
גְדֹלוֹת וְלֹא נֵדָע׃ כִּי לַשֶּׁלֶג ׀ יֹאמַר הֱוֵא אָרֶץ וְגֶשֶׁם מָטָר 6
וְגֶשֶׁם מִטְרוֹת עֻזּוֹ׃ בְּיַד־כָּל־אָדָם יַחְתּוֹם לָדַעַת כָּל־אַנְשֵׁי 7
מַעֲשֵׂהוּ׃ וַתָּבוֹא חַיָּה בְמוֹ־אָרֶב וּבִמְעוֹנֹתֶיהָ תִשְׁכֹּן׃ מִן־ 8 9
הַחֶדֶר תָּבוֹא סוּפָה וּמִמְּזָרִים קָרָה׃ מִנִּשְׁמַת־אֵל יִתֶּן־קָרַח י
וְרֹחַב מַיִם בְּמוּצָק׃ אַף־בְּרִי יַטְרִיחַ עָב יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ׃ 11
וְהוּא מְסִבּוֹת ׀ מִתְהַפֵּךְ בְּתַחְבּוּלֹתָו לְפָעֳלָם כֹּל אֲשֶׁר יְצַוֵּם ׀ 12
עַל־פְּנֵי תֵבֵל אָרְצָה׃ אִם־לְשֵׁבֶט אִם־לְאַרְצוֹ אִם־לְחֶסֶד 13
יַמְצִאֵהוּ׃ הַאֲזִינָה זֹּאת אִיּוֹב עֲמֹד וְהִתְבּוֹנֵן ׀ נִפְלְאוֹת אֵל׃ 14
הֲתֵדַע בְּשׂוּם־אֱלוֹהַּ עֲלֵיהֶם וְהוֹפִיעַ אוֹר עֲנָנוֹ׃ הֲתֵדַע עַל־ טו 16
מִפְלְשֵׂי־עָב מִפְלְאוֹת תְּמִים דֵּעִים׃ אֲשֶׁר־בְּגָדֶיךָ חַמִּים 17
בְּהַשְׁקִט אֶרֶץ מִדָּרוֹם׃ תַּרְקִיעַ עִמּוֹ לִשְׁחָקִים חֲזָקִים כִּרְאִי 18
מוּצָק׃ הוֹדִיעֵנוּ מַה־נֹּאמַר לוֹ לֹא נַעֲרֹךְ מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ׃ 19

---

v. 12 בתחבולָתיו ק׳ v. 17 ק׳ בחירק

כ 21 הֲיְסֻפַּר־ל֭וֹ כִּ֣י אֲדַבֵּ֑ר אִם־אָ֥מַר אִ֝֗ישׁ כִּ֣י יְבֻלָּֽע׃ וְעַתָּ֤ה ׀ לֹ֘א
22 רָ֤אוּ א֗וֹר בָּהִ֣יר ה֭וּא בַּשְּׁחָקִ֑ים וְר֥וּחַ עָ֝בְרָ֗ה וַתְּטַהֲרֵֽם׃ מִ֭צָּפוֹן
23 זָהָ֣ב יֶֽאֱתֶ֑ה עַל־אֱ֝ל֗וֹהַּ נ֣וֹרָא הֽוֹד׃ שַׁדַּ֣י לֹֽא־מְ֭צָאנֻהוּ שַׂגִּיא־
24 כֹ֑חַ וּמִשְׁפָּ֥ט וְרֹב־צְ֝דָקָ֗ה לֹ֣א יְעַנֶּֽה׃ לָ֭כֵן יְרֵא֣וּהוּ אֲנָשִׁ֑ים לֹֽא־
יִ֝רְאֶ֗ה כָּל־חַכְמֵי־לֵֽב׃ ס

לח 38

א 2 וַיַּֽעַן־יְהוָ֣ה אֶת־אִ֭יּוֹב מִ֥נֹהַסְּעָרָ֗ה וַיֹּאמַֽר׃ מִ֤י זֶ֨ה ׀ מַחְשִׁ֖יךְ
3 עֵצָ֥ה בְמִלִּ֗ין בְּֽלִי־דָֽעַת׃ אֱזָר־נָ֣א כְגֶ֣בֶר חֲלָצֶ֑יךָ וְ֝אֶשְׁאָלְךָ֗
4 וְהוֹדִיעֵֽנִי׃ אֵיפֹ֣ה הָ֭יִיתָ בְּיָסְדִי־אָ֑רֶץ הַ֝גֵּ֗ד אִם־יָדַ֥עְתָּ בִינָֽה׃
ה 6 מִֽי־שָׂ֣ם מְ֭מַדֶּיהָ כִּ֣י תֵדָ֑ע א֤וֹ מִֽי־נָטָ֖ה עָלֶ֣יהָ קָּֽו׃ עַל־מָ֭ה
7 אֲדָנֶ֣יהָ הָטְבָּ֑עוּ א֥וֹ מִֽי־יָ֝רָ֗ה אֶ֣בֶן פִּנָּתָֽהּ׃ בְּרָן־יַ֭חַד כּ֣וֹכְבֵי
8 בֹ֑קֶר וַ֝יָּרִ֗יעוּ כָּל־בְּנֵ֥י אֱלֹהִֽים׃ וַיָּ֣סֶךְ בִּדְלָתַ֣יִם יָ֑ם בְּ֝גִיח֗וֹ מֵרֶ֥חֶם
9 י יֵצֵֽא׃ בְּשׂוּמִ֣י עָנָ֣ן לְבֻשׁ֑וֹ וַ֝עֲרָפֶ֗ל חֲתֻלָּתֽוֹ׃ וָאֶשְׁבֹּ֣ר עָלָ֣יו חֻקִּ֑י
11 וָ֝אָשִׂ֗ים בְּרִ֣יחַ וּדְלָתָֽיִם׃ וָאֹמַ֗ר עַד־פֹּ֣ה תָ֭בוֹא וְלֹ֣א תֹסִ֑יף וּפֹ֥א
12 יָ֝שִׁ֗ית בִּגְא֥וֹן גַּלֶּֽיךָ׃ הְֽ֭מִיָּמֶיךָ צִוִּ֣יתָ בֹּ֑קֶר יִדַּ֖עְתָּה שַׁ֣חַר מְקֹמֽוֹ׃
13 14 לֶ֭אֱחֹז בְּכַנְפ֣וֹת הָאָ֑רֶץ וְיִנָּעֲר֖וּ רְשָׁעִ֣ים מִמֶּֽנָּה׃ תִּ֭תְהַפֵּךְ
טו כְּחֹ֣מֶר ח֑וֹתָם וְ֝יִתְיַצְּב֗וּ כְּמ֣וֹ לְבֽוּשׁ׃ וְיִמָּנַ֣ע מֵרְשָׁעִ֣ים אוֹרָ֑ם
16 וּזְר֥וֹעַ רָ֝מָ֗ה תִּשָּׁבֵֽר׃ הֲ֭בָאתָ עַד־נִבְכֵי־יָ֑ם וּבְחֵ֥קֶר תְּ֝ה֗וֹם
17 הִתְהַלָּֽכְתָּ׃ הֲנִגְל֣וּ לְ֭ךָ שַׁעֲרֵי־מָ֑וֶת וְשַׁעֲרֵ֖י צַלְמָ֣וֶת תִּרְאֶֽה׃
18 19 הִ֭תְבֹּנַנְתָּ עַד־רַחֲבֵי־אָ֑רֶץ הַ֝גֵּ֗ד אִם־יָדַ֥עְתָּ כֻלָּֽהּ׃ אֵי־זֶ֣ה הַ֭דֶּרֶךְ
כ יִשְׁכָּן־א֑וֹר וְ֝חֹ֗שֶׁךְ אֵי־זֶ֥ה מְקֹמֽוֹ׃ כִּ֣י תִ֭קָּחֶנּוּ אֶל־גְּבוּל֑וֹ וְכִֽי־
21 תָ֝בִ֗ין נְתִיב֥וֹת בֵּיתֽוֹ׃ יָ֭דַעְתָּ כִּי־אָ֣ז תִּוָּלֵ֑ד וּמִסְפַּ֖ר יָמֶ֣יךָ רַבִּֽים׃
22 23 הֲ֭בָאתָ אֶל־אֹצְר֣וֹת שָׁ֑לֶג וְאֹצְר֖וֹת בָּרָ֣ד תִּרְאֶֽה׃ אֲשֶׁר־חָשַׂ֥כְתִּי
24 לְעֶת־צָ֑ר לְי֥וֹם קְ֝רָ֗ב וּמִלְחָמָֽה׃ אֵי־זֶ֣ה הַ֭דֶּרֶךְ יֵחָ֣לֶק א֑וֹר יָפֵ֖ץ
כה קָדִ֣ים עֲלֵי־אָֽרֶץ׃ מִֽי־פִלַּ֣ג לַשֶּׁ֣טֶף תְּעָלָ֑ה וְ֝דֶ֗רֶךְ לַחֲזִ֥יז קֹלֽוֹת׃
26 27 לְ֭הַמְטִיר עַל־אֶ֣רֶץ לֹא־אִ֑ישׁ מִ֝דְבָּ֗ר לֹא־אָדָ֥ם בּֽוֹ׃ לְהַשְׂבִּ֣יעַ
28 שֹׁ֭אָה וּמְשֹׁאָ֑ה וּ֝לְהַצְמִ֗יחַ מֹ֣צָא דֶֽשֶׁא׃ הֲיֵשׁ־לַמָּטָ֥ר אָ֑ב א֥וֹ
29 מִי־ה֝וֹלִ֗יד אֶגְלֵי־טָֽל׃ מִבֶּ֣טֶן מִ֭י יָצָ֣א הַקָּ֑רַח וּכְפֹ֥ר שָׁ֝מַ֗יִם מִ֣י
ל 31 יְלָדֽוֹ׃ כָּ֭אֶבֶן מַ֣יִם יִתְחַבָּ֑אוּ וּפְנֵ֥י תְ֝ה֗וֹם יִתְלַכָּֽדוּ׃ הַֽ֭תְקַשֵּׁר
32 מַעֲדַנּ֣וֹת כִּימָ֑ה אֽוֹ־מֹשְׁכ֖וֹת כְּסִ֣יל תְּפַתֵּֽחַ׃ הֲתֹצִ֣יא מַזָּר֣וֹת

v. 1 מִן ׀ הסערה ק׳ — v. 11 א׳ תחת ה׳ — v. 12 ידעתָ השחר ק׳
v. 13. *et* 15 ע׳ תלויה

בְּעִתּוֹ וְעַיִשׁ עַל־בָּנֶיהָ תַנְחֵם׃ הֲיָדַעְתָּ חֻקּוֹת שָׁמָיִם אִם־תָּשִׂים 33
מִשְׁטָרוֹ בָאָרֶץ׃ הֲתָרִים לָעָב קוֹלֶךָ וְשִׁפְעַת־מַיִם תְּכַסֶּךָּ׃ 34
הַתְשַׁלַּח בְּרָקִים וְיֵלֵכוּ וְיֹאמְרוּ לְךָ הִנֵּנוּ׃ מִי־שָׁת בַּטֻּחוֹת לה 36
חָכְמָה אוֹ מִי־נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה׃ מִי־יְסַפֵּר שְׁחָקִים בְּחָכְמָה 37
וְנִבְלֵי שָׁמַיִם מִי יַשְׁכִּיב׃ בְּצֶקֶת עָפָר לַמּוּצָק וּרְגָבִים 38
יְדֻבָּקוּ׃ הֲתָצוּד לְלָבִיא טָרֶף וְחַיַּת כְּפִירִים תְּמַלֵּא׃ 39
כִּי־יָשֹׁחוּ בַמְּעוֹנוֹת יֵשְׁבוּ בַסֻּכָּה לְמוֹ־אָרֶב׃ מִי יָכִין מ
לָעֹרֵב צֵידוֹ כִּי־יְלָדָו אֶל־אֵל יְשַׁוֵּעוּ יִתְעוּ לִבְלִי־אֹכֶל׃ 41

39 לט

הֲיָדַעְתָּ עֵת לֶדֶת יַעֲלֵי־סָלַע חֹלֵל אַיָּלוֹת תִּשְׁמֹר׃ תִּסְפֹּר א 2
יְרָחִים תְּמַלֶּאנָה וְיָדַעְתָּ עֵת לִדְתָּנָה׃ תִּכְרַעְנָה יַלְדֵיהֶן 3
תְּפַלַּחְנָה חֶבְלֵיהֶם תְּשַׁלַּחְנָה׃ יַחְלְמוּ בְנֵיהֶם יִרְבּוּ בַבָּר 4
יָצְאוּ וְלֹא שָׁבוּ לָמוֹ׃ מִי־שִׁלַּח פֶּרֶא חָפְשִׁי וּמֹסְרוֹת עָרוֹד ה
מִי פִתֵּחַ׃ אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי עֲרָבָה בֵיתוֹ וּמִשְׁכְּנוֹתָיו מְלֵחָה׃ 6
יִשְׂחַק לַהֲמוֹן קִרְיָה תְּשֻׁאוֹת נוֹגֵשׂ לֹא יִשְׁמָע׃ יְתוּר הָרִים 7 8
מִרְעֵהוּ וְאַחַר כָּל־יָרוֹק יִדְרוֹשׁ׃ הֲיֹאבֶה רֵּים עָבְדֶךָ אִם־יָלִין 9
עַל־אֲבוּסֶךָ׃ הֲתִקְשָׁר־רֵים בְּתֶלֶם עֲבֹתוֹ אִם־יְשַׂדֵּד עֲמָקִים י
אַחֲרֶיךָ׃ הֲתִבְטַח־בּוֹ כִּי־רַב כֹּחוֹ וְתַעֲזֹב אֵלָיו יְגִיעֶךָ׃ 11
הֲתַאֲמִין בּוֹ כִּי־יָשׁוּב זַרְעֶךָ וְגָרְנְךָ יֶאֱסֹף׃ כְּנַף־רְנָנִים נֶעֱלָסָה 12 13
אִם־אֶבְרָה חֲסִידָה וְנֹצָה׃ כִּי־תַעֲזֹב לָאָרֶץ בֵּצֶיהָ וְעַל־עָפָר 14
תְּחַמֵּם׃ וַתִּשְׁכַּח כִּי־רֶגֶל תְּזוּרֶהָ וְחַיַּת הַשָּׂדֶה תְּדוּשֶׁהָ׃ טו
הִקְשִׁיחַ בָּנֶיהָ לְּלֹא־לָהּ לְרִיק יְגִיעָהּ בְּלִי־פָחַד׃ כִּי־הִשָּׁהּ אֱלוֹהַּ 16 17
חָכְמָה וְלֹא־חָלַק לָהּ בַּבִּינָה׃ כָּעֵת בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא תִּשְׂחַק 18
לַסּוּס וּלְרֹכְבוֹ׃ פ הֲתִתֵּן לַסּוּס גְּבוּרָה הֲתַלְבִּישׁ 19
צַוָּארוֹ רַעְמָה׃ הֲתַרְעִישֶׁנּוּ כָּאַרְבֶּה הוֹד נַחְרוֹ אֵימָה׃ יַחְפְּרוּ כ 21
בָעֵמֶק וְיָשִׂישׂ בְּכֹחַ יֵצֵא לִקְרַאת נָשֶׁק׃ יִשְׂחַק לְפַחַד וְלֹא יֵחָת 22
וְלֹא־יָשׁוּב מִפְּנֵי־חָרֶב׃ עָלָיו תִּרְנֶה אַשְׁפָּה לַהַב חֲנִית וְכִידוֹן׃ 23
בְּרַעַשׁ וְרֹגֶז יְגַמֶּא־אָרֶץ וְלֹא־יַאֲמִין כִּי־קוֹל שׁוֹפָר׃ בְּדֵי 24 כה
שֹׁפָר ׀ יֹאמַר הֶאָח וּמֵרָחוֹק יָרִיחַ מִלְחָמָה רַעַם שָׂרִים
וּתְרוּעָה׃ הֲמִבִּינָתְךָ יַאֲבֶר־נֵץ יִפְרֹשׂ כְּנָפָו לְתֵימָן׃ אִם־עַל־ 26 27

---

v. 35 כ׳ בצרי v. 41 ילדיו ק׳ v. 3 פתח באתנח ib. פתח בס״פ
v. 9 ר׳ דגושה v. 12 ישיב ק׳ v. 26 כנפיו ק׳

28 פִּיךָ יַגְבִּיהַּ נָשֶׁר וְכִי יָרִים קִנּוֹ׃ סֶלַע יִשְׁכֹּן וְיִתְלֹנָן עַל־שֶׁן־
29 סֶלַע וּמְצוּדָה׃ מִשָּׁם חָפַר־אֹכֶל לְמֵרָחוֹק עֵינָיו יַבִּיטוּ׃
ל וְאֶפְרֹחָו יְעַלְעוּ־דָם וּבַאֲשֶׁר חֲלָלִים שָׁם הוּא׃ ס

מ 40

א 2 וַיַּעַן יְהוָה אֶת־אִיּוֹב וַיֹּאמַר׃ הֲרֹב עִם־שַׁדַּי יִסּוֹר מוֹכִיחַ
3 4 אֱלוֹהַּ יַעֲנֶנָּה׃ ס וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַר׃ הֵן קַלֹּתִי
ה מָה אֲשִׁיבֶךָּ יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹ־פִי׃ אַחַת דִּבַּרְתִּי וְלֹא אֶעֱנֶה
6 וּשְׁתַּיִם וְלֹא אוֹסִיף׃ ס וַיַּעַן־יְהוָה אֶת־אִיּוֹב מִנְסְעָרָה
7 8 וַיֹּאמַר׃ אֱזָר־נָא כְגֶבֶר חֲלָצֶיךָ אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵנִי׃ הַאַף תָּפֵר
9 מִשְׁפָּטִי תַּרְשִׁיעֵנִי לְמַעַן תִּצְדָּק׃ וְאִם־זְרוֹעַ כָּאֵל ׀ לָךְ וּבְקוֹל
י כָּמֹהוּ תַרְעֵם׃ עֲדֵה־נָא גָאוֹן וָגֹבַהּ וְהוֹד וְהָדָר תִּלְבָּשׁ׃
11 12 הָפֵץ עֶבְרוֹת אַפֶּךָ וּרְאֵה כָל־גֵּאֶה וְהַשְׁפִּילֵהוּ׃ רְאֵה כָל־
13 גֵּאֶה הַכְנִיעֵהוּ וַהֲדֹךְ רְשָׁעִים תַּחְתָּם׃ טָמְנֵם בֶּעָפָר יָחַד
14 פְּנֵיהֶם חֲבֹשׁ בַּטָּמוּן׃ וְגַם־אֲנִי אוֹדֶךָּ כִּי־תוֹשִׁעַ לְךָ יְמִינֶךָ׃
טו הִנֵּה־נָא בְהֵמוֹת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמָּךְ חָצִיר כַּבָּקָר יֹאכֵל׃
16 17 הִנֵּה־נָא כֹחוֹ בְמָתְנָיו וְאֹנוֹ בִּשְׁרִירֵי בִטְנוֹ׃ יַחְפֹּץ זְנָבוֹ
18 כְמוֹ־אָרֶז גִּידֵי פַחֲדָו יְשֹׂרָגוּ׃ עֲצָמָיו אֲפִיקֵי נְחוּשָׁה גְּרָמָיו
19 כִּמְטִיל בַּרְזֶל׃ הוּא רֵאשִׁית דַּרְכֵי־אֵל הָעֹשׂוֹ יַגֵּשׁ חַרְבּוֹ׃
כ כִּי־בוּל הָרִים יִשְׂאוּ־לוֹ וְכָל־חַיַּת הַשָּׂדֶה יְשַׂחֲקוּ־שָׁם׃
21 22 תַּחַת־צֶאֱלִים יִשְׁכָּב בְּסֵתֶר קָנֶה וּבִצָּה׃ יְסֻכֻּהוּ צֶאֱלִים
23 צִלְלוֹ יְסֻבּוּהוּ עַרְבֵי־נָחַל׃ הֵן יַעֲשֹׁק נָהָר וְלֹא יַחְפּוֹז יִבְטַח ׀
24 כִּי־יָגִיחַ יַרְדֵּן אֶל־פִּיהוּ׃ בְּעֵינָיו יִקָּחֶנּוּ בְּמוֹקְשִׁים יִנְקָב־אָף׃
כה 26 תִּמְשֹׁךְ לִוְיָתָן בְּחַכָּה וּבְחֶבֶל תַּשְׁקִיעַ לְשֹׁנוֹ׃ הֲתָשִׂים אַגְמֹן
27 בְּאַפּוֹ וּבְחוֹחַ תִּקּוֹב לֶחֱיוֹ׃ הֲיַרְבֶּה אֵלֶיךָ תַּחֲנוּנִים אִם־יְדַבֵּר
28 אֵלֶיךָ רַכּוֹת׃ הֲיִכְרֹת בְּרִית עִמָּךְ תִּקָּחֶנּוּ לְעֶבֶד עוֹלָם׃
29 ל הַתְשַׂחֶק־בּוֹ כַּצִּפּוֹר וְתִקְשְׁרֶנּוּ לְנַעֲרוֹתֶיךָ׃ יִכְרוּ עָלָיו
31 חַבָּרִים יֶחֱצוּהוּ בֵּין כְּנַעֲנִים׃ הַתְמַלֵּא בְשֻׂכּוֹת עוֹרוֹ
32 וּבְצִלְצַל דָּגִים רֹאשׁוֹ׃ שִׂים־עָלָיו כַּפֶּךָ זְכֹר מִלְחָמָה אַל־תּוֹסַף׃

מא 41

א 2 הֵן־תֹּחַלְתּוֹ נִכְזָבָה הֲגַם אֶל־מַרְאָיו יֻטָּל׃ לֹא־אַכְזָר כִּי
3 יְעוּרֶנּוּ וּמִי הוּא לְפָנַי יִתְיַצָּב׃ מִי הִקְדִּימַנִי וַאֲשַׁלֵּם תַּחַת

v. 30 ואפרחיו ק' v. 6 מִן ׀ סערה ק' v. 17 פחדיו ק' v. 32 פתח בס"פ

כָּל־הַשָּׁמַיִם לִי־הֽוּא׃ לֹֽא־אַחֲרִישׁ בַּדָּיו וּדְבַר־גְּבוּרוֹת וְחִין 4
עֶרְכּֽוֹ׃ מִֽי־גִלָּה פְּנֵי לְבוּשׁוֹ בְּכֶפֶל רִסְנוֹ מִי יָבֽוֹא׃ דַּלְתֵי ה 6
פָנָיו מִי פִתֵּחַ סְבִיבוֹת שִׁנָּיו אֵימָֽה׃ גַּאֲוָה אֲפִיקֵי מָגִנִּים 7
סָגוּר חוֹתָם צָֽר׃ אֶחָד בְּאֶחָד יִגַּשׁוּ וְרוּחַ לֹא־יָבֹא בֵינֵיהֶֽם׃ 8
אִישׁ־בְּאָחִיהוּ יְדֻבָּקוּ יִתְלַכְּדוּ וְלֹא יִתְפָּרָֽדוּ׃ עֲטִישֹׁתָיו 9 י
תָּהֶל אוֹר וְעֵינָיו כְּעַפְעַפֵּי־שָֽׁחַר׃ מִפִּיו לַפִּידִים יַהֲלֹכוּ 11
כִּידוֹדֵי אֵשׁ יִתְמַלָּֽטוּ׃ מִנְּחִירָיו יֵצֵא עָשָׁן כְּדוּד נָפוּחַ 12
וְאַגְמֹֽן׃ נַפְשׁוֹ גֶּחָלִים תְּלַהֵט וְלַהַב מִפִּיו יֵצֵֽא׃ בְּצַוָּארוֹ 13 14
יָלִין עֹז וּלְפָנָיו תָּדוּץ דְּאָבָֽה׃ מַפְּלֵי בְשָׂרוֹ דָבֵקוּ יָצוּק טו
עָלָיו בַּל־יִמּֽוֹט׃ לִבּוֹ יָצוּק כְּמוֹ־אָבֶן וְיָצוּק כְּפֶלַח תַּחְתִּֽית׃ 16
מִשֵּׂתוֹ יָגוּרוּ אֵלִים מִשְּׁבָרִים יִתְחַטָּֽאוּ׃ מַשִּׂיגֵהוּ חֶרֶב 17 18
בְּלִי תָקוּם חֲנִית מַסָּע וְשִׁרְיָֽה׃ יַחְשֹׁב לְתֶבֶן בַּרְזֶל לְעֵץ 19
רִקָּבוֹן נְחוּשָֽׁה׃ לֹא־יַבְרִיחֶנּוּ בֶן־קָשֶׁת לְקַשׁ נֶהְפְּכוּ־לוֹ כ
אַבְנֵי־קָֽלַע׃ כְּקַשׁ נֶחְשְׁבוּ תוֹתָח וְיִשְׂחַק לְרַעַשׁ כִּידֽוֹן׃ 21
תַּחְתָּיו חַדּוּדֵי חָרֶשׂ יִרְפַּד חָרוּץ עֲלֵי־טִֽיט׃ יַרְתִּיחַ כַּסִּיר 22 23
מְצוּלָה יָם יָשִׂים כַּמֶּרְקָחָֽה׃ אַחֲרָיו יָאִיר נָתִיב יַחְשֹׁב 24
תְּהוֹם לְשֵׂיבָֽה׃ אֵין־עַל־עָפָר מָשְׁלוֹ הֶעָשׂוּ לִבְלִי־חָֽת׃ אֵת־ כה 26
כָּל־גָּבֹהַּ יִרְאֶה הוּא־מֶלֶךְ עַל־כָּל־בְּנֵי־שָֽׁחַץ׃ ס

מב 42

וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת־יְהוָה וַיֹּאמַֽר׃ יָדַעְתָּ כִּי־כֹל תּוּכָל וְלֹא־ א 2
יִבָּצֵר מִמְּךָ מְזִמָּֽה׃ מִי זֶה ׀ מַעְלִים עֵצָה בְּלִי דָעַת לָכֵן 3
הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי וְלֹא אֵדָֽע׃ שְֽׁמַֽע־נָא 4
וְאָנֹכִי אֲדַבֵּר אֶשְׁאָלְךָ וְהוֹדִיעֵֽנִי׃ לְשֵֽׁמַע־אֹזֶן שְׁמַעְתִּיךָ וְעַתָּה ה
עֵינִי רָאָֽתְךָ׃ עַל־כֵּן אֶמְאַס וְנִחַמְתִּי עַל־עָפָר וָאֵֽפֶר׃ ס 6
וַיְהִי אַחַר דִּבֶּר יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אִיּוֹב 7
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי חָרָה אַפִּי בְךָ וּבִשְׁנֵי
רֵעֶיךָ כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּֽוֹב׃ וְעַתָּה קְחוּ־ 8
לָכֶם שִׁבְעָה פָרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים וּלְכוּ ׀ אֶל־עַבְדִּי אִיּוֹב
וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בַּעַדְכֶם וְאִיּוֹב עַבְדִּי יִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם כִּי ׀ אִם־
פָּנָיו אֶשָּׂא לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת עִמָּכֶם נְבָלָה כִּי לֹא דִבַּרְתֶּם

v. 4 לוֹ ק׳   v. 8 פתח באתנח   v. 26 צרי במקף   v. 2 ידעתי ק׳
v. 6 פתח באתנח

9 אֵלַי נְכוֹנָה כְּעַבְדִּי אִיּוֹב׃ וַיֵּלְכוּ אֱלִיפַז הַתֵּימָנִי וּבִלְדַּד
הַשּׁוּחִי צֹפַר הַנַּעֲמָתִי וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶם יְהוָה
י וַיִּשָּׂא יְהוָה אֶת־פְּנֵי אִיּוֹב׃ וַיהוָה שָׁב אֶת־שְׁבִית אִיּוֹב
בְּהִתְפַּלְלוֹ בְּעַד רֵעֵהוּ וַיֹּסֶף יְהוָה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לְאִיּוֹב
11 לְמִשְׁנֶה׃ וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל־אֶחָיו וְכָל־אַחְיֹתָיו וְכָל־יֹדְעָיו
לְפָנִים וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיָּנֻדוּ לוֹ וַיְנַחֲמוּ אֹתוֹ עַל
כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־הֵבִיא יְהוָה עָלָיו וַיִּתְּנוּ־לוֹ אִישׁ קְשִׂיטָה
12 אֶחָת וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אֶחָד׃ וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַחֲרִית אִיּוֹב
מֵרֵאשִׁתוֹ וַיְהִי־לוֹ אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים
13 גְּמַלִּים וְאֶלֶף צֶמֶד בָּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת׃ וַיְהִי־לוֹ שִׁבְעָנָה בָנִים
14 וְשָׁלוֹשׁ בָּנוֹת׃ וַיִּקְרָא שֵׁם־הָאַחַת יְמִימָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית קְצִיעָה
טו וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קֶרֶן הַפּוּךְ׃ וְלֹא נִמְצָא נָשִׁים יָפוֹת כִּבְנוֹת
אִיּוֹב בְּכָל־הָאָרֶץ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם׃
16 וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי־זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּרְא אֶת־בָּנָיו
17 וְאֶת־בְּנֵי בָנָיו אַרְבָּעָה דֹּרוֹת׃ וַיָּמָת אִיּוֹב זָקֵן וּשְׂבַע יָמִים׃

v. 10 שבות ק׳ v. 16 וירְאֶה ק׳

חזק

סכום פסוקי ספר איוב אלף ושבעים, וסמן **אע**, והציון אשר קמטו ולא עת (22, 16). וסדריו שמנה, וסמן **אהב**. ופסקתותיו שבע, וסמן **גד**. וכתיביו וקריין חמשים וארבעה, וסמן **מיד**. ואותיות קטנות שלוש, ואות אחת גדולה. ואותיות שתים תלויות:

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum quarundam in hac editione receptarum argumenta.

[F=Cod. Francofurtensis anni 1294; H=Heidenhemianus; J=Jamanensis; P=Petropolitanus anni 1010].

1, 2 וַיִּוָּלְדוּ cum Mercha (idque penultimae sec. regulam נסוג אחור) in edd. emendatis, neque וַיִּוָּלְדוּ־ (Norzi) neque וַיִּוָּלְדוּ (Michaelis).

Ibid. וְשָׁלוֹשׁ plene in HP, Complut. Ven. 1515. 1521 aliisque edd., uti et שָׁלוֹשׁ 33, 29, convenienter Masorae, quae hoc vocabulum in Hagiographis ubique plene scribendum esse praecipit.

1, 3 שִׁבְעַת cum Gaja primae in JP. Similiter שִׁפְעַת Jes. 60, 6. Daûd Alphâsi ait Gaja retinendo tono inservire (*Likute kadm.* p. 133), vide *Metheg-Setzung* § 45.

Ibid. אֲתוֹנוֹת dupliciter plene itemque 42, 12 teste Masora.

Ibid. וַיְהִי cum Gaja ex optimorum testium consensu ad regulam: כל וַיְהִי שהוא בפשטא או במקף מתרג. Sic Jekuthiël Punctator in *Darche hanikkud*, cf. *Metheg-Setzung* § 32.

1, 5 וַיְקַדְּשֵׁם cum Gaja syllabae primae, testibus codd., vide ad 2, 11.

Ibid וּבֵרֲכוּ cum Chatef Pathach mediae radicalis ut recte JP et edd. veteres. Eodem modo scribendum est 2 Chron. 20, 26 itemque בֵּרֲכוּנִי Iob. 31, 20. יְבָרֲכֶךָּ 1, 11. 2, 5 secundum regulam Ben-Ascheri quam exposuimus *Luth. Zeitschrift* 1863 p. 412 cf. Praefationem ad Psalterium bilingue p. IX.

1, 6 וַיָּבוֹא plene uti et 2, 1. Pertinent ad 15 יבוא plene scribenda, cf. *Mas. magnam* ad 1 Sam. 4, 13.

1, 8 הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב Haec est accentuum ratio in FJHP et sic ediderunt Plantin. Elon. 1618. Hartmann. Maj. Nissel. Opit. Michaelis Reinecc. Quae in edd. nunc pervulgatis reperitur accentuum positio הֲשַׂמְתָּ לִבְּךָ עַל־עַבְדִּי אִיּוֹב inscitis accepta

refertur librariis, qui hunc versum ad similitudinem loci insequentis 2, 3 conformandum esse arbitrati sunt, non reputantes, Sakef non posse post se habere Sarka et non posse poni Segolta nisi in eodem versu Athnach sequatur.

1, 10 הֲלֹא cum Munach itaque sine Makkef sec. optimos testes.

1, 11 שְֽׁלַח־נָא Sunt edd. nec non codd. literae שׁ h. l. et 2, 5 Metheg adscribentes, at falso, vide *Metheg-Setzung* § 39 not.

1, 15 וַתִּפֹּ֥ל שְׁבָא֮ ex auctoritate optimorum textuum et manu scriptorum et excusorum cum duplici accentu, Darga syllabae tonicae et Kadma vicem Methegi suscipiente, ut etiam v. 16. 17. 19., cf. Jes. 32, 15.

1 21 נָתַן cum Pathach secundae in JP, Complut. Bibl. magnis omnibusque edd. veteribus. Perperam hoc vocabulum receptum est in catalogum vocabulorum apud Sakef kamessatorum (א"ב מן חד חד קמץ בזקפא), quem Biblia magna ad Lev. c. 1 exhibent. Ibi expungendum ejusque loco substituendum est Ez. 18, 16 teste Masora ad h. l. et *Michlol* 5[a].

2, 1 בְּתֹכָם sine ו ut in P adnotatur: לית חסר (hic ut nusquam alias defective).

2, 6 אַךְ אֶת־נַפְשׁוֹ his cum accentibus in P, Bibliis magnis, ed. Norzii. Peculiarem lectionem offert J: רַק אֶת־נַפְשׁוֹ.

2, 7 וְעַד cum Mercha in codd. et edd. emendatis. Est unum de 11 vocibus sic accentu Mercha signatis, teste *Mas. magna* ad Gen. 38, 17.

2, 8 וַיִּקַּח־לוֹ sine Gaja propter accentum conjunctivum, vide *Metheg-Setzung* § 28. 44.

Ibid. וְהוּא יֹשֵׁב בְּתוֹךְ his cum accentibus in J, Venet. 1515. 1521. Michaelis. Masora mscr. testatur, וְהוּא יֹשֵׁב quater sic accentuatum exstare, scil. Gen. 14, 12. 24, 62. Num. 22, 5. Jud. 4, 2.

2, 11 עָלָיו, Venet. 1515. 1521 per errorem אֵלָיו.

Ibid. וַיִּשְׁמְעוּ cum Gaja primae uti v. 12 וַיִּקְרְעוּ; at וַיִּזְרְקוּ sine Gaja scribendum. Vide *Metheg-Setzung* § 24.

Ibid. כְּנֹֽוד־לוֹ Metheg ad syllabam נוד pertinet, ut in *Metheg-Setzung* § 11 exposuimus. Recte sic P.

3, 2 וַיֹּאמַר in l. Iobi ubique Silluk habet in penultima, praecipiente Masora, testante *Michlol* 94[b], cf. *Thorath emeth* p. 46.

3, 4 מִמָּעַל cum pathachato מ altero, etenim hoc vocabulum est unum eorum qui Pathach suum in pausa retinent (פתחין באס"ף).

3, 5 תִּשְׁכָּן־ ad eundem modum ut יִשְׁכָּן (38, 19) יִסְכָּן־ (22, 2) יִקְטָל־ (24, 14), quorum prima, auctore Ben-Ascher, Gaja atque altera Kamez correptum habet, cf. Ps. 121, 8.

3, 16 כְּנֵפֶל cum Zere pariter ac Ps. 58, 9 in JP, Neapol. 1486, Bibliis magnis. In codice Lexici Kimchiani Heidenhemiano sub נפל adscriptum est: נֵפֶל אשת בחמש נקודות, unde textum excusum corrigi oportet.

3, 18 שַׁאֲנַנוּ cum שׁ pathachato ut exhibent JP, Neapol. 1486. Bibl. magna adstipulante Kimchio in Lex.

Ibid. נֹגֵשׂ sine ו ut 39, 7 in codd. et edd. veteribus, idque recte teste Masora, quae hoc vocabulum tantummodo Sach. 10, 4. Dan. 11, 20 plene scribendum docet, ubique alias defective.

3, 25 יְבֹא Milel utpote נסוג אחור sicut Jer. 4, 12. Ex eadem lege וַיָּבֹא v. 26. 30, 26. Cf. appendicem חלופי נקוד inscriptam.

3, 26 נָחְתִּי cum Kamez pausali in P, Bibl. magnis, edd. Athiae, Clodii, Maji, van der Hooghtii.

4, 2 וַעְצֹר cum Schebâ quiescente primae radicalis sec. codd. bonasque edd., suffragante Kimchio in *Michlol* 44[b]; similiter יַעְצָר 12, 15. יַעְשֹׁק 40, 23. Prima litera secundae dagessata est, ne per errorem וַעֲצֹר legas. Vide *Luth. Zeitschrift* 1863 p. 413 s. Praef. ad Psalterium bilingue p. IX.

4, 6 הֲלֹא־ makkefatum ut recte habet J. Cf. *Thorath emeth* p. 60.

4, 7 מִי הוּא his cum accentibus in J Erf. 2. 3.

4, 12 שֵׁמֶץ cum Zere primae in JP, Bibl. magnis, pariterque 26, 14., approbante Kimchio in Lex.

Ibid. מֶנְהוּ cum נ raphato, vide Abenesrae *Moznajim* 7[b], Kimchii *Michlol* 217[b].

4, 13 מֵחֶזְיֹנוֹת absque ו post י quemadmodum 7, 14. Jo. 3, 1. Sach. 13, 4., teste Masora mscr.

4, 14 עַצְמֹתַי sine ו in J et edd. veteribus ad unam omnibus, idque recte, namque est unum de octo ita sine ו scribendis. Cf. ad Ps. 35, 10.

4, 17 יִטְהַר־ makkefatum in JP, Bibl. magnis similiter ac נִשְׁאַר־מַעַל 21, 34. וְתִגְזַר־אֹמֶר 22, 28. Prima Gaja habet, vide legem *Metheg-Setzung* § 28.

4, 20 לָעֶרֶב cum Munach ut recte exstat in J.

Ibid. יֻכַּתּוּ cum כ pathachato et ת dagessato sicut Jer. 46, 5. Mi. 1, 7. Pertinet ad פתחין באס״ק.

5, 2 כִּי־ makkefatum in JP.

5, 3 אֲנִי cum Gaja ad Chatef pathach adjecto, ex praescripto Ben-Ascheri, vide *Thorath emeth* p. 41. *Metheg-Setzung* § 38.

5, 4 וַיְדַבֵּאר cum ד dagessato teste Kimchio in Lex., vide appendicem חלופי נקוד inscriptam.

5, 7 כִּי־ בְנֵי־ utrumque makkefatum in JP, Bibl. magnis, Norziana, vide *Thorath emeth* p. 40.

5, 12 עֲרוּמִים h. l. et 15, 5 cum מ raphato, contra 22, 6 dagessato (עֲרוּמִּים quippe ab עָרֹם=עָרֹם). Masora regulam argute sic concipit ערטילאין דחיקין, חכימין רפין.

Ibid. תַּעֲשִׂינָה cum י tertiae radicalis sicut ubique, Masora nullum discrimen facit.

Ibid. תֻּשִׁיָּה sine ו in codd. editionibusque veteribus uti et 6, 13. 26, 3. 30, 22, et recte quidem auctore Masora, quae hanc vocem non nisi 11, 6. 12, 16 plene (ut summatim septies) scribendam esse dicit. Cf. *Mas. magnam* ad Jes. 28, 29.

5, 14 יְמַשְׁשׁוּ absque Dagesch שׁ medii et cum Gaja ad Schebâ primae adjecto in JP, Bibl. magnis, quemadmodum 12, 25. Cf. Norzi.

5, 17 יוכחנו sine י hiphilico in H (cum nota: כן כתיב), P (cum nota: לית כן כתיב). Est unum de tribus cum ו sine י scribendis. Cf. *Masoram magnam* ad Gen. 21, 52. Vide etiam infra ad 22, 4.

5, 19 יַצִּילְךָ cum ך raphato in Erf. 1. 2. J, Neapol. 1486, sec. regulam, suffixum ךָ formarum hiphilicarum Dagesch non admittere. Cf. ad Ps. 81, 17.

5, 21 מִשֹּׁד defective in FHJP, Complut. Norz., quemadmodum omnibus locis.

5, 27 הִנֵּה־זֹאת חֲקַרְנוּהָ כֶּן־הִיא Sic accentuum continuatio in JP. Vide *Thorath emeth* p. 17. כֶּן־ praeter regulam habet tenuem non adspiratam (*Michlol* 89[b]).

6, 5 הֲיִנְהַק־פֶּרֶא cum Mercha vocum makkefatarum in JP, Bibl. magnis, Norziana, ut consentaneum est.

6, 8 שְׁאֵלָתִי, J, Neapol. 1486. Complut. habent שְׁאֶלָתִי. Nostram scriptionem tuetur Kimchius in *Michlol* 176[b.] 178[b.]

6, 14 לַמָּס Sic edd. recentiores, sic FHJP. At edd. Neapol. 1486. Soncin. 1488 atque nonnulli codd. Kennicottiani exhibent לַמָּאס, et revera in Mas. finali Bibliorum Bombergianorum 1526 publicata hoc vocabulum 48 cum א superfluo scriptis adnumeratur. Attamen in Bibliis Buxtorfianis 1618 omissum est idque jure, nam 1) haec singularis scriptio a nullo veterum

grammaticorum et interpretum commemoratur; 2) silet de ea Masora mscr. codicis F et liber *Ochla veochla* No. 103, ubi vice ejus דָּאג Neh. 13, 16 affertur, sicut in Masora quoque magna ad Ez. 1, 1. Iob. 1, 1.

6, 14 יַעֲזוֹב plene. P adnotat: לית מלא.

6, 18 יִלָּפְתוּ cum Munach secundae, servo distinctivi Dechi. Sic recte P, Bibl. magna, Norzi. Vide *Thorath emeth* p. 20.

6, 21 לוֹ Sic in plerisque codd. et veteribus edd.: Neapol. 1486. Soncin. 1488. Compl. 1516. Venet. 1515. 1521. Paris. 1544 aliis. JP et Bibl. magna exhibent לֹא cum nota לו קרי, sed falso, nam hic Iobi locus non est e numero quindecim לא scriptorum et לו legendorum (*Mas. magna* ad Lev. 11, 21. *Ochla veochla* No. 105., item *Mas. magna* Codicis Hieros. ad 2 Reg. 8, 10). In H diserte adnotatur: אין כאן קרי וכתיב כלל אלא מחלוקת בספרים. Cf. discrepantias Orientalium et Occidentalium.

Ibid. תִּירְאוּ plene et methegatum (utpote a v. יָרֵא) in J, Compl. Soncin. Athiae Clodii, teste Kimchio quoque in Lex.

6, 27 רֵיעֲכֶם cum י superfluo in codd. omnibusque bonis edd., teste Kimchio in Lex. et Mas. parva mscr. quae adnotat: לית ומלא.

6, 29 שׁוּבוּ plene in H veteribusque edd. Contra וְשֻׁבִי quod illico sequitur ad 5 defective scribenda pertinet.

6, 30 הַוּוֹת plene in FHJP et edd. omnibus. Solummodo Prov. 17, 4. 19, 13 defective הַוֹּת scribitur, ut ibi in Mas. parva atque magna, et in Bibl. magnis et in H: ב׳ חסר adnotatur. In cod. Iobi Firkowiciano babylonice punctato (Nr. 3 collectionis) huic vocabulo adscriptum est שׁל׳ פלו׳ h. e. שלים ופלוגתא plene (מלא=שלים), sed non sine controversia — etenim Masoretae scholae Soranae (סורא) vocabulum etiam 6, 30 defective scribendum esse affirmaverunt, uti ex Mas. magna ad Num. 32, 41 conspicitur, quam antiquus Pentateuchi cod. Firkowicianus (Nr. 51) integriorem quam Bibl. magna continet: ח׳תיהם חסר וכולא לישנא דהוֹת בחית חסר, וכולא גבי הי שלים (=מלא) הוות כתיב, בר מן ב׳ חסרין וסימנהון, הות לאביו בן כסיל, על לשון הות, וסוראי מוסיפין אם חכי לא יבין הות h. e. omnes formae vocabuli חַוֹּת per ח scripti defectivae sunt, e contrario omnes formae vocabuli הַוּוֹת per ה scripti plenae, exceptis duabus Prov. 19, 13. 17, 4. Masoretae urbis Sora adjiciunt Iob. 6, 30. Ejusmodi scriptiones Soranorum propriae

complures in Masora occurrunt, e. c. ad Gen. 47, 19. Ex. 36, 23. Dt. 32, 6. Jud. 14, 15. Neh. 3, 37.

7, 8 רֹאִי cum accentu ultimae in codd. et plerisque edd. sicut Gen. 16, 13. 14. 24, 62. 25, 11. Solummodo 1 Sam. 16, 12 רֹאִי accentum in penultima habet, namque illic substantivum est. Sic Masora Codici Hieros. adscripta: רֹאִי ו׳ ה׳ מלרע וחד מלעיל, וסימנהון הגם הלם ראיתי, על כן קרא לבאר, ויצחק בא מבוא, וישב יצחק עם באר, לא תשורני, וטוב רֳאִי, בתרא מלעיל, וחד אל רֳאִי. Norzi hujus genuinae Masorae ignarus fuit.

7, 8 בִּי dagessatum in codd. sec. regulam אתי מרחיק.

7, 12 הַיָּם legitime in codd. cum Munach, non makkefatum. Vide *Thorath emeth* p. 40.

7, 14 וּמֶחֶזְיֹנוֹת cum accentu duplici.

Ibid. תְבַעֲתַנִּי cum Pathach tonicae aeque ac 9, 34. 13, 21. Refertur ad פתחין באס״ף, adstipulante *Michlol* 40[a.]

7, 15 מַחֲנָק cum Kamez ultimae in codd. (etiam P) veteribusque edd. Consentit Kimchius.

8, 8 לְדֹר defective ut diserte ait Masora.

8, 10 יוֹצִאוּ sine י. Masora parva mscr. adnotat: ב׳ כתיבין כן, scilicet h. l. et 1 Reg. 10, 29. Etiam Masora magna excusa ad Num. 14, 37 hanc vocem formis hiphilicis verbi יצא sine י scribendis adnumerat.

8, 11 יְשַׂגֵּא cum א. At Cod. Hilleli scriptum habuit יְשַׂגֶּה, quem sequuntur aliquot codd. et edd., etiam JP. Scriptionem a nobis receptam offerunt plerique codd. et edd., in his Venet. 1515. 1521. Et ipse Kimchius in Lex. ישגא scribit.

8, 14 מִבְטַחוֹ cum Pathach hincque Dagesch latente ut 18, 14. Jer. 17, 7. Ps. 40, 5 sec. optimos testes, inter hos *Michlol* 184[b.]

8, 16 רָטֹב defective in J, Complut. Bibl. magnis. Masora adscribit: לית וחסר.

8, 18 מִמְּקֹמוֹ defective sicut 14, 18. 18, 4. 27, 21. 23. Nonnisi semel 37, 1 plene scriptum, teste Masora. Cf. ad 20, 9.

8, 20 הֶן־אֵל cum ה segolato optimorum testium consensu ad regulam: כל הֶן דסמיך אל כֹּל אֵל אֵלֶּה דכוותה ננקדין בסגול h. e. ubicunque הֶן ante כֹּל, אֵל, אֵלֶּה dicitur segolatum est (*Mas. magna* ad Num. 23, 13. Ben Bil'am in *Ta'ame ha-mikra*). Norzius hanc regulam non animadvertit. Vide ad 33, 6.

8, 21 וּשְׂפָתֶיךָ cum Mercha et תְרוּעָה cum ת raphato ad fidem codicum.

9, 8 שָׁמַ֣יִם cum Munach quod confirmant Erfurtenses quattuor JP.

Ibid. בָּ֥מֳתֵי cum Mercha primae utpote נסוג אחור, teste P. Cf. Jes. 14, 14. 58, 14. Dt. 32, 13.

9, 9 עֹשֵׂה cum Zere status constr. in J utpote unum de octo illis עֹשֵׂה, quae Masora mscr. his vocibus memorialibus comprehendit: פלא פגעת אמונה בכחו בכחו מלאכה עש עשיר h. e. Ex. 15, 11. Jes. 64, 4. Jer. 5, 1. 10, 12. 51, 15. 18, 3. Iob. 9, 9. Prov. 22, 2. Mas. magna excusa ad Ex. 15 hac in re valde corrupta est.

9, 12 וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ cum ו copulativo in edd. Neapol. 1486. Venet. 1515. 1521. Basil. 1536. Paris. 1546 aliis. Neque aliter J multique codd. Kennicottii et de Rossii, Chaldaeus, Kimchi in Lex. sub חתף, Nathan in Concordantiis sub חתף et שוב. Masora et ipsa illud ו tuetur, namque in tabula ג׳ ג׳ בעינינא קדמא נסיב ו״ו ותנינא ותליתאה לא נסבין ו״ו hoc vocabulum non recensetur (*Mas. fin.* 48[b] *Ochla veochla* No. 240), unde sequitur, Masoram hoc loco pariter ac 11, 10. 23, 13. וּמִי legere.

9, 18 מַמְּרוֹרִים dupliciter plene in J et edd. veteribus.

9, 19 יוֹעִדֵנִי defective sine י in J et edd. veteribus.

9, 20 אֶצְדָּק cum Kamez in pausa minori, cf. *Michlol* 19[b].

9, 21 נַפְשִׁי אֶמְאַס his accentibus insignita in JP et Bibl. magnis, vide *Thorath emeth* p. 47. *Accentuationssystem* XVIII. § 3.

9, 23 נָקִים sine י plurali in HJP et Bibl. magnis, quemadmodum haec vox praecipiente Masora ubique scribenda est, excepto uno נְקִיִּים Jer. 2, 34. Norzius נקיים edidit, suae ipsius adnotationi ad Gen. 44, 10 contradicens.

9, 24 אֵפוֹא cum א otiante in edd. veteribus et codd., neque enim est ex numero quattuor אֵפוֹ scribendorum (*Mas. magna* ad Gen. 37, 16). Nota in Bibliis magnis apposita: ד׳ כ״כ expungenda est.*

9, 28 כִּי לֹא quemadmodum 13, 16 atque כִּי זֹאת (10, 13). Zinnorith vocabuli כִּי simul vicem lineolae Makkef explet, vide *Thorath emeth* p. 9 et 14.

9, 29 לָ֥מָּה זֶּה per Mercha non Makkef conjuncta in HJ et edd. veteribus uti et 27, 12.

* Etiam in Kimchii Libro Radicum sub אֵיךְ pro אם לא אפו scribi oportet וְאִם לֹא אֵפוֹ (Iob. 24, 25).

9, 30 בְּבֹר defective sicut 22, 30 in codd. et textu Complut. nec non Bibliorum magnorum.

9, 32 כִּי cum Mehuppach, uti exhibet J, vide ad 15, 5.

9, 35 כִּי לֹא־כֵן Jure sic interpungit J.

10, 6 וּלְחַטָּאתִי תִדְרוֹשׁ cum Mercha secundum FHPJ et Biblia magna.

10, 7 וְאֵין cum Rebia mugrasch uti habet Erfurt. 2 et F.

10, 8 וַתְּבַלְּעֵנִי, וַיַּעֲשׂוּנִי utrumque cum Gaja primae syllabae in FHJ. Eodem modo וַתְּשַׁלְּחֵהוּ (14, 20) וַתְּטַהֲרֵם (37, 21) al. ad regulam *Metheg-Setzung* § 24.

10, 10 וְכַגְּבִינָה Sic plerumque in codd. et edd. Attamen J, Complut. Norzi exhibent וְכַגְּבִנָּה.

10, 17 תְּחַדֵּשׁ cum Illui secundum JP.

10, 18 וְלָמָּה מֵרֶחֶם cum Dechi et Munach in Erfurt. 2. 4 H et recte quidem.

Ibid. הֹצֵאתָנִי sine ו in codd. et Bibliis tum Complut. tum magnis convenienter Masorae adnotanti: ד׳ חסרין בלישנא. Quattuor haec sunt Iob. 10, 18. 15, 13. Jud. 6, 18. Jer. 41, 44.

10, 20 מְעָט dagessatum ad legem אתי מרחיק in codd. emendatisque edd.

10. 22 עֵיפָתָה plene in HJP Erfurt. 2. 3. 4. et priscis edd.

Ibid. וַתּוֹפַע plene in H sicut supra 3, 4.

11, 6 ׀ וְדַע JP atque ed. Jablonskii superscribunt Pazer וְדַע. Vis distinctiva accentuum Pazer et Schalscheleth magni eadem est ac sola modulatio diversa, cf. varietatem interpunctionis ad Ps. 125, 5.

11, 15 ׀ כִּי אָז Sic h. l. edidimus secundum codd. itemque 22, 25 כִּי אָז.

Ibid. מֻצָּק cum צ raphato, uti hic et 1 Reg. 7, 16 codd. habent convenienter Masorae, quae his duobus locis ו deficere ait, cf. *Michlol* 188[b] et quae ad Gen. 18, 6 adnotavimus.

12, 2 כִּי־אַתֶּם cum H et quattuor Erfurtensibus.

12, 3 ואת־מִי אֵין Sic recte HJ, vide appendicem חלופי נקוד inscriptam.

12, 4 לֶאֱלוֹהַּ cum Segol praepositionis ut testantur JFHP. Eodem modo 36, 2. Dan. 11, 38 similiterque וֶאֱלוֹהַּ Iob. 24, 12. Etiam Cod. Tschufutkal. 8 babylonice interpunctus habet לֶאֱלוֹהַּ=לֶאֱלוֹהַּ.

12, 5 לְעַשְׁתּוּת in Schurek exiens sec. codd. Complut. Bibl. magna, sicut apud Kimchium quoque in Lex. sub עשת.

12, 9 יְדִֽידְיָ֑הּ Tres codd. Kennicottiani, duo de Rossiani offerunt יד־אֱלוֹהַּ, quam lectionem et ipse Abenezra sequitur in *Sefer haschem* (18[b] ed. Lippman). Codicum plerique omnesque editiones habent יד־יְהוָה, quod Nachmanidis quoque testimonio ad Iob. 3, 1 confirmatur.

Ibid. עָשְׂתָה־זֹּאת makkefatum in H et edd. veteribus. Simile est עָשְׂתָה־לָּהּ Prov. 31, 22.

12, 11 הֲלֹא cum Munach, non Makkef, convenienter regulae *Thorath emeth* p. 40.

12, 15 וַיִּבָּשׁוּ F exhibet וַיִּבֹּשׁוּ cum nota marginali וַיֵּבֹשׁוּ ס"א, cf. *Michlol* 98[b] et Genesin nostram p. 84 not. 2.

Ibid. וַיִּהָפְכוּ cum Tarcha antepenultimae in JP, Bibl. magnis, vide *Thorath emeth* p. 13.

12, 22 עמוּקוֹת dupliciter plenum et ק raphatum, uti habent FH et Abulvalîd in *Sefer harikma* p. 145 et 166. J exhibet defectivum עמקות.

12, 23 מִשְׂגִּיא cum שׂ sinistro (*Sîn*), teste Kimchio in Lex. Etiam in catalogo vocum per שׂ scriptarum quem Josef b. Salomo Punctator composuit in fine Masorae parvae Erfurtensis et in fine codicis *Ochla veochla* Halensis annexo illud משׂגיא adducitur.

13, 9 תהתלּוּ cum ל dagessato, ut omnes textus castigati habent, in eundem modum atque יְהָתֵלּוּ Jer. 9, 5. Vide quae de hac scriptione Heidenheimius dixit in Pentateucho *Habanath hamikra* ad Gen. 31, 7.

13, 16 גַּם־הוּא לִי his cum accentibus in edd. veteribus idque recte.

13, 21 הרחק unum de פתחין באס"ק, cf. *Michlol* 72[a].

Ibid. ואמתך sine י in FHP, Neapol. 1486, postulante Masora, quae illud ad quattuor ita scribenda refert, vide et 33, 7.

13, 23 הדיעני defective in prima, plene in altera. P adscriptam exhibet notam: לית כתיב כן. Consentit Masora codicis F: הודעני נא את דרכך, הודעני כתיב (Ex. 33, 13), פשעי וחטאתי הדיעני כתיב, ושארא הודיעני כתיבין

14, 1 וּשְׂבַע־ cum Chatef Pathach literae שׂ. Sic recte H propter sibilum. Similiter scribi oportet וּזֲהַב Gen. 2, 12. וּשֲׁבֵה Jud. 5, 12. וּשֲׂבַע 1 Reg. 4, 28. וּסֲגֹר Jes. 26, 20. וּשֲׁתֵה Eccl. 9, 7. Cf. appendicem חלופי נקוד et quae ad Jes. 45, 14 adnotavimus.

14, 3 עֵינֶךָ sine ׳ quippe singularis. Est unum de sex ita scribendis, teste Masora magna ad Dt. 15, 18.

14, 7 ויונקתו plene in codd. et accuratis edd. ut 8, 16 itemque 15, 30. Cf. ad Ps. 8, 3.

14, 12 ולא־יערו makkefatum, ut par est, in JP et Bibl. magnis.

14, 16 תשמר sine ו, ut veteres omnes et hic et 39, 1 ediderunt. Bibl. magna falso adscribunt: ד׳ מלאין. Nam quattuor plene scribenda sunt haecce: 13, 27. 22, 15. 1 Chr. 22, 13. 2 Chr. 7, 17. Cf. Norzi.

14, 19 האבדת cum Pathach tonicae in FHP, Neapol. 1486; pertinet enim ad פתחין באס״ק, id quod *Michlol* 7ª confirmat.

15, 5 כי יאלף cum Mehuppach (non makkefatum) in JP, Bibl. magnis, Norziana. In P adscriptum legitur: כ״ה בטעם בראש פסוק בספרא h. e. in l. Iobi כי in versus initio 25ᵉˢ cum Mehuppach reperitur. Sunt loci hice: 3, 10. 25. 4, 5. 5, 18. 23. 6, 4. 9, 32. 11, 15. 14, 7. 15, 5. 21, 21. 28. 23, 17. 24, 17. 27, 8. 28, 1. 29, 11. 30, 26. 31, 12. 23. 34. 32, 22. 34, 11. 23. 37, 6. Cf. *Thorath emeth* p. 35.

15, 8 הבסוד cum ב raphato absque Gaja in Erfurt. 1. 2. 3. FHJP et edd. veteribus. Eodem modo המעט v. 11, הבעד 22, 13, testibus Abulvalido in *Sefer harikma* p. 221 et Kimchio in *Michlol* 54. Vide *Metheg-Setzung* § 23.

15, 10 כביר מאביך recte his cum accentibus in JP, Bibl. magnis et apud Norzium et Michaelis.

15, 13 והצאת sine ו in Erfurt. 1. 2. 3. 4. HP et F cum nota: ד׳ חסרין בלישנא, vide ad 10, 18. Bibl. magna habent והוצאת cum ה vocali destituto, quod sphalma edd. posteriores propagaverunt. Revera forma והוצאת nonnisi semel 1 Reg. 17, 13 invenitur, uti docet index masoreticus ס״ד מיחדין בלישן יציאה (*Mas. fin.* 36ᵇ).

15, 17 אחוך cum ו raphato in codd., adstipulantibus Abenezra in comm. ad Ex. 33, 3 et Kimchio in *Michlol* 134ª.

15, 22 וצפו *Chethib* cum *Kerî* וצפוי sec. optimos testes. Est unum de 12 vocabulis quae in י non scriptum terminantur, testibus Masora magna ad 7, 1. *Ochla veochla* No. 126.

15, 29 יעשר cum ע syllabam claudente, sicut יעשן Dt. 29, 19., quod ne quis aliter legat dagessatione literae syllabam insequentem ordientis indicatur, vide *Michlol* 73ª et supra 4, 2.

16, 4 ככם cum Zere teste Kimchio in *Michlol* 216ª.

16, 8 ותקמטני cum Gajae syllabae primae sec. optimos testes. Eodem modo וישטמני v. 9. ויפצפצני, ויפרפרני v. 12, vide ad 2, 11.

16, 9 ילטש defective in HJ et edd. veteribus, at Ps. 7, 13 plene, adjecta in codd. nota: לית מלא. In Bibl. magnis illic perperam ב׳ מלאין pro ב׳ מלאין בלישנא adscriptum est, quod quidem refertur ad Ps. 7, 13, 1 Sam. 13, 19.

16, 19 וְשָׂהֲדִי Sic P et Kimchius in Lex. Sunt vero codd. velut J et edd. veteres, in quibus וְשַׂהֲדִי scribitur. Illud rectius, at prorsus rejiciendum וְשָׂהֳדִי, quod nonnullae edd. recentiores exhibent.

Ibid. במרמים sine ו in Erfurt. 1. 4. H. Masora parva mscr. adnotat: לית חסר. Mas. magna excusa ad h. l. corrupta est et ex textu Masorae ad Ps. 148 emendanda. Cf. infra ad 31, 2.

16, 21 ויוכַח לְגֶבֶר cum duplici Munach in HJP, Bibliis magnis, Norziana.

Ibid. וּבֶן־אָדָם cum Mercha (et Zinnorith) in HJP, Bibl. magnis idque recte ut ex *Thorath emeth* p. 43. 47 elucet.

17, 2 הֲתֻלִים cum ל raphato in FJP. Masora adnotat: לית וכתיב כן, ejusdem igitur formae atque עֲצֻמִים Dt. 4, 38. Recte Levi b. Gersom in comm. ad hunc Iobi locum.

Ibid. ובהמרותם cum Dagesch dirimente, vide *Michlol* 4[a].

17, 4 תרמם defective, contra Prov. 14, 34 plene, auctore Masora.

17, 5 תכלנה sine י tertiae radicalis. Masora parva in P et Bibl. magnis adnotat: לית חסר.

17, 9 וּטְהָר־ cum Chatef Kamez literae ט in codd. et edd. antiquis. Sic Kimchius in *Michlol* 172[b] et Lex. sub טהר. Quod Elias Levita objicit inscitiam ejus prodit. Veteres grammatici et punctatores cuilibet Kamez correpto Schebâ addere consueverunt. Scribebant igitur וּטֳהָר־, vide Parchonis Lex. sub rad. מול, Menachemi תשובות p. 54 et Heidenheimium ad *Moznaim* 10[b].

17, 10 וְאֻלָּם In H adnotat Masora parva: לית חסר ודגש h. e. adverbium וְאֻלָּם hoc uno loco primam dagessatam habet, alias ubique וְאוּלָם scribitur. At ubicunque nomen sive apellativum sive proprium est, ל raphatur, quamvis defective scribatur (אֻלָם). Cf. Masoram ad 1 Reg. 7, 7.

Ibid. תשבו defective in codd. et edd. veteribus. In H et Masora parva mscr. adnotatur: לית חסר בכתובים.

Ibid. וּבֹאוּ sine *Chethîb* et *Kerî* sec. optimos testes. Vide appendicem de discrepantiis Occidentalium et Orientalium.

17, 11 זִמֹּתַי defective in codd., Bibliis magnis et aliis edd. veteribus. Masora parva mscr. adnotat: לית וחסר.

17, 16 שְׁאֹל defective ut 1 Reg. 2, 6 auctore Masora.

18, 11 וֶהֱפִיצֻהוּ cum י sine ו in Erfurt. 1. 2. 4. JP, Complut. In H addita est nota: לית וכתיב כן. Sic et Mas. parva mscr.

18, 14 וְתַצְעִדֵהוּ sine י hiphilico in codd. et Bibl. magnis. Masora adnotat: לית וחסר.

18, 15 מִבְּלִי־לוֹ In Neapol. 1486 et nonnullis, sed paucis codd. מִבְּלִילוֹ uno vocabulo scriptum est. Plerique codd. et ceterae edd. omnes, etiam Compl., מִבְּלִי־לוֹ interposito Makkef scribunt, quae scriptio confirmatur testimonio Chaldaei et codicum FHJP et quattuor Erfurtensium.

18, 21 מְקוֹם ׀ לֹא־יָדַע Haec est in veteribus accentuum ratio. Vox יָדַע sicut 22, 13 Gaja in fine habet ne haec syllaba festinantius legendo absorbeatur, quare hoc Gaja העמדה nominatur. Vide *Metheg-Setzung* § 42. 43.

19, 2 תּוֹגְיוּן dupliciter plene in edd. veteribus. In codd. adscriptum reperitur: לית ומלא.

Ibid. וּתְדַכְּאוּנַנִי absque Schebâ, א in Schurek quiescit. Sic in FP et H cum nota masoretica: לית ומלא ודגש ולא קרי א'. Est unum de 48 vocabulis per א quiescens scriptis (*Mas. fin.* 1. *Ochla veochla* No. 103).

19, 3 זֶה cum servo Mehuppach in codd. et edd. emendatis.

19, 7 אֶעֱנֶה cum Zere praefixi. Perperam in Bibl. magnis אֶ pro אֶ adscriptum est.

19, 8 נְתִיבֹתַי sine ו in J editionibusque veteribus sicut Thren. 3, 9. In H et Mas. parva mscr. additur ב' וחסרין, unde quod in Bibl. magnis adnotatur corrigatur necesse est.

19, 12 וַיַּחֲנוּ סָבִיב Haec vera accentuum ratio.

19, 14 קְרוֹבָי plene in codd. et edd. In P recte notatur: ב' מלאין, scilicet h. l. et Ps. 38, 12. Contra Lev. 10, 3 defective. Masora magna excusa ad h. l. depravata est et sic restitui debet: קרובי ג' בלישנא חד חסר.

19, 15 וְאַמְהֹתַי defective uti ex praecepto Masorae ubique, exceptis duobus locis 2 Sam. 6, 20. 22.

19, 17 וְחַנֹּתִי sine ו in FHJP Complut. Bibliis magnis sicut Ex. 33, 19 et cum tono in ultima teste Masora, Jekuthiele in *Darche hanikkud*, Kimchio in *Michlol* 142ᵇ·

19, 18 מָאֲסוּ־בִי makkefatum in codd. et edd. veteribus.

19, 23 וְיֻחָקוּ cum ק raphato *Michlol* 146ᵃ·

19, 24 יִחְצָבוּן cum Schebâ quamquam in pausa instar יִקְפָּצוּן 24, 24 (*Michlol* 64ª). Vide discrepantias Orientalium et Occidentalium.

19, 26 עוֹרִי cum Metheg ultimae in P sicut רֵוִחִי v. 17. אָנֹכִי 29, 16. אָבַד 29, 13 et sim. Vide ea de re *Thorath emeth* p. 7 not. *Accentuationssystem* II. § 1 not.

19, 28 נִרְדָּף־ cum Kamez correpto in codd. et edd. atque apud Kimchium in *Michlol* 21ª 205ª. Masora adscribit 'בּ uti et Eccl. 3, 15. Profiat Duran (*Maase ephod* c. XVI.) נִרְדַּף scribens Masora corrupta deceptus est. Vocabulum non pertinet ad חד פתח וחד קמץ (*Mas. fin.* 52ᵇ. *Ochla veochla* No. 23). Vide et Norzium ad 35, 6.

20, 2 שְׂעִיפַּי cum י superfluo in Neapol. 1486. H habet notam לית ומלא. Idem exhibent Mas. parva mscr. et Abenezra in libris suis grammaticis *Zachoth* 1ᵇ et *Moznaim* 8ª; Jekuthiel Punctator in *Darche hanikkud* (cap. de literis יהוא); Joseph Leon in grammatica *Libnath hasappir* (cap. de vocalibus).

20, 7 כְּגֶלְלוֹ cum Chatef Pathach literae ל in P. Sic et Codd. Hierosol. et Jamanensis Ez. 4, 12. 15: בְּגֶלְלֵי, גֶּלְלֵי. Cf. *Michlol* 79ᵇ.

20, 9 מְקֹמוֹ defective sicut 38, 12. 19 teste Masora, quae nonnisi 7, 10. 37, 1. plene scripta agnoscit.

20, 12 לְשֹׁנוֹ defective in Complut. sicut 40, 25. Recte, namque haec duo inter septem plene scripta non recensentur.

20, 15 יוֹרִשֶׁנּוּ Sic P, Venet. 1615. Genuensis 1618. Plantin. 1582. Hartmann. 1595. Nissel. 1662.

20, 18 יָגָע cum Kamez finali utpote nomen in codd. et edd., testibus Kimchio in Lex. et Mose Punctatore in *Darche hanikkud* p. 3.

Ibid. כְּחֵיל cum כּ. Masora hanc vocem recepit inter חד חד נסבין כף ברישה (*Mas. fin.* 38. *Ochla veochla* No. 19).

20, 20 כִּי H et Mas. parva mscr. adnotant: י"א בטעם, cf. *Thorath emeth* p. 35.

20, 22 שְׂפְקוֹ cum שׂ sinistro in FHJP, Neapol. 1486. Soncin. 1488. Venet. 1515. 1521. Complut. auctore Masora, quae שׂפק in l. Iobi ubique per *Sin* scribi tradit, exceptis duobus locis 34, 26. 37., ubi ספק scribendum. Idcirco Kimchius illud שְׂפְקוֹ sub שׂפק adducit.

Ibid. תְבֹאֶנּוּ defective, contra Prov. 10. 24. 11, 27 plene, teste Masora.

20, 27 מִתְקוֹמְמָה cum accentu penultimae ad regulam נסוג אחור in cunctis Erfurtensibus atque alias, quod confirmat Immanuel in grammatica *Livjath chen* IV. § 10. Vide infra חלופי נקוד.

21, 11 עֲוִילֵהֶם sine י plurali. H et Masora parva mscr. לית וכתיב כן.

21, 12 כְּתֹף cum כ in edd. veteribus et recte quidem sec. JPH ubi adscribitur: לית כוותה. Masora hoc vocabulum in catalogo semel per כ scriptorum adducit (א״ב מן חד חד נסבין כף ברישה *Mas. fin.* 38. *Ochla veochla* No. 19). Cf. Norzium.

21, 13 יְבַלּוּ Sic scriptum est (*Chethîb*), legitur autem יְכַלּוּ (*Kerî*). Est unum de undecim, in quibus כ pro ב scripto legitur (*Mas. fin.* 15. *Ochla veochla* No. 149). Concordantiae perperam hunc locum ponunt sub בלה, par erat eum referre ad כלה.

21, 16 מֶנִּי cum מ dagessato ad regulam אתי מרחיק sicut 22, 18.

21, 19 אֱלוֹהַ cum Rebia in codd. omnibusque edd. veteribus.

21, 23 שַׁלְאֲנַן cum Pathach finali in JP omnibusque edd. veteribus.

21, 30 כִּי־לְיוֹם makkefatum in J quemadmodum כִּי־תְמוֹל 8, 9. H hosce habet accentus: כִּי לְיוֹם־אֵיד.

21, 33 מָתְקוּ לוֹ in HJ omnibusque edd. veteribus. Vide infra חלופי נקוד.

22, 4 הֲמִיִּרְאָתְךָ his cum accentibus sicuti הֲמִבִּינָתְךָ 39, 26. Vide quae in *Thorath emeth* p. 20 ea de re disseruimus.

22, 4 יֹכִחֲךָ dupliciter defective in Erfurt. 1. 2. Complut. Venet. 1515. 1521. Mas. parva mscr.: לית יחסר דחסר.

22, 5 לַעֲוֹנֹתֶיךָ defective in JP, Complut. Formae עֲוֹנֹתֶיךָ, עֲוֹנֹתָם, עֲוֹנֹתֵינוּ ubique ex praecepto Masorae sine ו quiescente scribendae.

22, 6 אָחִיךָ cum *î* numeri singularis in Neapol. 1486. Soncin. 1488. Complut. Venet. 1515. 1521. Paris. 1544. Hartmann. 1595. Nissel. 1662, patrocinantibus F, Erfurtensibus quattuor, Kennicottianis quadraginta septem. Singularem et ipse Chaldaeus transfert et Kimchius sub חבל tuetur.

22, 10 סְבִיבֹתֶיךָ sine ו in HJ, Complut. Vicissim Ps. 49, 9 plene, teste Masora.

Ibid. פִּתְאֹם sine ו in codd. et edd. veteribus sicut ubique excepto Ps. 64, 8. Vide quae ibi monuimus.

22, 11 אוֹ חֹשֶׁךְ לֹא his cum accentibus in codd. et edd. veteribus.

22, 12 רָמּוּ cum Dagesch affectuoso, quamobrem in codd. et Masora parva mscr. adscribitur: לית. Assentiunt Parchon et Kimchius radicem רמם statuentes.

22, 16 וְלֹא עֵת Nonnulli codd. et Complut. falso בְּלֹא. Masora poscit וְלֹא, est enim haec locutio una earum quae Masora וְלֹא קריין יחידאין (*Mas. fin.* 41[b] extr.) nuncupat h. e. eorum locorum qui plerumque לא et tantummodo semel ולא adsciscunt.

22, 23 מֵאֶהֳלֶךָ sine י quippe singularis in plerisque codd. (in his P), Compl. Venet. 1515. 1521. Paris. 1545. Hartmann. Nissel. Pluralis vocabuli א cum Cholem habet 11, 14.

22, 24 וּבְצוּר Sic FJP, edd. pleraeque, Nachmanides. Falso nonnulli codicum et edd. וּכְצוּר, etenim Masora hanc vocem semel cum כ obviis non adnumerat (*Mas. fin.* p. 38).

22, 25 בְּצָרֶיךָ cum י pluralis in FHJP et edd. omnibus.

22, 28 וְיָקָם־לָךְ makkefatum in H cum nota: לית לעיל.

Ibid. נֹגַהּ cum Gaja in fine, ut habet P. Cf. 18, 21.

23, 5 אֲדַעָה cum Munach in omnibus edd. veteribus.

23, 6 הַבְּרָב־ dagessatum post ה interrogativum instar הַכְּתֹנֶת Gen. 37, 32. הַכְּמוֹת 2 Sam. 3, 33. Cf. *Harikma* p. 221. *Michlol* 54[a].

23, 13 וְנַפְשׁוֹ H exhibet notam: ח׳ ויו זעירא זעיר h. e. octies reperitur, Vav alterum minusculum est. Cf. Norzium et discrepantias Orientalium et Occidentalium atque etiam Delitzschii Comm. ad h. l.

23, 14 וְכְהֵנָּה cum Rebia mugrasch in H Erfurtensibus omnibusque edd. antiquis.

24, 1 לֹא חָזוּ cum Mercha penultimae in codd. castigatisque edd. attestante *Michlol* 124[a]. Propterea לֹא assumit Zinnorith (*Thorath emeth* p. 9).

24, 2 גְּבֻלוֹת priorem syllabam defective, alteram plene scriptam habent Neapol. 1486. Venet. 1515. 1521. Et in H et P adnotatur: לית כתיב כן. Idem notat Masora parva mscr. Vicissim Jes. 10, 13 genuina scriptio est גְבוּלֹת cum nota לית כתיב כן, et Ps. 74, 17 גְּבוּלוֹת cum nota לית מלא דמלא.

24, 4 עֲנִיֵּי־ Sic ipse textus sine diversitate lectionis in FHJP Complut. Soncin. 1488. Venet. 1515. 1521 aliis, et jure quidem duce Masora quae nonnisi Am. 8, 4 vocibus per ו scriptis et cum י legendis adnumerat (*Mas. fin.* p. 34. *Ochla veochla* No. 81). Quodsi hoc quoque Iobi loco *Chethîb* esset ענוי, *Kerî* עניי, receptus esset inter illa paria vocum quae Masora recenset (*Mas. fin.* p. 34. *Ochla veochla* No. 139). Cf. discrepantias Orientalium et Occidentalium.

24, 8 מִזֶּרֶם cum Munach in Erfurt. 2. 4. JP idque recte.
24, 13 בְּמֹרְדֵי אוֹר Sic recte J.
24, 14 לָאוֹר sine apposito Pasek sec. Codd.
24, 15 נֶּשֶׁף cum Rebia in F et edd. veteribus. *Nun* dagessatum est ad regulam אתי מרחיק.
24, 20 עוֹד לֹא his cum accentibus in HJ et edd. veteribus.
24, 23 רֹמּוּ in edd. veteribus, item J et H qui adscribit לית.
25, 5 וְלֹא יַאֲהִיל cum ו copulativo in plerisque codd. et edd., etiam Neapol. 1486 et Complut. Vide Norzium.
26, 6 לָאֲבַדּוֹן cum Pathach praepositionis in HJ et veteribus edd. Vide ad Ps. 88, 12.
26, 7 צָפוֹן cum Munach, ut par est, in JP, Bibl. magnis.
26, 8 צֹרֵר cum Munach penultimae sec. legem נסוג אחור et Metheg syllabae finalis, ne pronunciatio ejus nimis acceleretur (העמדה). Sic in edd. veteribus. H habet notam: לית לעיל, quocum consentit catalogus vocum quae semel habent tonum in penultima (שטה כל חד חד מלעיל, *Mas. fin.* 62). Vide etiam *Thorath emeth* p. 21. *Metheg-Setzung* § 13.
26, 9 פַּרְשֵׁז cum ש sinistro in FH. Sic legunt Chaldaeus, Talmud (*Schabbat* 88[b], *Succa* 35[a]), Midrasch (ad Exod. sect. 42) et omnes veteres interpretes. Cf. *Leket zebi* p. 244.
26, 11 יְרֹפָפוּ defective in HJ Complut.
26, 13 שִׁפְרָה cum פ adspirato testibus Masora et *Michlol* 149[b].
27, 13 חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע ׀ his cum accentibus in HJP, Bibliis magnis. Vide *Thorath emeth* p. 17.
27, 15 שְׂרִידָו sine י suffixi pluralis in edd. veteribus. In J adjecta est nota: שרידָיו קרי. Consentiunt Erfurtenses omnes, P et Mas. parva mscr. Catalogus qui in *Mas. fin.* p. 34 et *Ochla veochla* No. 128 reperitur compluribus vitiis laborat.
27, 15 ואלמנותיו cum ו pluralis feminini in H, Venet. 1515. 1521 convenienter Masorae magnae ad Ps. 78, 64. Mas. parva ad h. l. typis expressa vitiosa est. Cf. ad Jes. 9, 17.
Ibid. תִבְכֶּינָה cum י tertiae radicalis in codd. omnibusque edd. veteribus sine nota masoretica.
27, 21 וִישָׂעֲרֵהוּ cum שׂ pathachato in FHJ, apud Kimchium, in edd. antiquis omnibus.
27, 22 יַחְמֹל defective. Neque enim a Masora quattuor plene scribendis adnumeratur (*Mas. magna* ad Hab. 2, 17).
28, 4 דַּלּוּ Milel, vicissim Jes. 58, 14 דַּלּוּ Milra, teste Masora et docente Abenezra in *Zachoth* 55[a] et *Sapha berura* 33[a].

28, 5 מִמֶּנָּה יֵצֵא his cum accentibus in Venet. 1515. 1521, etiam in J qui יֵצֵא cum Segol secundae scribit sicut Neapol. 1486. Cf. Heidenheimii Pentateuchum *Meor enajim* ad Gen. 4, 16.

28, 8 הדריכוהו recte cum ו plurali in Compl. In H additur nota: ב׳, דין מלא. Alter locus, ubi הדריכֻהוּ defective scribitur, est Jud. 20, 43.

28, 9 הָפַךְ מִשֹּׁרֶשׁ his cum accentibus in codd. omnibusque edd. veteribus.

28, 11 ותעלֻמָהּ cum ה mappicato *Michlol* 31[a]. 186[b], cf. Delitzschium ad h. l.

28, 12 וְאֵי־זֶה duo vocabula makkefata uti et v. 20. 38, 19. 24 teste Masora.

28, 16 לֹא־תִסֻלֶּה cum Makkef in P, vide *Thorath emeth* p. 40.

28, 17 וזכוכית cum Cholem pleno in Erfurt. 1. 2. 3. FHJP, Complut. Venet. 1515. 1521. Sic Kimchius quoque.

28, 26 קֹלֹות sine ו primae in codd. et edd. veteribus sicut 38, 25. Ambo pertinent ad sex sic scribenda.

28, 27 רָאָהּ cum ה mappicato, teste Masora: לית. Hic versus est unus de tribus, qui tres voces mappicatas continuo invicem sequentes continent: Ex. 21, 10. Jes. 5, 14 et Iob. 28, 27; itemque ad eos tres versus pertinet, in quibus omnes voces in ה exeuntes mappicatae sunt: Ex. 21, 10. Hos. 2, 13 et Iob. 28, 27. Quapropter Jekuthiel Punctator in *Darche hanikkud* (sect. de literis) et in *En hakore* (ad Ex. 21, 10) illud רָאָהּ vocabulis mappicatis accenset.

28, 28 מֵרָע cum ר kamezato in HP convenienter Masorae quae tantummodo Jes. 9, 16 et Prov. 17, 4 in catalogo ב׳ ב׳ פתחין tanquam pathachata adducit (*Mas. fin.* 52[b], *Ochla veochla* No. 24).

29, 5 סביבֹתי sine ו in HJ, Complut. Neapol. 1486. Venet. 1515. 1521. sicut Dt. 17, 14 teste Masora.

29, 13 אֹבֵד sine ו in FP et omnibus edd. antiquis, et recte quidem sec. Masoram, quae hoc vocabulum nonnisi 31, 19. Prov. 31, 6 plene scriptum esse testatur.

29, 15 לַעִוֵּר cum praepositione pathachata in P, Bibl. magnis. Confirmant hanc scriptionem *Harikma* p. 101 et *Michlol* 53[b].

29, 21 ויחַלּוּ cum Dag. affectuoso *Michlol* 3[b].

Ibid. לְמוֹ עֲצָתִי aliquot in codd. uno vocabulo לְמוֹעֲצָתִי scriptum. Recte separant JP et tum Masora excusa tum H monet: ב׳ מלין.

29, 24 אֱלֹהֵם sine י in codd. et edd. veteribus. Est unum de illis 17 quae in Hagiographis defective scribuntur (*Mas. fin.* 8[b]). Etiam *Mas. parva mscr.* adnotat: לית חסר בספרא.

Ibid. וְלֹא יֹאמִינוּ cum ו copulativo in plerisque cdd. et edd. Soncin. 1488. Venet. 1515. 1521. Paris. 1544. Hartmann. 1595. Sic legit Chaldaeus et hanc lectionem tuentur et Nathan in Concordantiis sub אמן et Nachmanides in commentario suo.

29, 25 אֲבַחֵר cum Chatef pathach literae ב in JP ex more Ben-Ascheri. Vide *Thorath emeth* p. 27.

30, 3 הַעֹרְקִים cum Pathach articuli in P, in Bibl. magnis, Plantin. Bragadin. Elon. Nissel. Similiter הַעִוְרִים 2 Sam. 5, 6. 8. Jes. 42, 18. הַעֹרְכִים Jes. 65, 11. הַעֹזְבִים Prov. 2, 13. הַעֹזֶבֶת ibid. 2, 17. Vide quae notavimus ad Jes. 42, 18. 65, 11.

30, 6 בַּעֲרֻץ defective in edd. veteribus. Sic in J quoque et H cum nota: לית וחסר.

30, 12 פִּרְחָח cum Kamez, *Michlol* 183[a].

30, 13 לְהַוֺּתִי cum ו ipsius textus (non לְהַיּוֹתִי *Chethîb*) in HJP, Venet. 1515. 1521. Masora hoc vocabulum non adnumerat per י scriptis et cum ו legendis (*Mas. fin.* p. 34 *Ochla veochla* No. 80). Vide et discrepantias Orientalium et Occidentalium.

30, 13 יוֹעִילוּ dupliciter plene in codd. et edd. emendatis sicut ubique, exceptis Jer. 2, 8. 12, 13 ubi י deficit.

30, 19 הֹרָנִי kamezatum in P, Complut. Neapol. 1486, ut testatur *Michlol* 30[a].

30, 20 וַיִּתְבֹּנָן cum Metheg tanquam העמדה ultimae productae ex more Ben-Ascheri. Eodem modo וַיִּתְחוֹלָל 35, 14. תְּרוֹמֵם Prov. 14, 34. Vide *Thorath emeth* p. 21.

30, 27 מֵעַי רֻתְּחוּ וְלֹא־דָמּוּ Haec vera accentuum ratio in FHJP et Bibl. magnis. דַמּוּ pathachatum in FH et Venet. 1526 idque jure, nam Masora adnotat לית. De accentibus hemistichii alterius v. 28 vide Delitzschii Comm. (ed. II).

30, 30 חָרָה cum accentu penultimae auctore Masora.

30, 31 וְעֻגָבִי non dagessatum in Codd. et apud editores veteres. Masora adnotat: ב' חסר בלישנא. Vide ad Gen. 18, 6 et *Michlol* 154[a].

31, 2 מִמְּרֹמִים sine ו in HP et apud Norzium. Masora ad Ps. 148 tradit, hunc pluralem nonnisi ter Jes. 33, 16. Ps. 148, 1. Eccl. 10, 6 plene cum ו scribendum. Omnibus ceteris locis scriptio tralaticia est מרמים. Cf. ad 16, 19.

31, 7 מְאוּם cum א otioso pro מוּם. Est unum de 48 vocabulis א superfluum continentibus (*Mas. fin.* p. 1. *Ochla veochla* No. 103.

31, 11 וְהִיא *Chethib*, וְהוּא *Kerî*, teste Masora magna ad Ps. 73, 16 et *Michlol* 92[a].

31, 15 וַיְכֻנֶנּוּ sine ו medio in FHP et edd. veteribus; prius נ raphatum est, posterius dagessatum, teste P, Kimchio in *Michlol* 119[b] et Complut. Cf. Norzi.

31, 21 הֲנִיפֹתִי sine ו in edd. veteribus.

31, 22 מִשִּׁכְמָה, מִקָּנָה ambo cum ה raphato, testibus Masora (*Mas. fin.* 21[b]) et *Michlol* 31[a].

31, 27 וַיִּפְתְּ cum Munach in JP, Venet. 1515. 1521. Norziana.

31, 35 הֵן cum Zere et accentu Munach in edd. veteribus idque recte ut docet Ben Bil'am in *Ta'ame hamikra.* Vide ad 33, 6.

31, 37 צְעָדַי cum Dechi, uti Michaelis edidit auctoritatem secutus Codd. Erfurtensium 2. 3. 4. Sic etiam JP.

Ibid. כְּמוֹ־ makkefatum auctore P.

Ibid. אֲקָרֲבֶנּוּ cum Chatef Pathach literae ר ut exstat in FP ex regula Ben-Ascheri, vide ad 1, 5.

32, 2. 6 בָּרַכְאֵל cum ב kamezato in FHJ, Venet. 1515. 1521. Hartmann. Nissel. Reinecc.

32, 6 וַיֹּאמַר Edd. Neapol. 1486. Complut. Venet. 1515. 1521. Nissel. Jablonskii habent וַיֹּאמַר ׃ cum Silluk et Sophpasûk. Sic et FHJ. Verum enim vero Masora 1070 libri Iobi versus computat, quorum medius sit 22, 16, unde sequitur, 32, 6 non esse singularem versum, sed וַיֹּאמַר cum Olevejored scribendum, uti reperitur in P. Atque Masora parva mscr. expressis verbis adnotat: איננו סוף פסוק.

32, 10 שִׁמְעָה־לִּי cum ל non dagessato ex auctoritate codicum atque edd. veterum. Eodem modo שִׁמְעָה־זֹּאת 34, 16. וְשִׂנְאָה־בוֹ Prov. 15, 17. נִגְלָה־לָמוֹ Jes. 23, 1 sine Dag. forti conjunctivo scribenda sunt. Contra in נִבְחֲרָה־לָּנוּ Iob. 34, 4 sec. legem דחיק litera alteram vocem ordiens dagessatur, vide de regula ad Ps. 45, 5.

32, 11 תְּבוּנֹתֵיכֶם Syllaba secunda defective scribenda uti habet Complutensis. In codd. reperitur nota לית וכתיב כן.

32, 15 חַתּוּ Milra quemadmodum רַבּוּ Ps. 69, 5. שַׂחוּ Prov. 14, 9., cf. *Michlol* 142[b]. Metheg ultimae appictum syllabam tonicam indicat. Vide de simili Milra 19, 26.

33, 6 הֶן־אֲנִי cum ה segolato, auctore Ben Bil'am, qui in libro suo *Ta'ame hamikra* hoc הן ad quinque הֶן־ refert sequente

Makkef segolata: Num. 23, 9. 24. Iob. 8, 19. 33, 6. 12. In Masora excusa loco hujus הֶן־אני falso Iob. 31, 35 הן תוי adducitur. Quemadmodum sequente אני sic etiam sequente אֵל vel כֹּל semper הֶן scribitur, at illud תָּוִי utpote Milra bisyllabum efficere nequit, ut הן segoletur. Et ipse Norzi ad Iob. 31, 35 citat testimonium Masorae mscr. quae cum Ben-Bilʿamo consentit.

Ibid. כְּפִיךָ cum כ adspirato *Michlol* 90ª.

33, 7 אֵמָתִי defective in FHJP et edd. veteribus quippe unum de quattuor sic scriptis. In P adnotatur: לית חסר, in H: ד׳ חסרין בלישנא. Vide ad 13, 21.

33, 16 אָז cum Rebia in Codd.

33, 17 לְהָסִיר cum Munach, ut recte Michaelis sequens Erfurtenses 2. 4 edidit.

33, 21 ראֻר cum א dagessato teste Masora, vide *Michlol* 63ᵇ.

33, 22 לַמְמִיתִים dupliciter plene sicut 2 Reg. 17, 26 postulante Masora.

33, 25 רֻטֲפַשׁ cum Chatef sicut הוּטֲלוּ Jer. 22, 28, cf. *Michlol* 153ᵇ.

33, 27 יָשֹׁר cum Mehuppach in Codd.

33, 31 הַקְשֵׁב אִיּוֹב Sic ut habet HP interpungendum, vide *Thorath emeth* p. 17.

34, 5 אִיּוֹב cum Munach. Sic recte H, item JP, qui quidem praecedenti אמר perperam Dechi tribuunt.

Ibid. צָדַקְתִּי cum Pathach pausali quippe unum de פתחין באסף, quod Kimchi in *Michlol* 7ª assensu suo comprobat.

34, 10 אַנְשֵׁי cum Chatef Pathach literae נ in P ut praecipit Ben-Ascher. Vide appendicem חלופי נקוד.

34, 19 וְלֹא־נִכַּר hoc cum accentu penultimae in H cum nota: ב׳ דין לעיל. Eadem reperitur in Mas. parva mscr. et in Mas. magna.

34, 32 אֹסִף sine ו in codd. et edd. Est unum de septem אֹסִף, scil. 1 Reg. 12, 11. 14. 2 Reg. 21, 8. 2 Chron. 10, 11. 14. 33, 8. Iob. 34, 32. Sic Mas. magna in Cod. Hierosol. ad 2 Chron. 10 allata. In Mas. magna excusa locus Iobi praetermissus est. At eum huc referendum esse testatur P ubi adnotatur: לית כתיב כן בספרא h. e. in l. Iobi vocabulum hoc solo loco defective scriptum. Itaque 40, 4 plene scribendum.

34, 33 הֲמֵעִמְּךָ P habet הֲמֵעִמְּךָ itemque H adjecta nota: לית. Vide *Michlol* 52ᵇ.

34, 37 כִּי cum Mercha in H addita nota: ד׳ בטעם ר״פ Sic et *Mas. magna* ad Ps. 143, 3.

35, 9 מֵרֹב defective in FJP, Neapol. 1486. Complut.

35, 11 יְחַכְּמֵנוּ. In HJ יְחַכְּמֶנוּ segolatur. Ac revera Codex Halensis operis masoretici *Ochla veochla* in fine exhibet catalogum vocabulorum in pausa pathachatorum sive segolatorum (פתחין באסף), in quo hoc יחכמנו numero adscriptum est. At idem catalogus in P, *Ta'ame hamikra* et Bibl. magnis hoc vocabulum inter פתחין non refert.

36, 11 יְכַלּוּ In Erfurt. 1 et H adnotatum: כן הוא h. e. vocabulum sec. Masoram per כ scribendum, non per ב. Vide Norzium ad 21, 13. Etiam Kimchi hunc locum sub כלה adducit.

36, 18 בְשָׂפֶק cum שׂ sinistro in FHJ et edd. Masora et excusa et mscr. addit notam: לית וכתיב סי״ן. Cf. ad 20, 22.

36, 25 כָּל־אָדָם חָזוּ his cum accentibus in HJ veteribusque edd.

37, 8 וּבִמְעֹנֹתֶיהָ sine ו et formativo et plurali in J et Compl. idque recte teste Masora mscr. Quod ad 38, 40 typis expressum est, correctione eget.

37, 15 וְהוֹפִיעַ dupliciter plene in codd. omnibusque edd. veteribus, ut ubique sine discrimine.

37, 18 לִשְׁחָקִים In Mas. parva mscr. adnotatur: ס״א לַשְּׁחָקִים וכן מצאתי בספר מדויק, quod confirmat F qui exhibet לַשְּׁחָקִים. At HJP Fragm. babyl. No. 8 et edd. scriptionem לִשְׁחָקִים tuentur.

37, 23 וְרֹב־ recte cum Cholem in P Fragm. babyl. No. 8, Complut. Vide Norzium.

38, 1 מִנהַסְּעָרָה sec. *Chethîb* unum vocabulum, *Kerî* מִן ׀ הַסְּעָרָה separatim. Idem redit 40, 6 מִנּוֹסְעָרָה

38, 2 מַחְשִׁיךְ עֵצָה בְמִלִּין בְּלִי his cum accentibus in edd. antiquis.

38, 13 לֶאֱחֹז defective in JP veteribusque edd., uti ubique, nam Masora non discernit. Assentit fragmentum Iobi babyl. No. 8 (לֶאֱחֹז).

38, 27 שׁוֹאָה plene in J veteribusque edd. Masora mscr. defectivam scriptionem nonnisi 30, 14. Jes. 47, 11. Zeph. 1, 15 agnoscit.

38, 31 מֹשְׁכוֹת sine ו primae in FHJP Neapol. 1485 Bibl. magnis Complut. Ita etiam fragmentum Iobi babylonice punctatum No. 8.

38, 35 הִנֵּנוּ Nun prius cum Zere et dagessatum, alterum raphatum in codd. et edd. In *Michlol* 215[a] legendum est: וברפה הנון השניה, uti jam Norzi perspexit.

38, 36 לַשֶּׂכְוִי cum Munach ultimae in omnibus edd. antiquis, quemadmodum Kimchi (in *Michlol* 175[b]) et Immanuel (in *Livjath chen* 85[a]) hoc vocabulum formae nominali פִּעְלִי subjiciunt.

39, 2 תִסְפֹּר defective in JP Fragm. babyl. No. 8, Compl. Venet. 1515. 1521. Masora omnes hujus vocabuli formas sine ו scribendas esse praecipit, exceptis duabus 14, 16. 31, 4.

39, 6 וּמִשְׁכְּנֹתָיו sine ו in codd. et Complut. Sed Jer. 30, 18 plene scriptum, testante Mas. parva mscr.: ב׳ חד מלא unde quod edi solet corrigatur necesse est.

39, 7 נֹגֵשׂ defective in edd. veteribus. Vide 3, 18.

39, 9 הַיָּם cum ה dagessato sec. legem אתי מרחיק (cf. מַעֲנֶה רַּךְ Prov. 15, 1) in JPH cum nota: לית דגש. Idem adnotat Mas. parva mscr.

39, 12 זַרְעֶךָ cum Rebia mugrasch.

39, 13 וְנֹצָה P adnotat: לית וחסר.

39, 14 בֵּיצֶיהָ cum י primae in F et fere omnibus et codd. et edd. convenienter Masorae כל לישנא מלא בר מן ג׳ חסר, בני בצי וחברו חשם ובצי h. e. omnes hujus vocabuli formae sunt plenae exceptis tribus בֵּצָי Ezr. 2, 17. Neh. 7, 23. 10, 19.

39, 19 הֲתִתֵּן Ante hunc versum in H relictum est spatium, adscripta nota: פתוחה בסיני. Etiam in fragmento Iobi babyl. No. 8 hoc intervallum indicatum est.

39, 22 וְלֹא־יָשׁוּב makkefatum ut Prov. 30, 30. Contra וְלֹא יַאֲמִין (v. 24) cum Mercha. Vide *Thorath emeth* p. 41.

39, 30 יְעַלְּעוּ cum ל dagessato (tanquam Piël) in H et edd. antiquis.

40, 4 קַלֹּתִי In H adnotatur: בהללי קלותי, sed incertum manet quorsum haec varietas pertineat, utrum ad scriptionem an ad accentuationem (cf. Delitzschii Comment. ad 19, 17).

40, 11 עַבְרוֹת cum ע pathachato in H et Neapol. 1486, ad exemplar Ben-Ascheri, ut Kimchi in Lex. tradit.

40, 13 חֲבֹשׁ defective in codd. et Complut. ex auctoritate Masorae.

40, 14 תוֹשִׁעַ sine י in F et Bibl. magnis. Masora et excusa et mscr. adnotat: לית חסר יו״ד.

40, 17 פַחֲדָו his cum vocalibus in HJP et plerisque edd., attestante *Michlol* 169[a].

40, 18 נְחוּשָׁה defective sicut Lev. 26, 19 teste Masora.

40, 22 צֶאֱלִים chatefatum in codd. ex regula Ben-Ascheri, cf. *Michlol* 79[b].

Ibid. יְסַבּוּהוּ cum ו afformativo in P et Complut. In H et Masora parva mscr. adnotatur: לית ומלא.

40, 23 וְלֹא יַחְפּוֹז cum ו copul. in plerisque codd. et edd. Neapol. 1486. Soncin. 1488. Venet. 1515. 1521. Paris. 1544. Hartmann. 1595. Sic Chaldaeus quoque legit et sic locum afferunt Concordantiae atque interpretes. Etiam fragmentum Iobi babylonice punctatum No. 8 exhibet וְלֹא.

40, 26 לְחֱיוֹ cum Schebâ simplice quiescente in FH sicuti לֶחֱיָהּ Thren. 1, 2. Cf. *Darche hanikkud* Mosis Punctatoris p. 21 (ed. Frensdorff) et Norzium ad Jos. 6, 17.

40, 29 הֲתְשַׂחֶק־בּוֹ sine Gaja literae ת in J, vicissim v. 31 הֲתְמַלֵּא cum Gaja. Recte, nam sic praecipit Ben-Ascher. Vide appendicem חלופי נקוד et *Metheg-Setzung* § 23.

40, 32 כַּפֶּךָ sine י plurali. Masora in P et Bibl. magnis adnotat: לית חסר. Ubique alias י plurale habet.

Ibid. אַל־תּוֹסַף cum ultima pathachata, pertinet enim ad פתחין באס"ק. Masora adnotat: לית מלא ופתח.

41, 1 תֹּחַלְתּוֹ defective. Masora et excusa et mscr. adnotat: לית וחסר.

Ibid. יֻטָּל defectivum et ט raphatum in Bibl. magnis, approbantibus PHF ubi adscriptum: ג' ולית חסר. Masora quoque magna duo יוּטָל plena (Ps. 37, 25. Prov. 16, 33) et unum יֻטָל (Iob. 41, 1) defectivum affert. Etiam in catalogo vocabulorum praeter consuetudinem defective sine ו scriptorum illud Iobi in rationem ducitur (*Mas. fin.* 27ᵇ).

41, 2 יְעוּרֶנּוּ Sic in ipso textu in codd. emendatis omnibusque edd. antiquis sine כתיב וקרי. In Cod. Bernardi de Rossi 413 addita est nota: כן בהללי. Vide Norzium et differentias Orientalium et Occidentalium.

41, 8 יִגַּשׁוּ pathachatum in H cum nota ל̇. Revera adnumeratur pathachatis in pausa (פתחין באס"ק). Etiam *Michlol* 21ᵇ vocem ut pathachatam adducit.

Ibid. יָבֹא defective utpote ad quatuor plena libri Iobi (5, 21. 13, 16. 22, 4. 41, 5) non referendum.

41, 17 אֵלִים sine י primae (plur. nominis אֵל) sec. optimos testes, postulante Masora, quae hoc vocabulum septem אֵלִים in prophetis et hagiographis adnumerat. Contra 42, 8 scribendum אֵילִים (plur. nominis אַיִל).

41, 26 אֶת־ cum Zere ante Makkef auctore Masora ad Ps. 47, 5. Prov. 3, 12 et Ben Ascher in *Dikduke hateamim*, itemque Ben-

Bilʿam in *Taʿame hamikra* et Kimchio in *Michlol* 212[a]. In H adscriptum est: לֵ֗ית במקף.

42, 3 בְּלִ֣י דָֽעַת In fragmento Iobi babyl. (No. 8) his versus clauditur (בְּלִי דָעַת׃), nempe per errorem, siquidem librarius ut videtur in mente habuit 38, 2.

42, 8 שִׁבְעָ֣ה cum Munach (non makkefatum) in J.

Ibid. אֵילִ֗ים dupliciter plene in omnibus emendatis libris, uti et Norzi et Michaelis ediderunt. In P adscriptum est: לית מלא בספרא. Cf. ad 41, 17.

42, 9 וַֽיַּעֲשׂ֗וּ cum Metheg, non Munach (וַ֝יַּעֲשׂ֗וּ) in codd. et Bibl. magnis praeeunte Masora, namque haec vox non refertur ad quattuor illos locos, in quibus Munach distinctivo Sakef antecedit (*Mas. fin.* p. 51).

42, 11. אַחַ֔ת in codd. et veteribus edd. idque recte, nam non est e numero illorum sex qui אֶחָת sonant quamquam distinctivo Sakef insigniti (*Mas. magna* ad Ex. 16, 33. *Michlol* 208[b]).

II.

חלופי ספר איוב שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי

Scripturae libri Iobi inter scholas occidentales et orientales controversae.

[S=Cod. Sappir Parisiensis; Tsch. 7. 8. 18=Fragmenta Masorae Tschufutkalensia].

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
וְעַד כתיב וקרי[1]	עַד קדקדו כתיב, וְעַד קרי	2, 7.
יְשאף כתיב, וְשאף קרי[2]	וְשאף צמים	5, 5.
לֹא כתיב, לוֹ קרי	הייתם לוֹ	6, 21.
יְצבא כתיב, וְצבא קרי[3]	חליפות וְצבא	10, 17.
לְמַעֲשֵׂי ידיך, ביו"ד[4]	לְמַעֲשֵׂה ידיך, בה"א	14, 15.

[1] Sic recte catalogus codd. SP.

[2] Sic SPTsch. 7. 18[a] itemque Masora magna codicis P ad h. l.

[3] Deest in catalogo Bibl. magnorum, suppletur in Tsch. 7 et Masora magna codicis P ad h. l.

[4] Sic S. In ipso textu לְמַעֲשֵׂי habet J. At Masora postulat ה, occidentales secuta. Vide et ad Ps. 8, 4.

Orientales (Babylonii):	Occidentales (Palaestinenses):	
יבאו כתיב, ובאו קרי[1]	תשבו ובאו נא	17, 10.
בדוי כתיב, בדיו קרי[2]	יאכל בַּדָּיו	18, 13.
יחצֵבון בצרי[3]	בצור יחצְבון, בשבא	19, 24.
ממֵנּוּ, רפי[4]	סור ממֶּנּוּ, דגש	21, 14.
ממֵנּוּ, רפי	סור ממֶּנּוּ, דגש	22, 17.
יְשית כתיב, וְשית קרי[5]	וְשית על עפר	22, 24.
ואיננּוּ כתיב, ואיננּוּ קרי[6]	אהלך ואיננּוּ	23, 8.
ונפשׁי כתיב, ונפשׁו קרי[7]	ונפשׁו אותה	23, 13.
ענוֵי כתיב, עניֵי קרי[8]	עניֵי ארץ	24, 4.
ובתְבונתו כתיב וקרי[9]	ובתְובְנתו מחץ רהב, ובתְבונתו קרי	26, 12.

[1] Sic recte PSTsch. 7. 18[a] uti et catalogi mscr. Heidenhemiani.

[2] Sic S. Tsch. 4. 7. 18[a] et P in Mas. magna ad h. l. Sec. Orientales literae in textu (*Chethîb*) transpositae.

[3] Haec diversitas affertur in fragm. hagiographico Tsch. 2 in nota ad h. l. marginali: פליגא, בני מדנחא יחצֵבון קורין

[4] Ita et 22, 17. Vide ad Gen. 3, 22. Cod. babyl. anni 916 adnotat ad hoc vocabulum Jer. 4, 8. 38, 25: כ״ד, et Tsch. 94 (Proph. priores) ad Jud. 21, 1: ט׳ בנביאים למדנחאי. Unde sequitur, vocabulum sic diverse scriptum 24[es] reperiri, 9[es] in prophetis: Gen. 3, 22. 23, 6. 26, 16. Ex. 1, 9. 14, 12. Num. 13, 31. 31, 49. Dt. 1, 28. 2, 36. Jud. 21, 2. 1 S. 7, 8. 1 Reg. 20, 23. 2 Reg. 6, 1. Jes. 59, 9. 11. 64, 6. Jer. 4, 8. 38, 25. 2 Chr. 29, 10. Ps. 2, 3. 103, 12. Iob. 21, 14. 22, 17. Esr. 10, 14. Corrigendum est igitur quod in Delitzschii Comm. in Psalmos majori II, 459 (1860) ea de re disseruimus.

[5] Sic codd. omnes.

[6] Exstat in Tsch. 7.

[7] Ex P et Tsch. 7. Inde intelligere licet Masoram a Norzio ad h. l. allatam, sequitur enim sententiam Orientalium. Ejusmodi notae masoreticae orientales hic illic inveniuntur, e. c. בֹּר ב׳ חסרין (*Mas. fin.* 16[b]). Vide Pinsker, *Einl. in das Babyl. Punktationssystem* p. 123.

[8] Ex Tsch. 7, cf. Lectionum argumenta.

[9] Sic Tsch. 7 convenienter Masorae quae haec vocem sexaginta duabus quarum literae transpositae sunt (מוקדם ומאוחר) adnumerat (*Mas. fin.* p. 27. *Ochla veochla* No. 91).

	Occidentales (Palaestinenses):	Orientales (Babylonii):
27, 15.	שרידָו במות כתיב, שרידָיו קרי	שרידָיו כתיב וקרי[1]
30, 13.	להוָתי יועילו	להיָתי כתיב, להוָתי קרי[2]
31, 7.	דבק מאוּם	מאומה כתיב, מאוּם קרי
32, 11.	תחקרון מלִין ן׳	תחקרון מלִים ם׳
33, 19.	וריב עצמיו כתיב, ורוב קרי	ורוב כתיב וקרי[3]
34, 14.	יָשִׂים אליו לבו	ישִׂיב כתיב, ישִׂים קרי[4]
37, 19.	הודיענו מה נאמר	הודיעני כתיב, הודיענו קרי[5]
39, 15.	וְחַיַּת השדה תדושה	וחיַּת, נקוד על יו״ד[6]
40, 22.	יסבוהו ערבי נחל	יסכוהו כתיב, יסבוהו קרי[7]
41, 2.	לא אכזר כי יעורנו	יעירנו כתיב, יעורנו קרי
41, 4.	לא אחריש בדיו כתיב, לו קרי	לא כתיב וקרי[8]

[1] Sic Tsch. 7, sed mance, cf. Lectionum argumenta.

[2] Ex S. Etiam Tsch. 18ª hanc diversitatem commemorat, sed inverso ordine למע׳ להיתי כ׳ להותי ק׳ למדנ׳ להותי כת׳ ·כן ק׳. Prius recte se habet, vide Lectionum argumenta.

[3] P in Masora magna ad h. l. haecce habet: למדנח׳ ור ב עצמיו כתיב וכן קרין, למערב׳ וריב כתיב ורוב קרין

[4] Sic recte HSTsch. 7. 18ª. Vide et Norzium.

[5] Ita STsch. 7. 18ª. Cod. babyl. Tsch. 8 in ipso textu habet הודיעני adjecta nota ו׳ קרי.

[6] Sic Tsch. 7. 18ª. Masora occidentales sequitur, etenim ex hagiographis unum tantummodo exemplum punctationis supernae (Ps. 27, 13) profert, vide *Masoram magnam* ad Num. 3, 39. *Ochla veochla* No. 96.

[7] Sic Tsch. 7. 18ª. Ex sententia orientalium *Chethîb* habet כ, *Kerî* ב.

[8] Sic Tsch. 7. Vide et Norzium.

III.

חלופי נקוד של ספר איוב בין בן אשר ובין בן נפתלי

Loci Iobi a Ben-Ascher et Ben-Naftali diverse punctis signati.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
וֶֽהָיָה ׀ [1]	וְהָיָה ׀	1, 1.
שְֽׁבַעַת־אַלְפֵי צֹאן [2]	שְֽׁבַעַת אַלְפֵי־צֹאן	1, 3.
אֶל־יִדְרְשֵׁהוּ	אַל־יִדְרְשֵׁהוּ	3, 4.
תִּשְׁכׇּן־עָלָיו	תִּשְׁכׇּן־עָלָיו	3, 5.
כִּמְרִירֵי [3]	כִּמְרִירֵי	*ibid.*
וַיָּבֹא רֹגֶז [4]	וַיָּבֹא רֹגֶז	3, 26.

[1] Ben-Naftali Gaja ad Scheba initiale adjicit. Eodem modo Dt. 6, 10. 7, 12. Jud. 12, 5. Jer. 17, 6. Ez. 45, 4. Hos. 2, 1. Ben-Ascher Gaja in ejusmodi vocibus non admittit. Vide *Metheg-Setzung* § 39.

[2] Diversitas non in eo consistit, ut Norzius opinatur, quod Ben-Ascher שְֽׁבַעַת cum Gaja scribit, nam et ipse Ben-Naftali, qui in Gaja ponendo etiam largior est quam Ben-Ascher, non aliter scribit. Makkef est, de quo inter eos non convenit. Ben-Naftali ubicunque sicut h. l. tria vocabula arcte inter se cohaerent primum cum secundo per Makkef conjungit. Ben-Ascher autem primo accentum conjunctivum impertit et secundum cum tertio per Makkef conjungit. Sic e. c. Jer. 7, 10, ubi B. N.: אשר־נקרא שמי, B. A. contra: אֲשֶׁר נקרא־שמי; Ez. 43, 11, ubi B. A.: מכל אשר־עשו, B. N.: מִכֹּל־אֲשֶׁר עשו; ibid. 35, 15 ubi B. A.: לנחלת בית־ישראל, B. N.: לנחלת־בית ישראל. Vide etiam ad Gen. 2, 16. Jes. 10, 22 et infra 9, 33.

[3] Ben-Ascher hic regulam נסוג אחור statuit, Ben-Naftali non item. Similiter discrepant 20, 27. 30, 20. 35, 14. Ps. 105, 41. Jes. 40, 18. Cf. locum illico sequentem.

[4] Item 30, 36. Ben-Naftali tonum in ultima relinquit, sicut in libris prosaicis וַיָּבֹא ubique perispomenon est. Ben-Ascher vero וַיָּבֹא librorum metricorum pariter tractat ac יָבֹא et syllabis duabus tonicis concurrentibus tonum retrocedentem facit (נסוג אחור).

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
אֲנִי־רָאִיתִי	אֲנִי רָאִיתִי	5, 3.
וִידַּכְּאוּ[1]	וְיִדַּכְּאוּ	5, 4.
וְאֶל־מִצִּנִּים	וְאֶל־מִצִּנִּים	5, 5.
וּפָקַדְתָּ[2]	וּפָקַדְתָּ	5, 24.
וְאַתָּה דַע־לָךְ[3]	וְאַתָּה דַע־לָךְ	5, 27.
הֲיִנְהַק פֶּרֶא[4]	הֲיִנְהַק־פֶּרֶא	6, 5.
הֲיֵשׁ בִּלְשׁוֹנִי	הֲיֵשׁ־בִּלְשׁוֹנִי	6, 30.
הֲיָם אָנִי	הֲיָם אָנִי	7, 12.
אֶת־עֲוֺנִי	אֶת־עֲוֺנִי	7, 21.
יְעַוֵּת צֶדֶק[5]	יְעַוֶּת־צֶדֶק	8, 3.
הֲיִגְאֶה גֹמֶא[6]	הֲיִגְאֶה־גֹּמֶא	8, 11.
אִם־יְבַלְּעֶנּוּ	אִם־יְבַלְּעֶנּוּ	8, 18.
לֹא־יֵשׁ בֵּינֵינוּ[7]	לֹא יֶשׁ־בֵּינֵינוּ	9, 33.
וְאֵמָתוֹ	וְאֵמָתוֹ	9, 34.
וְאֶל־עָפָר[8]	וְאֶל־עָפָר	10, 9.

[1] Ben-Ascher praeformativo Chirek suum relinquit, Ben-Naftali ad י rejectum quiescens facit. Item 34, 25. Vide ad Gen. 27, 28. In catalogo excuso haec differentia deest, in S commemoratur. Ceterum observatione dignum, JP et Neapol. 1486 exhibere וְיִדַּכְּאוּ. Vide ea de re Norzium.

[2] B. A. accentum in ultima, B. N. in penultima ponit. Similiter differunt Prov. 5, 11. 12 et vice versa Num. 31, 27.

[3] Item 32, 5. Vide ad Ps. 89, 10.

[4] B.A. haec per Makkef conjungit B.N. makkefationis non amans priori vocabulo accentum apponit. Sic et 8, 3. 11 al. Vide ad Gen. 1, 24. Haec quoque differentia hucusque non satis innotuit.

[5] Similiter differunt 36, 3. 40, 29. Ps. 39, 7. Num. 13, 20. Jud. 4, 20. Vide et ad Gen. 6, 9. Norzius catalogum vitiosum ante se habuit. S recte ut supra.

[6] B. N. priori vocabulo accentum conjunctivum impertit, quare tenuis alterius adspirata manet (גֹמֶא).

[7] Vide ad 1, 3 et Ps. 9, 4.

[8] Vide ad Ps. 1, 2.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
וּבְעַצְמ֥וֹת	וּבְעֲצָמ֥וֹת	10, 11.
וַתּ֖וֹפַע [1]	וַתּוֹפַ֖ע	10, 22.
כִּֽי־יַשֶּׁ֥ה לְךָ֗ [2]	כִּֽי־יַשֶּׁ֥ה לְךָ֗	11, 6.
וּֽמִצָּהֳרַ֣יִם	וּֽמִצָּהֳרַ֣יִם	11, 17.
וְאֶת־מִי־אֵ֥ין	וְאֶת־מִ֥י אֵ֥ין	12, 3.
וְ֝אֵֽמָתְךָ֗ [3]	וְ֝אֵמָתְךָ֗	13, 21.
אָרְחֹתָ֑י [4]	אָרְחֹתָ֑י	13, 27.
וּשְׂבַ֥ע רֹֽגֶז [5]	וּֽשְׂבַע־רֹֽגֶז	14, 1.
תִּֽשְׁטֹֽף־סְפִיחֶ֥יהָ [6]	תִּשְׁטֹֽף־סְפִיחֶ֥יהָ	14, 19.
וַֽיַּהֲלֹ֑ךְ	וַֽיַּהֲלֹ֑ךְ	14, 20.
וְזֶ֥ה חָ֝זִ֗יתִי	וְזֶה־חָ֝זִ֗יתִי	15, 17.
בְּלֹ֣א י֭וֹמוֹ	בְּֽלֹא־י֭וֹמוֹ	15, 32.
וַיָּ֥קָם בִּ֥י	וַיָּ֥קָם בִּ֥י	16, 8.
אַֽל־תְּכַסִּ֣י	אַֽל־תְּכַסִּ֣י	16, 18.
טֹרֵ֥ף [7]	טֹ֭רֵף	18, 4.
מִתְקֽוֹמָמָ֥ה [8]	מִתְק֥וֹמָמָֽה	20, 27.
תַּֽנְח֥וּמֹתֵיכֶֽם	תַּֽנְח֥וּמֹתֵיכֶֽם	21, 2.
הֶֽאָנֹ֗כִי [9]	הֶ֭אָנֹכִי	21, 4.
נֵֽר רְשָׁ֥עִים	נֵֽר־רְשָׁ֘עִ֤ים	21, 17.

---

[1] Vide ad Ps. 89, 10.

[2] Item 16, 8. 24, 4. 29, 6. Vide ad Ps. 19, 8.

[3] S hanc differentiam non continet.

[4] Sic et Kimchius in Lex.

[5] Vide lectionum a nobis receptarum argumenta.

[6] Similiter 21, 19. Ex. 21, 37. Jos. 18, 20. Vide ad Ps. 9, 9.

[7] Vide ad Ps. 50, 23.

[8] B.A. in penultima sec. legem נסוג אחור accentum ponit, B. N. tonum non retrahit, cui diversitati positio signorum Zinnorith et Metheg se conformat.

[9] B.A. accentum dat ultimae, quia distinctivo vim pausalem non concedit hincque syllaba אָֽ Metheg accipit. Contraque B.N. accentum, ut in pausa fit, retrahens Metheg syllabae הֶֽ impertit. Masora hic et ubique Ben-Ascheri sententiam amplectitur.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
יִצְפֹּֽן־לְבָנָיו	יִצְפֹּן־לְבָנָיו	21, 19.
מָֽתְקוּ לֹו[1]	מָֽתְקוּ לֹו	21, 33.
עָרְבָה לֹו	עָֽרְבָה לֹו	24, 5.
וּמִבֹּלָֽי	וּמִבֹּלָֽי	24, 8.
יִקְטֹל־עָנִי	יִֽקְטָל־עָנִי	24, 14.
וְצוּר יָצוּק	וְֽצוּר יָצוּק	29, 6.
וַתְּעִידֵנִי[2]	וַתְּעִידֵֽנִי	29, 11.
וַיְחַלְּוּ[3]	וַיְחַלְּוּ	29, 21.
אֲשֶׁר־מְאַסְתִּי[4]	אֲשֶׁר־מְאַסְתִּי	30, 1.
בְּנֵי נָבָל[5]	בְּנֵי־נָבָל	30, 8.
וַתִּתְבּוֹנֵן[6]	וַתִּתְבֹּונֵן	30, 20.
וַיָּבֹא רָע	וַיָּבֹא רָע	30, 26.
וַיָּבֹא אֹפֶל	וַיָּבֹא אֹפֶל	*ibid.*
וּבוּז מִשְׁפָּחוֹת	וּבוּז־מִשְׁפָּחוֹת	31, 34.
וַיִּחַר אַפּוֹ	וַיִּחַר אַפּוֹ	32, 5.
וְהוֹחַלְתִּי[7]	וְֽהוֹחַלְתִּי	32, 16.
וְכָל־דְּבָרָי	וְכָל־דְּבָרָי	33, 1.
עַל־מִשְׁפָּטִי	עַל־מִשְׁפָּטִי	34, 6.

[1] Hic quoque de accentu aut in ultima aut in penultima ponendo agitur.

[2] Hoc de vocabulo discrepant, non de וַתְּאַשְּׁרֵנִי ejusdem versus, ut edd. perhibent.

[3] Vide ad 5, 4.

[4] Ex cod. prisco, qui adnotat codicem qui מחזורא רבא vocatur pronomini אֲשֶׁר Gaja adjicere. Hanc Gajae positionem Ben-Naftali in more habet e. c. Dt. 9, 7. 15, 20. 21, 8. Vide ad Gen. 6, 7. 22, 2. 8.

[5] Sic H, cf. ad Ps. 18, 30.

[6] B.A. tonum retrahit et vocali extremae Gaja tanquam העמדה apponit, B.N. tonum in ultima relinquit. Idem evenit 35, 14. Prov. 14, 34. *Thorath emeth* p. 21.

[7] B.A. cum accentu effert penultimam ac proinde Gaja ad Schebâ initiale adjicit (*Metheg-Setzung* § 37). B.N. ultimam cum accentu efferens antepenultimae Metheg apponit.

Ben-Naftali:	Ben-Ascher:	
אַנְשֵׁי לֵבָב[1]	אַנְשֵׁי לֵבָב	34, 10.
וְיִדַּכָּאוּ	וְֽיִדַּכָּֽאוּ	34, 25.
וּתְחוֹלֵל לוֹ	וּתְחוֹלֵל לוֹ	35, 14.
אֶתֵּן צֶדֶק	אֶתֶּן־צֶדֶק	36, 3.
אֱזָר־נָא כִּגֶבֶר, דגש[2]	אֱזָר־נָא כְגֶבֶר	38, 3. 40, 7.
הֲיֵשׁ לַמָּטָר	הֲיֵשׁ־לַמָּטָר	38, 28.
תִּשְׂחַק	תִּשְׂחַק	39, 18.
עֶבְרוֹת, סגול[3]	עַבְרוֹת, פתח	40, 11.
הְתַשַׂחֶק בּוֹ[4]	הַתְשַׂחֶק־בּוֹ	40, 29.
אֵין עַל־עָפָר	אֵין־עַל־עָפָר	41, 25.

IV.

פסקתא דספר איוב ז׳, וסמנהון:

Loci Iobi septem lineola Pasek notati.

7, 20.	חטאתי מה אפעל ׀ לך
27, 9.	הצעקתו ישמע ׀ אל
27, 13.	חלק אדם רשע ׀ עם אל
35, 13.	אך שוא לא ישמע ׀ אל
38, 1.	מן ׀ הסערה ויאמר
40, 6.	מן ׀ סערה ויאמר
40, 9.	ואם זרוע כאל ׀ לך

---

[1] Sic catalogus ms. atque in ipso textu P (h. e. Cod. Petropol. 1010).

[2] B.A. literam כ adspirat, B.N. dagessat, quia כג sono similia judicat. Eodem modo Ez. 17, 10., cf. *Michlol* 90ᵃ. In catalogo excuso deest locus ille Iobi, in catalogo ms. exstat.

[3] Mentionem hujus discrepantiae facit Kimchius in Lexico.

[4] B.A. his vocibus Makkef interjicit, quare syllabae שַׁ utpote secundae ante tonum Metheg tribuit, quo fit, ut in ה interrogativo omittatur (*Metheg-Setzung* § 23). B.N. contra omisso Makkef et addito voci accentu non impeditus est, quominus interrogativo ה Metheg impertiat. Cf. 8, 3.

V.

סדרים בספר איוב ח׳, וסמנהון׃

Sectiones libri Iobi octo masoreticae.

1,1. איש היה בארץ עוץ
6,1. ויען איוב, דבתר הנה זאת חקרנוה
12,1. ויען איוב, דבתר ותקותם מפח נפש
17,9. ויאחז צדיק דרכו
23,11. ויען איוב, דבתר ימלט אי נקי
29,14. צדק לבשתי וילבישני
34,1. ויען אליהוא, דבתר אם אין אתה שמע לי
38,35. התשלח ברקים וילכו

VI.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר איוב

Loci Iobi vocalem non productam (Pathach vel Segol) in pausa exhibentes).*

3,4. אל ידרשהו אלוה ממַּ֑על
3,9. יקו לאור ואַ֑ין
4,20. מבקר לערב יכַּ֑תּו
5,4. ירחקו בניו מֶ֑ישע
5,11. וקדרים שגבו יֶֽשע
6,6. תפל מבלי מֶ֑לח
7,9. כלה ענן וילַ֑ך

---

*) Contulimus quattuor hujus catalogi recensiones 1) eam quae in Bibliis magnis publicata est; 2) manuscriptam in Ben-Bilʿami *Taʿame hamikra*; 3) eam quae ad finem codicis Halensis opus masoreticum *Ochla veochla* continentis reperitur; 4) quam cod. Petropolitanus ao. 1010 exaratus continet.

7,14. ומחזינות אל תבעתַֽני

9,22. אחת היא על כן אמַ֑רתי

9,26. חלפו עם אניות אבֶ֑ה

9,34. ואמתו אל תבעתַֽני

11,20. ומנוס אבד מנהֶ֑ם

13,21. כפך מעלי הרחַ֑ק

ibid. ואמתך אל תבעתַֽני

14,19. ותקות אנוש האבַֽדת

17,16. בדי שאל תרַ֑דנה

19,10. יתצני סביב ואלַ֑ך

20,4. ידעת מני עַ֑ד

21,5. פנו אלי והשַ֑מו

21,13. וברגע שאול יחַֽתו

27,21. ישאהו קדים וילַ֑ך

34,5. כי אמר איוב צדַ֑קתי

34,8. וללכת עם אנשי רֶֽשע

34,36. יבחן איוב עד נֶ֑צח

39,3. ילדיהן תפלַ֑חנה

ibid. חבליהם תשלַֽחנה

40,32. מלחמה אל תוסַֽף

41,8. אחד באחד יגַשו

42,6. על כן אמאס ונחַ֑מתי

וכל קֶדם דֶשא צֶדק
כוותה, וכל וַיֹּאמַר
ס"פ דכוותה:

VII.

חלופי קריאה בספר איוב

Loci Iobi consimiles qui facile confunduntur).*

תם וישר וְירא אלהים וסר מרע.	1, 1 Primo
תם וישר יְרא אלהים וסר מרע.	1, 8 } Secundo 2, 3 } et Tertio
וַיִּוָּלְדוּ לו שבעָה בנים.	1, 2 Primo
וַיְהִי לו שבעָנָה בנים.	42, 13 Secundo
ויבוא גם השטן בתוכם: סוף פסוק.	1, 6 Primo
ויבוא גם השטן בתכם לְהִתְיַצֵּב עַל יְיָ:	2, 1 Secundo
ויאמר יי אל השטן מֵאַיִן תבא.	1, 7 Primo
ויאמר יי אל השטן אֵי מִזֶּה תבא.	2, 2 Secundo
השמת לבך עַל עבדי איוב.	1, 8 Primo
השמת לבך אֶל עבדי איוב.	2, 3 Secundo
וְאולם שלח נא ידך וגע בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ.	1, 11 Primo
אולם שלח נא ידך וגע אֶל־עַצְמוֹ וְאֶל־בְּשָׂרוֹ.	2, 5 Secundo
אם לא עַל פניך יברכך.	1, 11 Primo
אם לא אֶל פניך יברכך.	2, 5 Secundo
הִנֵּה כָל־אֲשֶׁר־לוֹ בידך.	1, 12 Primo
הִנּוֹ בידך.	2, 6 Secundo
ויצא השטן מֵעִם פני יי.	1, 12 Primo
ויצא השטן מֵאֵת פני יי.	2, 7 Secundo
עוֹד זה מדבר וזה בא.	1, 16 } Primo et 1, 17 } secundo
עַד זה מדבר וזה בא.	1, 18 Tertio

*) Hunc indicem excerpsimus ex cod. Francofortensi ao. 1294 exarati.

1, 20 Primo וַיִּקְרַע אֶת מְעִלוֹ.
2, 12 Secundo וַיִּקְרְעוּ אִישׁ מְעִלוֹ.

4, 18 Primo הֵן בַּעֲבָדָיו לֹא יַאֲמִין.
15, 15 Secundo הֵן בִּקְדֹשָׁיו לֹא יַאֲמִין.

5, 9 Primo עֹשֶׂה גְדֹלוֹת וְאֵין חֵקֶר נִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר.
9, 10 Secundo עֹשֶׂה גְדֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר.
וסמן ונע"ר מים עד ים (Amos 8, 12).

7, 8 Primo לֹא תְשׁוּרֵנִי עֵין רֹאִי.
24, 15 Secundo לֹא תְשׁוּרֵנִי עָיִן.

7, 17 Primo מָה אֱנוֹשׁ כִּי תְגַדְּלֶנּוּ.
15, 14 Secundo מָה אֱנוֹשׁ כִּי יִזְכֶּה.

8, 20 Primo הֵן אֵל לֹא יִמְאַס.
36, 5 Secundo הֵן אֵל כַּבִּיר וְלֹא יִמְאָס.

9, 34 Primo וְאֵמָתוֹ אַל תְּבַעֲתַנִּי.
13, 21 Secundo וְאֵמָתְךָ אַל תְּבַעֲתַנִּי.

11, 20 Primo וְעֵינֵי רְשָׁעִים תִּכְלֶינָה.
17, 5 Secundo וְעֵינֵי בָנָיו תִּכְלֶינָה.

13, 27 Primo וְתָשֵׂם בַּסַּד רַגְלַי וְתִשְׁמוֹר כָּל אָרְחֹתָי.
33, 31 Secundo יָשֵׂם בַּסַּד רַגְלָי יִשְׁמֹר כָּל אָרְחֹתָי.

14, 18 Primo וְצוּר יֶעְתַּק מִמְּקֹמוֹ.
18, 4 Secundo וְיֶעְתַּק צוּר מִמְּקֹמוֹ.

15, 15 Primo וְשָׁמַיִם לֹא זַכּוּ בְעֵינָיו.
25, 5 Secundo וְכוֹכָבִים לֹא זַכּוּ בְעֵינָיו.

20, 29 Primo זֶה חֵלֶק אָדָם רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל.
27, 13 Secundo זֶה חֵלֶק אָדָם רָשָׁע עִם אֵל וְנַחֲלַת עָרִיצִים
מִשַּׁדַּי יִקָּחוּ.

21, 13 Primo יְכַלּוּ בַטּוֹב יְמֵיהֶם, יבלו כתיב.
36, 11 Secundo יְכַלּוּ יְמֵיהֶם בַּטּוֹב.

21, 14 Primo וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ.
22, 17 Secundo הָאֹמְרִים לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ.

עצת רשעים רחקה מני.	21, 16 Primo
וַעצת רשעים רחקה מני.	22, 18 Secundo
והחכמה מאין תִּמָּצֵא.	28, 12 Primo
והחכמה מאין תָּבוֹא.	28, 20 Secundo
יֹאחֲזוּנִי ימי עני.	30, 16 Primo
קִדְּמֻנִי ימי עני.	30, 27 Secundo
וְהוא עון פלילִים.	31, 11 Primo
גַּם הוא עון פלילִי.	31, 28 Secundo
ונשמת שדי תְּבִינֵם.	32, 8 Primo
ונשמת שדי תְּחַיֵּנִי.	33, 4 Secundo
תמים דֵּעוֹת.	36, 4 Primo
תמים דֵּעִים.	37, 16 Secundo
מפרְשי עב.	36, 29 Primo
מפלְשי עב.	37, 16 Secundo
ויען יי את איוב מן הַסְּערה.	38, 1 Primo
ויען יי את איוב מן סְערה.	40, 6 Secundo
מי זה מַחְשִׁיךְ עצה בְּמִלִּין בלי דעת.	38, 2 Primo
מי זה מַעְלִים עצה בלי דעת.	42, 3 Secundo
וְאֶשאלך והודיעני.	38, 3 Primo
אֶשאלך והודיעני.	40, 7 } Secundo 42, 4 } et tertio
הגד אם ידעת בִינָה.	38, 4 Primo
הגד אם ידעת כֻּלָּהּ.	38, 18 Secundo
אי זה הדרך יִשְׁכָּן אור.	38, 19 Primo
אי זה הדרך יֵחָלֶק אור.	38, 24 Secundo

VIII.

Adnotationes masoreticae margini adscriptae.

A. *De diversitate scriptionis et lectionis.*

כְּתִיב (Scriptum):	קְרִי (Legendum):
1, 10. אַתְּ (sine ה)	אַתָּה (cum ה)
2, 7. עַד	וְעַד
5, 18. וידו (h. e. וְיָדוֹ)	וְיָדָיו
6, 2. והיתי (h. e. וְהַיָּתִי)	וְהַוָּתִי
6, 29. ושבי (h. e. וְשֻׁבִי)	וְשֻׁבוּ
7, 1. על (h. e. עַל)	עֲלֵי
7, 5. וגיש (h. e. וְגִישׁ)	וְגוּשׁ
9, 13. תחתו (h. e. תַּחְתּוֹ)	תַּחְתָּיו
9, 30. במו (h. e. בְּמוֹ, cf. 16, 4. 5.)	בְמֵי
10, 20. יחדל (h. e. יֶחְדָּל)	וַחֲדָל
ibid. ישית (h. e. יָשִׁית)	וְשִׁית
13, 15. / 41, 4. } לֹא	לוֹ
14, 5. חקו (h. e. חֻקּוֹ)	חֻקָּיו
15, 15. בקדשו (h. e. בִּקְדֹשׁוֹ?)	בִּקְדֹשָׁיו
15, 22. וְצָפוּ	וְצָפוּי
15, 31. בְשָׁו	בַשָּׁוְא
16, 16. המרמרה (h. e. הֲמַרְמְרָה)	חֳמַרְמְרוּ
19, 29. שדין (h. e. שֶׁדִּין)	שַׁדּוּן
20, 11. עלומו (h. e. עֲלוּמוֹ?)	עֲלוּמָיו
21, 13. יבלו (a. v. בלה)	יְכַלּוּ
21, 20. עינו (h. e. עֵינוֹ)	עֵינָיו
24, 1. וידעו (h. e. וְיָדְעוּ)	וְיֹדְעָיו

כְּתִיב (Scriptum):	קְרִי (Legendum):
24, 6. יקצירו (h. e. יַקְצִירוּ)	יִקְצוֹרוּ
26, 12. ובתובנתו (h. e. וּבִתוּבְנָתוֹ)	וּבִתְבוּנָתוֹ
26, 14. דרכו (h. e. דַּרְכּוֹ)	דְּרָכָיו
26, 14. גבורתו (h. e. גְּבוּרָתוֹ)	גְּבוּרֹתָיו
27, 15. שרידו (h. e. שְׂרִידוֹ)	שְׂרִידָיו
30, 11. יתרו (h. e. יִתְרוֹ)	יִתְרִי
30, 22. תשוה (h. e. תְּשֻׁוָּה)	תֻּשִׁיָּה
31, 11. הוא (h. e. הוּא)	הִיא
ibid. והיא (h. e. וְהִיא)	וְהוּא
31, 20. חלצו (h. e. חֶלְצוֹ?)	חֲלָצָיו
33, 19. וריב (h. e. וְרִיב)	וְרוֹב
33, 21. ושפי (h. e. וּשְׁפִי)	וְשֻׁפּוּ
33, 28. נפשי (h. e. נַפְשִׁי)	נַפְשׁוֹ
ibid. וחיתי (h. e. וְחַיָּתִי)	וְחַיָּתוֹ
37, 12. בתחבולתו (h. e. בְּתַחְבּוּלָתוֹ)	בְּתַחְבֻּלֹתָיו
38, 1. מנהסערה (h. e. מִנְהַסְּעָרָה)	מִן הַסְּעָרָה
38, 12. ידעתה שחר (h. e. יִדַּעְתָּה שַׁחַר)	יִדַּעְתָּ הַשַּׁחַר
38, 41. ילדו (h. e. יְלָדוֹ)	יְלָדָיו
39, 12. ישוב (h. e. יָשׁוּב)	יָשִׁיב
39, 26. כנפו (h. e. כְּנָפוֹ ?)	כְּנָפָיו
39, 30. ואפרחו (h. e. וְאֶפְרָחוֹ ?)	וְאֶפְרֹחָיו
40, 6. מנסערה (h. e. מִנְסְעָרָה)	מִן סְעָרָה
40, 17. פחדו (h. e. פַּחְדּוֹ)	פַּחֲדָיו
42, 2. ידעת (h. e. יָדַעְתָּ)	יָדַעְתִּי
42, 10. שבית (h. e. שְׁבִית)	שְׁבוּת
42, 16. וירא (h. e. וַיַּרְא, cf. Ezech. 18, 14).	וַיִּרְאֶה

B. *De quibusdam aliis textus affectionibus.*

א׳ דְּגוּשָׁה Alef dagessatum 33, 21.

א׳ נָחָה Alef quiescens 19, 2. 31, 7.

א׳ תַּחַת ה׳ Alef pro He 38, 11.

ג׳ זְעֵירָא Gimel minusculum 7, 5.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dagesch post Schurek 5, 7.

ה׳ תַּחַת א׳ He pro Alef 8, 21. 26, 9.

ח׳ זְעֵירָא Cheth minusculum 33, 9.

חָסֵר א׳ deficiens Alef 1, 21. 32, 18.

חֲצִי הַסֵּפֶר בַּפְּסוּקִים medius versuum libri 22, 16.

ט׳ רַבָּתִי Teth majusculum 9, 34.

י׳ תַּחַת א׳ Jod pro Alef 8, 8.

יַתִּיר ו׳ cum Vav abundante 20, 22. 23, 9.

יַתִּיר י׳ cum Jod abundante 15, 7.

כ׳ דְּגוּשָׁה Caf dagessatum 5, 27.

ל׳ בְּפַתַח Lamed pathachatum 29, 15.

ל׳ דְּגוּשָׁה Lamed dagessatum 13, 9.

מ׳ דְּגוּשָׁה Mem dagessatum 17, 12. 22, 6.

מָלֵא א׳ plene cum Alef 28, 18.

מִלְעֵיל tonum habens in penultima 20, 26. 23, 9.

מִלְרַע בְּאַתְנַח tonum habens in ultima cum Athnach 33, 9.

נ׳ בְּצֵרֵי Nun cum Zere 38, 35.

ע׳ תְּלוּיָה Ajin suspensum 38, 13. 15.

פַּתַח בְּאַתְנַח Pathach apud Athnach 3, 4. 9. 4, 20. 9, 22. 13, 21. 17, 16. 19, 10. 20, 4. 34, 5. 39, 3. 41, 8. 42, 6.

פַּתַח בס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Pathach in fine versus 7, 14. 9, 34. 13, 21. 14, 19. 21, 13. 39, 3. 40, 32.

צ׳ רָפָה Zade raphatum (lene) 11, 15.

ץ׳ זְעֵירָא Zade finale minusculum 16, 14.

צֵרֵי בְמַקֵּף Zere apud Makkef 41, 26.

ק׳ בְּחִירֶק Kof cum Chirek 37, 17.

ר׳ דְגוּשָׁה Resch dagessatum 39, 9.

רָפֶה וּמִלְעֵיל non dagessatum et cum accentu penultima 7, 20.

C. *Clausula masoretica.*

חֲזָק׃ סְכוּם פְּסוּקֵי סֵפֶר אִיּוֹב
אֶלֶף וְשִׁבְעִים, וְסִמָּן אָ״ע. וְחֶצְיוֹ
אֲשֶׁר קִמְּטוּ וְלֹא עֵת׃ וּסְדָרָיו
שְׁמֹנָה, וְסִמָּן אָהַ״ב׃ וּפְסִקְתּוֹתָיו
שֶׁבַע, וְסִמָּן גָּ״ד׃ וּכְתִיבָיו וְקַרְיָיו
חֲמִשִּׁים וְאַרְבָּעָה, וְסִמָּן מִיַּ״ד.
וְאוֹתִיּוֹת קְטַנּוֹת שָׁלֹשׁ. וְאוֹת
אַחַת גְּדוֹלָה. וְאוֹתִיּוֹת שְׁתַּיִם
תְּלוּיוֹת׃

Macte esto! Summa versuum libri Iobi est mille et septuaginta, signum (vox memorialis) אָ״ע (א 1000, ע 70); medius eorum versuum est 22, 16. Sectiones libri sunt octo, signum אָהַ״ב (א 1, ה 5, ב 2). Loci pasecati sunt septem, signum גָּ״ד (ג 3, ד 4); scripta et legenda quinquaginta et quatuor, signum מִיַּ״ד (מ 40, י 10, ד 4). Literae denique minusculae tres, et litera una majuscula, et literae duae suspensae.

ספר איוב

LIBER IOBI.

TEXTUM MASORETICUM
COLLATIS PRAESTANTISSIMIS CODICIBUS INSTAURAVIT
ATQUE EX FONTIBUS MASORAE ILLUSTRAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FRANCISCUS DELITZSCH.

CUM EFFIGIE FRAGMENTI BABYLONICO MORE INTERPUNCTI.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1875.